

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD 1
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

CEAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 20 (13.251)

Trst, sreda, 25. januarja 1989

V mučnem iskanju kompromisnih predlogov za davčno pravičnost

Začela so se pogajanja z vlado za preprečitev splošne stavke

*Včerajšnje srečanje vlada-sindikati le informativnega značaja, odločitve bodo sprejeli danes
De Mita pripravljen na delne kompromise - Republikanci in liberalci napadajo socialiste*

DUŠAN KALC

RIM — Medtem ko je italijansko javnost včeraj prebrala plat zvona z naznanilom, da se na obzorju spet pojavlja stara sovražnica - inflacija - in medtem ko je svetovni monetarni sklad opozoril, da so stroški za javne storitve v Italiji na robu prepada, so se v Palači Chigi spet rahlo zatresli zidovi ob spopadu med škripajočo vlado in sindikatom, ki pridobiva na samozavesti in odločnosti, vihteč v rokah damaščanko splošne stavke. V preteklu je predvsem decembrski vladni odlok, ki je hudo razdražil sindikalno gibanje, in posledica je bila, da je zasejal nekaj zmede tudi v vladne vrste.

Sinočno soočenje so vsi označevali za odločilno, v resnici pa se je zredurciral na vzajemno otipavanje namerov enega in drugega sogovornika. Odločitve bodo morda padle danes, ko bodo predstavniki vlade in sindikatov spet sedli za pogajalno mizo. Srečanje je napovedano za 13. uro. Včeraj so si ministrski predsednik De Mita in njegovi ožji gospodarski sodelavci ter voditelji treh sindikalnih organizacij v bistvu le izmenjali predloge in protipredloge.

redloge za premostitev spora o davčnih in drugih gospodarskih ukrepih. Te predloge in protipredloge bodo ločeno na hitro premleli ter skušali že danes doseči sporazum, ki bi zadovoljil obe strani.

Včerajšnjega srečanja so se z vladne strani udeležili ministrski predsednik De Mita, podpredsednik De Michelis, finančni minister Colombo in minister za proračun Fanfani. Zakladni minister Amato se srečanja ni udeležil, ker je bil zaseden na sestanku z načelniki skupin vladne koalicije v senatu prav v zvezi s popravki k vladnemu davčnemu odloku. Številno sindikalno delegacijo pa so kot običajno vodili glavni tajniki CGIL, CISL in UIL Trentin, Marini in Benvenuto.

O sinočnji prvi rundi spopada ni še mogoče dajati političnih ocen. Tega mnenja so bili tako vladni kot sindikalni predstavniki. Najpomembnejše je zaenkrat to, da se pogajanja niso razbila in da je na obeh straneh pripravljenost za nadaljnje poglobljanje razvejane davčne problematike ter vzajemnih predlogov. To pa še ne pomeni, da je nevarnost napovedane

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Poštna uprava ni spremenila svojih stališč do Slovencev

DUŠAN KALC

RIM — Odnos italijanske poštne uprave do slovenske manjšine se ni premaknil niti za pol pedi, kot se sicer nič ne premika v pozitivno smer, začeni z zaščitnim zakonom, ki ostaja slej ko prej na ravni običajnih golih obljub na eni strani in pobožnih pričakovanj na drugi.

Kar se stališč poštne oblasti tiče, smo pričali že eni izjavi pristojnega ministra Oscarja Mammija, ki se vsebinsko ne oddaljuje od dosedanjih površnih, brezbrzičnih in nesprejemljivih izjav. Minister je te dni odgovoril komunistični poslanki Fachin-Schiavi, ki ga je pred slabim letom dni opozorila na značilen primer nedopustnega poslovanja tržaške poštne uprave. Glavni tajnik šolskega sindikata CGIL prof. Gianfranco Benzi je 18. februarja lani poslal prof. Samu Pahorju pismo s kompletnim naslovom v slovenščini. Pismo je takoj prispelo v Trst, kar pomeni, da so v Rimu, kljub uporabi tujega jezika, takoj razumeli, komu in kam je namenjeno. Iz Trsta pa se je vrnilo v Rim s pripisom, da je naslov nezadosten in nerazumljiv. Ponovila se je torej stara pesem, čeprav je treba povedati, da so v nekaterih primerih pisma z naslovom v slovenščini le prišla do naslovljenca.

Kaj meni o vsem tem minister Mammij? Po že obrabljene klišeu se najprej sklicuje na uradni statut, ki je bil priložen Londonskemu sporazumu in po katerem naj bi bila uporaba slovenskega jezika dovoljena samo v tistih okrajih tržaške občine in v sosednjih občinah, v katerih pripadniki slovenske manjšine tvorijo vsaj četrtino prebivalstva. V samem Trstu pa ne obstaja priznanje dvojezičnosti, trdi minister, ker so v mestu skoraj vsi prebivalci po poreklu (?) in po jeziku Italijani. Zato pokrajinsko pošto ravnateljstvo ni bilo opremljeno s strukturalmi in z osebjem za dvojezično poslovanje. Samo v nekaterih krajih, kjer je odstotek prebivalstva slovenskega porekla dokaj visok, nadaljuje Oscar Mammij in omenja Zavrje, Nabrežino, Opčine, Prosek, Bazovico, De-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Argentinska vojska premagala gverilce po dveh dneh hudih bojov

Dogajanja v vojašnici La Tablada alarmni zvonec za demokracijo

Argentinska vojska streljata proti vojašnici

(Telefoto AP)

BUENOS AIRES — Po skoraj dveh dneh izjemno krvavih bojov, kakršnih v Argentini ni bilo že deset let, se je včeraj zaključil napad na vojašnico La Tablada, ki je od Buenos Airesa oddaljena le dobrih 12 kilometrov. Avtorji napada in zasedbe velike kasarne so bili levičarski skrajneži, ki se zbirajo okrog Fronte ljudskega odpornišstva, ene izmed najbolj aktivnih levičarskih skupin. Sprva je kazalo, da je zadnji še eden izmed primerov neposlušnosti med argentinskimi vojaki, kolikor jih je bilo v zadnjem letu več, ob koncu spopadov pa so v kasarni našli letake, v katerih je pisalo, da se »Fronta zavzema za obrambo argentinske ustaje in da se bori za odstranitev pučistov, kot sta polkovnika Rico in Seineldin.«

Za razliko od prejšnjih primerov pa se je tokrat argentinska vlada odločila, da se z uporniki — vsi so bili namreč pripadniki, da gre za vojake — tokrat ne bodo pogajali, ampak bodo vprašanje rešili, kar na vojaški način. Kasarno so obkolile posebne enote ar-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Fiatova proizvodnja lani izredno uspešna

TURIN — Družba Fiat je izredno uspešno zaključila leto 1988. V že tradicionalnem pismu delničarjem je predsednik Agnelli podrobno navedel podatke za vsak posamezni Fiatov sektor, ki so skupaj nanesli skoraj 44 tisoč milijard lir, kar pomeni 16 od sto več kot leta 1987. Dohodki operativnega sektorja so se povečali za 3.820 milijard, tako da je raziskovalnemu sektorju Fiat lani lahko namenil 1.600 milijard, 11 tisoč milijard pa je šlo v posebni sklad za nove tehnološke pridobitve.

Prodaja Fiatovih osebnih vozil se je povečala bodisi na domačem, bodisi na tujem trgu. Italijani so v lanskem letu kupili 956 tisoč avtomobilov oziroma 10,6 od sto več, v tujino pa jih je Fiat izvozil 1.930 tisoč, kar je skoraj 200 tisoč vozil več kot leto prej.

Tudi glede zaposlitvene ravni je najpomembnejša italijanska tovarna avtomobilov veliko na boljšem kot pred letom dni. V teku leta 1988 je tu dobilo zaposlitev 14 tisoč novih delavcev, vodstvo pa napoveduje, da bo že v prvem trimesečju letošnjega leta izničilo dopolnilno blagajno. Pred tremi leti je bilo v tem režimu skoraj 10 tisoč fiatovih delavcev.

Mnogo Tadžikov zbežalo potresu zaradi naznanilnega bobnenja

MOSKVA — Potres v Tadžikistanu bo imel hude posledice, število mrtvih pa bo najbrž znatno manjše od tistega, kar so računali prvi reševalci, ki so priskočili na pomoč prizadetim prebivalcem. Predno se je zemlja stresla se je namreč zaslišalo gromko bobnenje, ki je prebudilo iz sna večino prebivalstva. Ljudje so se razbežali iz hiš in si tako rešili življenje.

Največ žrtev je torej povzročil plaz, ki je prekril vasi Šarara in Kukulibalo, čeprav poročajo, da ni nihče od prebivalcev zaselka Kulipojen preživel potres. Organiziranim ekipam je sicer včeraj uspelo rešiti izpod blatne gmote osem oseb, vendar v prizadetih krajih govorijo, da ni nikakršnega upanja, da bi pod 15-metrov visoko plastjo mokre zemlje in kamenja našli kakega preživelega.

Deželne oblasti in vaški starešine bodo morali sedaj v kratkem odločiti, kaj storiti za bodočnost prizadetega območja. Že glede prekopavanja plazov, ki je prekril tri vasi, obstajajo dvomi,

če se bo kdo sploh lotil tako impozantnega dela. Nekateri so svetovali, da bi pustili zemljo, kjer je, vaščani pa naj bi zapustili kraje, kjer so nekdaj živeli in ki bi tako postali spomenik žrtvam. Že leta 1949, ko je prav tako hud potres prizadel Tadžikistan, so starešine odločile, da spoštujejo sure korana in ne motijo spanja pokojnikov.

Potres v Tadžikistanu naj bi torej povzročil približno 600 žrtev, velika tragedija pa čaka sedaj preživele, ki so ostali brez strehe nad glavo. Skupine reševalcev so že poskrbele za postavitve šotorov in zdravniških centrov, večjih težav pa ne bi smeli imeti niti s hrano, pitno vodo in zdravili.

Dan po potresu v Tadžikistanu se je zemlja stresla tudi v Armeniji, kjer so nedaleč od Kirovakanabežili potresni sunek jakosti 6 stopnje po Ballovi (sovjetski) lestvici. Potres ni imel hujših posledic, saj so seizmologi najavili tudi močne pomirjevalne sunke.

Odložili 20. sejo CK ZKJ

BOGO SAMSA

BEOGRAD-LJUBLJANA — Jugoslovanska agencija Tanjug je nekje po deseti uri dopoldne najprej najavila, kasneje pa objavila kratko sporočilo predsedstva ZK Jugoslavije, da danes ne bo 20. seje CK ZKJ in da so sejo preložili na ponedeljek 30. januarja. V uradnem sporočilu je še rečeno, da bo na dnevnem redu obravnava političnega položaja, položaj in odnosi v ZKJ, delo in odgovornost CK in predsedstva CK ZKJ.

Kasneje je generalni tajnik CK Štefan Korošec v daljši izjavi dejal agenciji Tanjug, da mora biti prihodnja seja »bitka za Jugoslavijo«, ki pa je samo lahko »avnojska, Titova, federativna, samoupravna in demokratična«. CK in predsedstvo se zavedata, da so kljub vsem slabostim samo komunisti lahko povezovalna sila in da bo zato seja prelomna. Morajo jo bolje pripraviti in zato so jo preložili za tih pet dni. Seja mora ustaviti nevarne tendence nacionalnega razlikovanja, pripravi jo je treba tako, da na njej ne bo osebnih napadov in neprincipielnih obračunov, od katerih Jugoslavija nima nobene koristi.

Tokrat ne bodo sprejeli »zgodovinskih sklepov«
temveč samo kratke operativne naloge, glede katerih pa je treba doseči nujno enotnost za izvajanje treh družbenih reform. Ta enotnost mora upoštevati specifičnost vseh republik in pokrajin na osnovi jugoslovanske sinteze. Zasedanje mora predstavljati streznitev in mora ustvariti politični prostor za izvajanje reform in za uresničevanje programa nove vlade, za zmanjševanje inflacije in za nadaljnji gospodarski razvoj.

Izjava generalnega tajnika Korošca je torej razumni poziv, ki naj potišti strasti, omeji napad na osebnosti in na ločevanje Jugoslavije. O tem bodo ponovno govorili že danes zjutraj, ko se bo sestalo predsedstvo ZK Jugoslavije, ki se mora predhodno dogovoriti o številnih statutarjih vprašanjih. Povsem odprto je namreč vprašanje točnega dnevnega reda in prisotnosti članov CK. V Črni gori in Vojvodini so pod pritiskom ulice zamenjali vodstva. Kdo bo sedel v dvorani, novi ali stari? Stare so nagnali, novi še niso izvoljeni, ker je to pomemben akt, ki ga mora opraviti CK ZKJ. Ne gre za formalnosti, temveč za razmerje sil: v CK ima vsaka republika po 20 članov, pokrajina pa po 10. Z novimi vodstvi torej Milošević računa na novih »svojih«
trideset članov, čeprav so ti računi preveč pavšalni in površni.

Pa vendar, prav za razmerje sil gre. Slovenski CK ZK je jasno povedal, da je proti liderstvu, proti izrednemu kongresu in za demokratično pot. Nekaj podobnega je z vso ostrino včeraj povedal tudi hrvaški CK in to po dolgi in poglobljeni razpravi. Iz Bosne in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tujino skrbi kaj se dogaja v Jugoslaviji

BEOGRAD — »Prijatelji in partnerji Jugoslavije v svetu se vprašujejo, kaj se dogaja v naši državi, kako je mogoče, da kriza in stagnacija tako dolgo trajata. Nekateri izražajo zaskrbljenost, drugi dvom, večina pa prepričanje, da bomo izboljšali sedanji položaj.« To je dejal na včerajšnji seji odbora za zunanjo politiko skupščine Jugoslavije zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar. V minulih 90 dneh je imela Jugoslavija na zunanjepolitičnem področju 40 različnih srečanj. Lončar se je zlasti zadržal pri dejavnostih diplomacije v pripravah za septembrsko srečanje neuvrščenih na vrhu v Beogradu. (dd)

De Miti grozi osamitev v primeru, da bi se še upiral »veliki večini« Predkongresne napovedi zmag in remijev med kandidati za bodočega tajnika KD

RIM — V vrstah KD se je že začela »vojna številk«, ki so jih posamezne struje zbrale na predkongresnih pripravah. Prej kot za številke gre sicer za porazdelitev preferenčnih odstotkov 7 milijonov 250 tisoč kongresnih glasov na predvidenih 11 milijonov, kar pomeni, da je svoj glas oddalo približno 60% delegatov. Iz raznih struj pa se že dvigajo najrazličnejše ocene: »velika sredina« meni, da je že postala relativna večina; De Mitova »levica« vztraja, da sta sredina in Zacova struja izenačili; andreottijevci so prepričani, da so zbrali vsaj 20% glasov; vsi ostali se bodo, kaže, zadovoljili z 18%. Ob izračunavanju pa se vse bolj zaostrojuje boj za tajniško mesto. Skupina Gava-Forlani-Scotti ponuja Forlanija, hkrati pa je kandidirala tudi Scottija, ki mu je De Mita nekoliko bolj naklonjen. Gava, ki nekako vzpostavlja ravnovesje, meni, da ni nobene oblike zapiranja pred Forlanijevo kandidaturo in pojasnjuje, da v po-

litični liniji KD ne obstajajo razlike. Andreotti pa, pravi Gava, že »dolgi sedem let podpira De Mito in takoj nato opozarja, da bi vsak poskus ločevanja osrednje struje nepreklicno propadel«.

V besedah ministra Gave pa je mogoče zaslediti še drugo, niti ne toliko prikrito opozorilo: »Nihče, še najmanj pa De Mita, ne sme pomisliti, da bo lahko izkoristil Scottijevo kandidaturo proti Forlaniju in obratno.« Če se bo sedanji strankin tajnik še naprej upiral večini, v kateri je tudi Andreotti, ga bo sredina pustila samega s svojimi 35%, tajnik bo postal Forlani in to s podporo vseh ostalih. Forlaniju - kot novemu tajniku - so namreč poleg Andreottija, ki ga je prvi predlagal, naklonjeni tudi Donat Cattinovi moške. Le-ti pa se lahko mirno zanašajo na 8% strankinih glasov. Edini, ki se še niso dokončno izrekli so fanfanjevci, kar pa pomeni le 2,5-3% glasov. Da bo zmeda popolnejša, pa skrbi še De Mitova kompo-

nenta Zacove struje, ki je delno naklonjena Forlaniju. Tudi bivši minister za pravosodje Rognoni je prilil olja na ogenj, a najbrž bolj provokacijsko kot iz trdnega prepričanja, ko je predlagal, da bi morala tudi levica predstaviti svojega kandidata. Ta kandidat pa naj bi bil načelnik skupine KD v poslanski zbornici Martinazzoli. »Če pa se levica ne bo odzvala na ta predlog,« meni Rognoni, »potem se popolnoma strinjam s Forlanijevo kandidaturo.« Rognoni je odločno proti dvojnimi političnim funkcijam in menda ne verjame De Miti, ko pravi, da se ne namerava ponovno predstaviti v vrstah kandidatov.

Kongresni oblaki pa se zgrinjajo tudi nad KPI, ki si je po mnenju tajnika Occhetta, kar dobro pomagla in ob zadnjem včlanjevanju pridobila 45 tisoč novih članov. Pozitivni pa so tudi odmevi na Occhettov »novi tok«, kar hkrati pomeni novo zaupanje v partijo.

G. R.

Plenum hrvaških komunistov trezna zahteva po pomiritvi

ZAGREB — Da ni več pomembno samo, kaj se dogaja, ampak tudi kdaj se dogaja, je bilo še posebej jasno, ko so na začetku včerajšnjega plenuma hrvaških komunistov sporočili, da je seja CK ZKJ preložena s 25. januarja na naslednji ponedeljek. Kar zadeva hrvaške komuniste, ki so se z manj hrupa in bolj diskretno akcijo angažirali za umiritve - kljub vsemu skupne in jugoslovanske krize - so zdaj zadeve povsem jasne.

Uvodničar Stanko Stojčević, ki so ga v razpravi podprli vsi diskutanti, je dejal: »Federativno načelo je ostalo temelj odnosov in skupnega življenja v SFRJ. Dokler bo kdorkoli v večnacionalni skupnosti izhajal iz tega, da bo s svojim narodom nasprotoval drugemu, bodo delitve naizbežne.« Niti en narod niti ena republika ali nekaj federalnih enot se ne morejo z ničemer vsiliti preostalim zaradi kakršnihkoli interesov. Tedaj gre za manipulacijo in nikakršno demokracijo. Premagovanje krize mora temeljiti na ohranitvi enotne federativne avnojske Jugoslavije in krepitvi njene gospodarstva na novih reformskih opredelitvah, je na kratko vsebina besed uvodničarja.

Zorica Stipetić je v uvodni besedi prepoznala definitiven in jasen hrvaški program, ki ga je mogoče tako imenovati samo po kraju nastanka, toda po opredelitvi je predvsem jugoslovanski. Če ga v tem skrajnem času ne bi naredili, bi to storil nekdo drug, vendar z drugačnim predznakom. Še bolj jasni in kritični so bili razpravljavci v nadaljevanju seje. Tomislav Badovinac je dejal, da so po prvi konferenci imeli Novi Sad, po 17. izneverjeni seji pohod na Titograd in če se temu ne bodo postavili po robu, bi lahko po 20. seji CK ZKJ doživeli končno razbitje Jugoslavije. Gojko Tintor se je vprašal, kakšna bo kadrovska prenova v Črni gori, če je v komisiji, ki so jo osnovali v ta namen, tudi Dušan Čkrebić, katerega članstvo v CK ZKJ je znano.

Hrvaška ne želi sodelovati v grmenju nacionalnih simbolov, temveč želi še naprej graditi medsebojno zaupanje in sožitje. Kar zadeva izredni kongres ZKJ, ne glede na zahteve tistih, katerim so zamenjave pomembnejše od sprememb - se bodo o tem odločili šele po demokratični razpravi v najširši partijski bazi po vsej Jugoslaviji, so menili na plenumu hrvaških komunistov v Zagrebu, ki je zavrnil vse neargumentirane napade na predsedstvo CK ZKJ in na njegovega demokratično izvoljenega predsednika. (dd)

Pismo izraelskega vojaka ministru Jichaku Rabinu

JERUZALEM — V Izraelu je včeraj vzbudilo precej pozornosti pismo izraelskega vojaka iz Ramalaha obrambnemu ministru Jichaku Rabinu. Dele tega pisma, v katerem izraelski vojak, katerega ime niso objavili, ministru opisuje svoj moralni propad ob stiku s kruto realnostjo na zasedenih arabskih ozemljih, so objavili nekateri včerajšnji izraelski časopisi. Vojak razlaga, da ga je k pisanju prisilila velika notranja tesnoba, svoj prvi teden v Ramalahu pa je opisal kot teden neprestane more, ki ga je spravila v globoko depresijo. Začel je živeti iz dneva v dan, vedno bolj pa je postal tudi neobčutljiv za krivice, ki se na zasedenih ozemljih dogajajo. Končna posledica vsega je bila ta, da je začel sovražiti Palestince, kakor tudi Palestinci sovražijo njega. »Kaj sploh se iščemo tam?« sprašuje ob

koncu svojega pisma izraelski vojak svojega obrambnega ministra.

Vprašanje se zdi dokaj logično. Na zasedenih ozemljih je sovraštvo med Izraelci in Palestinci vedno večje in prav gotovo uporaba sile miru na tem področju ne bo prinesla. To dokazujejo tudi včerajšnji dogodki, ko je v Cisjordaniji v vasi Habla pri Kalkiliji izraelska vojaška patrulja ubila 17-letnega Palestinca. Ponoči so namreč skušali zaustaviti skupino Palestincev, ki pa se je pognala v beg. Vojaki so za njimi streljali in enega od njih ubili.

V neki drugi manifestaciji v bližini Gaze pa je bilo s strelnim orožjem ranjenih osem Palestincev. Izraelska varnostna služba naj bi v noči na terek v mnogih krajih Cisjordanije aretirala več deset Palestincev in po nekaterih trditvah naj bi bili med njimi tudi pripadniki Palestinske ljudske vojske.

Vrnili Boeynantsovo osebno izkaznico

BRUSELJ — Včeraj zjutraj je v redakcijo belgijskega dnevnika Le soir prispelo pismo, v katerem je bila osebna izkaznica bivšega belgijskega premierja Vanden Boeynantsa, ki je bil po vsej verjetnosti ugrabljen. V pismu je bilo tudi sporočilo, ki naj bi ga napisal sam Boeynants.

O vsebini pisma niso sporočili nič določenega, poslali pa naj bi ga pripadniki Revolucionarnih socialističnih brigad. Ti naj bi tudi javili, da bodo nekdanjega belgijskega politika izpustili, ko bodo izpolnjene njihove zahteve. Najbrž so pri tem uporabljali misli na odkupnino, ki so jo pred tednom dni zahtevali v zameno za izpustitev Vanden Boeynantsa.

Preiskovalci sedaj preverjajo avtentičnost rokopisa, da bi ugotovili, če gre res za Boeynantsovo pisavo.

Predstavniki Slovenske skupnosti pri Slovenski demokratični zvezi

LJUBLJANA — V prostorih Društva slovenskih književnikov so se sinoči sestali člani vodstva novoizvoljene Slovenske demokratske zveze in Slovenske skupnosti.

Zveza se je ustanovila pred dvema tednoma v trenutku, ko se je na drugem delu Jugoslavije oblikoval koncept »Ljudske demokracije«, ki potrebuje le karizmatičnega liderja in jezne množice. Zveza tega koncepta ne sprejema, je gibanje za uveljavitev pluralizma toda v urejeni pravni državi, s sporazumevanjem vseh družbenih subjektov, kamor prištevajo predvsem SZDL. V tem smislu sprejemajo izjave in pobude slovenskega vodstva, ko je na primer predsednik CK ZKS Kučan govoril o ločevanju in odstopanju partije od oblasti. Rupel je dejal, da je treba podpreti tisto smer v slovenski partiji, ki odpira demokratično perspektivo, ki predpostavlja, da gospodarska reforma ni mogoča brez politične, ki nasprotuje kaosu, egalitarizmu, poobčevanju in izobčevanju.

Deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je pa dejal, da slovenstvo ne pozna meja in da vse Slovence skrbi skupna usoda. Slovenska skupnost je stranka, je pa tudi narodnoobrambna organizacija in ima redne stike in odnose z jugoslovanskimi in slovenskimi oblastmi in predvsem s SZDL, želi pa imeti stike »z vsemi živimi silami v Sloveniji«. Slovenska skupnost se bori za dejansko enakopravnost Slovencev v Italiji, kot da ne bi bilo meja. To so delali, še predno je prevladal koncept skupnega kulturnega prostora. SSK se zavzema za samostojno politično nastopanje Slovencev v Italiji. Nato pa je Jevnikar na kratko orisal položaj Slovencev v treh pokrajinah, še vedno prisotno asimilacijo, odprta vprašanja jezikovne zaščite in nekatera druga vprašanja. Deželni svetovalec Bojan Brezigar pa je orisal politično razčlenjenost pripadnikov slovenske manjšine in odnose z oblastmi. Med predstavniki obeh organizacij se je nato razvnel sproščen pogovor o raznih vprašanjih. (B. S.)

Predsedstvo Jugoslavije kritično o Stanovniku

BEOGRAD — Med svojim govorom v Ameriki je Janez Stanovnik izrekel nekaj nesprejemljivih trditev in mnenj s škodljivimi političnimi posledicami o splošnem stanju v državi, o politiki vodstva SR Srbije in nekaterih drugih pojavih v notranjih odnosih v Jugoslaviji.

To poudarja odgovor ZIS, ki je včeraj prispel v Skupščino SFRJ na vprašanje delegata Sulejmana Redžepagića o stališču predsedstva SFRJ o govoru Janeza Stanovnika. Predsedstvo je takšno stališče sprejelo na seji, ki je bila novembra lani.

Predsedstvo, navaja odgovor ZIS, je menilo, da je nesprejemljivo, da najodgovornejši državni funkcionarji dajejo v tujini ali za tujino, pa naj bo to uradno ali zasebno, takšne javne izjave o notranjih sporih in razlikah. Takšne izjave so nezdržljive z obveznostmi, ki jih ima sleherni nosilec najodgovornejših državnih funkcij. Neupoštevanje tega načela povzroča resno politično škodo ugledu naše države in njenim interesom v svetu ter negativno vpliva na stanje in odnose v Jugoslaviji. Stanovnik je z nekaterimi svojimi izjavami prekršil ta načela, meni predsedstvo SFRJ. (dd)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Začela

splošne stavke mimo. Zaenkrat ni še najmanjšega razloga, da bi jo preklicali, menijo sindikati. Njihov glasnik, socialistični predstavnik CGIL Ottaviano Del Turco, ki je sploh najbolj zgovoren z novinarji, zatrjuje, da ne zadostujejo drobni popravki davčnega odloka. Potrebne so korenitejšie spremembe, zlasti kar zadeva vračanje davčnega grabeža, davčni odpust za neodvisne delavce, zreduciranje socialnih dajatev ter strožje ukrepe pri ugotavljanju davčne utaje. O vseh teh vprašanjih pa vlada po Del Turcovem mnenju nima povsem jasnih pojmov. Mora si jih torej razjasniti in od tu sklep o sinočnji prekinitvi pogajanj. Noč prinaša nasvet in morda bo na današnjem srečanju vse lažje steklo.

Ena glavnih točk sinočnjega sestanka je bilo ravno vprašanje povrnitve davčnega grabeža, za katero je De Mita po predsinočnem posvetovanju s svojimi ministri pokazal precejšnje razumevanje in pripravljenost, da bi ugodil sindikalnim zahtevam. Dokončnih sklepov, kot rečeno, ni bilo, sklenjeno pa je bilo, da sestavijo paritetično o tehnično komisijo, ki bo proučila celotni problem. Na dolgo so sinoči razpravljali tudi o ukrepih proti davčni utaji, a kaže, da so stališča še krepko narazen, kot so mnenja še zelo deljena glede vladnega protipredloga o obdavčitvi finančnih dobičkov. O eni najbolj delikatnih točk spora, to je o davčnem odpustu za neodvisne delavce, ki ga vsebuje vladni odlok in ki mu sindikat odločno nasprotuje, pa se soočenje dejansko sploh še ni začelo. Danes bo na sporedu druga runda. Vladni predsednik je ugodno ocenil vzdrušje včerajšnjega sestanka ter izra-

zil željo, da se bo to vzdrušje nadaljevalo. Posebej pa je pripomnil, da je v vladnih vrstah popolna enotnost gledanj. S tem je hotel razpršiti dvome o složnosti strank vladne večine, a mu to ni povsem uspelo spriču nekaterih dejstev. Najvidnejše dejstvo so stališča socialistične stranke, ki se ne želi zamertiti delavskemu gibanju in pritiska na vlado z nekaterimi zahtevami, ki niso ravno pogodu De Miti, pa tudi ne La Malfi in Altissimu. La Malfa je včeraj izjavil, da se bo njegova stranka distancirala, če bo vlada pristala na sindikalne zahteve glede davčnega grabeža. Po njegovem ni mogoče govoriti o šestodstotni stopnji inflacije, ki jo beležijo zadnji izračuni, in istočasno poudarjati denarj sindikatu. Kritični so tudi liberalci. Njihov tajnik pa se znaša predvsem na socialiste, češ da spreminjajo svojo strategijo. Njihovo zanimanje je po mnenju Altissima vedno bolj usmerjeno na dogajanja na levici.

● Odložili 20. sejo

Hercegovine prihajajo podobne vesti, vendar tokrat iz seje njih predsedstva. Makedonsko predsedstvo se bo ponovno sestalo danes, na zasedanju CK Makedonije v ponedeljek pa ni prodir predlog o sklicanju izrednega kongresa in o ostavki Šuvarja.

Skratka, ponovno se ustvarja koalicijska, ki naj bi zavrnila zahteve po izsilenih ostavkah in izrednih ukrepih vključno z izrednim kongresom partije v aprilu. Ponavlja se razmerje sil, s katerim je bil imenovan Marković za mandatara za sestavo vlade in ni bil imenovan Miloševićev človek Jović.

Pri tem seveda ne gre za osebene zadeve, temveč za politično usmeritev in

ločevanje Jugoslavije na oni del, ki hoče spreminjati stvari po načelih kulturne revolucije, boljsevizijske v centralizmu in oni, ki je za demokratično ustavno pot in predvsem za federativno ureditev.

Odložitev seje torej omogoča po eni plati ponovne poskuse iskanja sinteze pa čeprav v različnostih, pa tudi ustvarjanja in zbiranja raznih sil. Po vesteh iz Beograda še vedno vse kaže, da se na vseh ravneh zaostrojuje. Nadaljujejo se vedno ostrejši napadi, ponovno se sestajajo razna partijska in borčevska vodstva, zaostrojuje se nacionalistična polemika in podobno. Mnogo se govori o pripravah na novoustavljeno zvezo Solidarnost, ki naj bi zbiral »udarnike« za sedaj že ponedeljkovo zasedanje jugoslovanskih komunistov.

● Poštna uprava

vin, Boršt, Križ, Dolino, Zgonik in Sestljan, je predvidena raba slovenskega jezika.

Na pripombo poslanke Fachin-Schiavijske, da italijanski zakon predvideva prevajalca v obmejnih uradih, pa minister pripominja, da se pokrajinsko pošto ravnateljstvo v nekaterih primerih poslužuje prevajalca z vladnega komisariata. Kar zadeva dostavljanje pošte pa minister ponavlja stara stališča, da morajo biti pisma po sedanji zakonodaji naslovljena v italijanskem jeziku in da pošto osebe ni dolžno poznati slovenskega jezika. Če se je v preteklosti kdaj dogodilo, da je tudi pošta v slovenščini prispela do naslovljenca, je bilo pač odvisno po ministrovem mnenju samo od dobre volje poštnega uslužbenca, ki je razumel

slovenski jezik in ki je vsekakor šel preko svojih uradnih dolžnosti.

● Dogajanja

gentinske vojske, območje pa so obletavali vojaški helikopterji. Boj proti skupini kakih 50 zakrinkanih mož, med katerimi je bilo tudi več žensk, je vodil sam poveljnik argentinske vojske, obrambni minister in predsednik republike Alfonsin pa sta prekinila dopust in se vrnila v Buenos Aires. Predsednik republike se je ob koncu spopadov s helikopterjem podal na dvorišče kasarne La Tablada, ko so iz mimo vozečega avtomobila brez uspeha streljali nanj.

Točen obračun vojaške akcije je zaenkrat še neznan, vsekakor pa bo zelo visok, saj so že sesteli 37 mrtvih, zelo verjetno pa se bo število žrtev v naslednjih urah še zvišalo. Veliko število vojakov in gverilcev pa je bilo hudo ranjenih. Približno 15 gverilcev se je še pred koncem streljanja predalo vojakom. Vojaški glasnik je sporočil, da je bil tovrstnjak, s katerim so gverilci vdrli v kasarno, natrpan z razstrelivom in da bi bil seveda obračun akcije toliko hujši, če bi eksplodiral.

Hudega primera političnega nasilja je vsekakor konec, nedvomno pa bo imel občutene posledice na argentinsko politično življenje, verjetno pa tudi na rezultate bližnjih upravnih volitev in pravi alarmni zvonec za argentinsko demokracijo. Zaenkrat pa je sigurno le to, da so se odnosi med argentinsko vojsko in vodstvom prav v tem primeru občutno izboljšali, takšno brezpogojno podporo politični eliti si namreč le pred nekaj meseci niti ne bi mogli zamisliti.

Srečanje tajnikov kavkaških KP

MOSKVA — V Tbilisiju, glavnem mestu sovjetske republike Gruzije, so se včeraj sestali sekretarji armenske, azerbajdžanske in gruzijske komunistične partije. Komunistični voditelji treh kavkaških republik so sodelovali na zasedanju kavkaškega vojaškega okrožja.

Kot poroča Tass, je trojica posebno pozornost posvetila analizi vzrokov za hude medetnične probleme, do katerih je prišlo v Zakavkazju. Tam se je februarja lani začela cela vrsta protestov, ki so bili še posebej močni v Armeniji in Azerbajdžanu. Ti dve republiki sta se namreč »spopadli« zaradi avtonomne pokrajine Gorski Karabah, v številnih neredih pa je bilo tudi precej smrtnih žrtev. V zadnjih mesecih se je to narodnostno vrenje preselilo tudi v Gruzijo, kjer je prebivalstvo v glavnem pravoslavno, tam pa živi tudi številna azerbajdžanska manjšina, ki je muslimanske vere.

Na srečanju treh sekretarjev so poudarili velik pomen, da Gorski Karabah dobi upravno avtonomijo. V tej smeri so pred kratkim ukrepale tudi osrednje moskovske oblasti, ki so nad to pokrajino prevzele neposredno nadzorstvo, da bi na ta način zmanjšali sporno azerbajdžansko tutorstvo, ki naj bi bilo tudi vzrok za spopade med Armenci in Azerbajdžanci.

Brezigar (SSk): Do kdaj slovenska imena brez strešic?

TRST — Strešice na slovenskih imenih so za organe italijanske države stalen trn v peti. Z najrazličnejšimi izgovori nanje največkrat pozabijo, še raje pa slovensko ime kar poitalijančijo. In vendar je zakon števil. 935 iz leta 1966 črtal prepoved, sad fašistične zakonodaje, da se italijanskim državljanom daje tuja imena. Isti zakon je tudi določil, da »ko gre za otroke narodnih manjšin, ki so kakorkoli priznane, se imena lahko napiše tudi z diakritičnimi znamenji, ki so značilna za jezik manjšin«.

Na ta problem je včeraj v vprašanju, ki je bilo naslovljeno predsedniku deželne odbora, opozoril deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar. V vprašanju, v katerem zahteva ustni odgovor v deželni svet, Brezigar izhaja iz ugotovitve, da bi morali zlasti državni organi dosledno spoštovati določila zakona, saj ni pojmljivo, da bi državljani imeli na različnih dokumentih različno napisana imena.

Kljub temu da je zakon jasn, Brezigar v svojem vprašanju poudarja, da je preveril, kako teh določil ne spoštujejo številni državni organi. In sicer: državna davčna uprava pri izdaji davčnih kodeksov, notranje ministrstvo pri izdaji potnih listov, prefektura pri izdaji voznških dovoljenj, ministrstvo za prevoze in letalstvo pri izdaji prometne knjižice, INPS pri izdaji pokojniške knjižice, Krajevne zdravstvene enote pri izdaji zdravstvene izkaznice.

Tako ravnanje, ugotavlja Brezigar, ni dopustno in je žaljivo za manjšino samo in za vsakega njenega pripadnika, ki mu država dejansko krati pravico do njegovega imena. Zato Brezigar sprašuje deželno upravo, kaj namerava ukreniti, da bodo državni in javni organi v naši deželi spoštovali jasno in nedvoumno določilo zakona.

Sklep strankinega vodstva 11. februarja v Huminu deželni predkongres KD

V Vidmu premočno zmagala Biasuttijeva struja

VIDEM — V soboto, 11. februarja, bo v Huminu deželni predkongres Krščanske demokracije, ki bo obenem priprava na vsedrjavni strankin kongres, ki bo 18. februarja v Rimu. Tako je sklenilo deželno vodstvo KD, ki se je sestalo v prejšnjih dneh v Vidmu pod predsedstvom deželnega sekretarja Bruna Longa in ob prisotnosti predsednika deželne sveta Adriana Biasuttija.

Vodstvo deželne KD se je seznanilo z dejstvom, da bo deželna KD zastopala na vsedrjavnem kongresu 270.000 glasov, in sicer 49.000 tržaških, 127.000 videmskih, 30.000 gorjskih in skoraj 63.000 pordenonskih. Zaenkrat ni še točno znano, koliko delegatov bo pripadalo vsaki struji, ker bo treba počakati na pokrajinske kongrese tržaške in pordenonske federacije, ki bosta v soboto in v nedeljo. Minulo nedeljo pa je bil videmski pokrajinski predkongres, na katerem je premočno zmagala Biasuttijeva struja. Biasutti si je namreč zagotovil skoraj 76 odstotkov glasov, kar je sicer za spoznanje manj od predvidenega, vendar pa še vedno dokaz, da ima predsednik deželne sveta stranko krepko v svojih rokah. Na drugem mestu je struja,

ki jo vodi evropski poslanec Mizzau in ki je dobila 12,5 odstotka glasov, levičarski listi Forze nuove je šlo 2,7 odstotka glasov, medtem so se pristasi zunanega ministra Andreottija pristali na zadnjem mestu z 1,7 odstotka glasov. V svojem posegu na kongresu je Biasutti odločno podprl politiko vsedrjavnega sekretarja De Mite in zagovarjal dvojno zadolžitve predsednika vlade in sekretarja stranke.

Na seji je sekretar Longo porazdelil vrsto zadolžitve. Tako je odslej za gospodarstvo odgovoren Paolo Braida, za kulturo posl. Bertoli, za okolje Alberto Tomat, za krajevne ustanove Giancarlo Cruder, za državljanske pravice sen. Giuseppe Tonutti, za propagando in tisk Angelo Sandri. Podsekretar Angelo Compagnon pa je bil zadolžen za koordinacijo volilne kampanje za evropske volitve, ki bodo 16. junija.

Na seji je sekretar Longo orisal dokument, ki ga je demokršćanska gospodarska komisija pripravila v zvezi z novo deželno zakonodajo. Vodstvo KD se bo spet sestalo v ponedeljek, da poglobi problem industrijske politike.

Nuklearka buri duhove

ZAGREB — Nuklearka v Krškem še vedno buri duhove. Naravovarstveniki v Furlaniji-Juljski krajini so se odločno zavzeli, da bi bila jedrska elektrarna zaprta in so to potrebo predložili tudi predsedniku slovenske skupščine Potrč: ob njegovem obisku v Trstu. Sedaj pa se za zaprtje nuklearke zavzemajo tudi Avstrijci. Tako poroča zagrebški Večernji list, ki poroča, da je o problemu razpravljaj koroški parlament. Avstrijci, trdi zagrebški časopis, bi bili celo pripravljeni plačati polovico stroškov, povezanih z zaprtjem nuklearke. Večernji list k temu dodaja, da bi bili stroški za zaprtje nuklearke zelo visoki, saj bi bilo treba v to všteti tudi zaprtje uranovega rudnika v Žirovskem in odlagališče radioaktivnih odpadkov.

O problemu Krškega bo govor v soboto in nedeljo na protijedrskem shodu v Celovcu, ki ga pripravljajo naravovarstveniki iz Koroške, Furlanije-Juljske krajine in Slovenije. Na srečanju naj bi postavili tudi osnove načrta za denuklearizacijo celotnega območja Alpe-Jadran.

Rudnik v Rablju odprt še eno leto

TRST — Rudnik v Rablju bo odprt še eno leto. Tako je sklenila včeraj finančna komisija deželne sveta, ki je odobrila zakon, s katerim je za eno leto podaljšala koncesijo družbi SIM (Società italiana miniere) za izkoriščanje rudnika v Rablju. Sklep je bil sprejet z večino glasov. Proti je glasoval predstavnik zelenih Vivian, medtem ko se je predstavnik DP Cavallo vzdržal.

Komisija je v bistvu sprejela predlog odbornika za finance Daria Rinaldija z manjšim popravkom, ki ga je predlagal svetovalec PSI Zanfagnini. Zavrnen pa je bil popravek, ki ga je predlagal predstavnik zelenih Vivian in po katerem naj bi družbo, ki izkorišča rudnik, zadolžili za sanacijo teritorija po zaprtju rudnika.

S sprejetjem zakona je komisija zagotovila delo v rabeljskem rudniku za eno leto. To obdobje naj bi bilo potrebno za uresničitev načrtov za reindustrializacijo in zato, da parlament sprejme novi zakon za reformo problematike rudnikov. Državni zakon naj bi med drugim predvideval tudi kritje izgub in bremen družb, ki izkoriščajo rudnike.

V razpravo so v komisiji posegli svetovalci Paolo Padovan (KPI), Andrea Wehrenfennih (zelena lista), Roberto Dominici (KD), Adino Cisilino (PSDI), Sergio Giacomelli (MSI-DN), Enrico Bulfone (PSI) in Giorgio Cavallo (DP).

Problem turizma v Nediških dolinah

ČEDAD — Samo kulturno zahtevni načrti in sposobnost ovrednotenja potencialov teritorija bodo omogočili turističnim ustanovam, da opravljajo svojo nalogo. Tako je poudaril deželni odbornik za turizem Francescutto med včerajšnjim srečanjem z vodstvom turistične ustanove za Čedad in Nediške doline.

Med srečanjem so predsednik ustanove Giuseppe Pausa in odborniki Ruclli, Domenis, Braidotti, Chiabai in Zamero orisali Francescuttu značilnosti in turistični potencial Čedada in Nediških dolin. V tem okviru so podčrtali kulturne značilnosti področja, obenem pa opozorili tudi na strukturne pomanjkljivosti in poudarili potrebo po izdatnejših finančnih sredstvih, da bi lahko sanirali primankljaj in priredili bolj zahtevne pobude. To vprašanje je povezano s pobudami za ovrednotenje kulturne ponudbe in izboljšanje gostinskih in hotelskih zmogljivosti.

V odgovoru je Francescutto poudaril, da bo treba pripraviti načrt za turistično ovrednotenje vsega srednjega deželnega pasu, ki naj postane vezni člen med obmorskimi kraji in goratim predelom. V tem okviru bo treba tudi drugače zastaviti vlogo deželne turistične ustanove, ki bo morala poseči na finančnem, načrtovalskem in promocijskem področju. V tem okviru bodo morale tudi turistične ustanove povezati svoje proračune s širokopoteznimi načrti. Le na ta način bo mogoče podpreti zahteve za sanacijo deficita in za podporoznim pobudam in strukturam (v tem okviru je bila omenjena tudi vzpenjača na Matajurju).

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Ko manjšine postanejo agresivne: etnični separatizem v Franciji

Poleg "levih" in "desnih" političnih variant se v tisku pojavljajo tudi novice o etničnem terorizmu ali točneje o politično utemeljenih nasilnih dejanjih, ki jih izvajajo ilegalne organizacije kot izraz etničnih skupnosti, ki težijo po etnični neodvisnosti ali avtonomiji.

Nam najbližji primer je Južna Tirolska, kjer so pripadnikom nemške manjšine, med leti 1956 in 1967 pripisali nad 300 bombnih atentatov in kakih 30 napadov na policijo in vojaštvo, ki so povzročili 22 mrtvih. Leta 1978 se je začel nov val, ki je v samem letu 1987 zabeležil 175 napadov. Notranje zaledje skrajnežev naj bi tvorili organizaciji Heimabund in 5.000 članov Schützen, zunanje pa Avstrija in Bavarska. Leta 1979 so začele pokati tudi "italijanske bombe". Najpomembnejša pa je gotovo počila na volitvah maja 1985, ko je MSI dobila relativno večino v občini Bocen.

Nekaj etnično obarvanih nasilnih dejanj je bilo tudi na Sardiniji, a veliko več problemov kot Italija ima z etnično agresivnostjo Francija. Tu, v zibelki moderne države, kjer je pred 200 leti načelo demokracije prevladalo nad absolutizmom, je sedem manjšin še vedno brez primerne priznanja, zaščite in pravic. V treh od njih se je razvil terorizem, poleg drugih oblik političnega in kulturnega boja, v dveh se je samo nakazal in le dve sta ostali "neokuženi".

Na prvo mesto v lestvici političnega nasilja spada Korzika. Ta otok, ki je večji od dežele Furlanije-Juljske krajine in ima manj prebivalcev kot občina Trst, je dokončno prešel pod francosko upravo leta 1796, a domačini se še danes niso sprijaznili s tem dejstvom. Obtožujejo Pariz, da jih obravnava kot nekako kolonijo. Te kritike so se zaostrile po naselitvi 17.000 francoskih izseljencev iz Alžirije, številnih priseljencev s celine ter končno po namestitvi Tujske legije. Nasilne oblike odpora so se tu začele pojavljati zelo zgodaj: med leti 1954 in 1971 je bilo "le" 109 atentatov, v naslednjih 15 letih, do leta 1987, pa kar 5.000; v samem letu 1982 jih je bilo 806.

Glavno gibalno odpora je politično-vojaška organizacija Narodno osvobodilna fronta Korzike (FLNC), ki je nastala maja 1976. Njeni cilji so: uveljavitev domačega jezika v javnem življenju, načrtovanje, gospodarstvo v korist domačinov, neuvrščenost in zlasti zaustavitev "transfuzije prebivalstva". Med 240.000 otočani je namreč le še polovica domačinov in še od teh se jih izseli vsako leto 3.000, istočasno pa se priseli 6.000 novih tujcev. Gibanje FLNC nima ravno plebiscitarnega odziva: na nedavnih volitvah je volilo za independentistične stranke skromnih 14.000 volilcev.

Najbolj pogoste tarče napadov so "kolonialne" ustanove, simboli oblasti in lastnina bogatih priseljencev. Vendar ti napadi povzročajo vrsto neželenih "sekundarnih" učinkov: nasilje odganja investicije, šibi se otoško gospodarstvo in baza FLNC. Pojavila se je celo teroristična skupina, ki od-

govarja napadom FLNC, s svojimi atentati. Ime ji je FRANCIA in marsikdo ji očita, da je dolga roka policije, kar oblasti seveda zanikajo.

Ocena sedanjega stanja je, da gibanje ni dovolj močno, da bi lahko računalo na zmago, je pa dovolj močno, da vztraja.

Baski, ki živijo v treh francoskih pokrajinah, so francoski državljani od leta 1589 in že od tedaj želijo združitev s štirimi sorodnimi španskimi pokrajinami. Eno od njihovih političnih gesel je zato »3 + 4 = 1«. Nasilna dejanja z etničnim pečatom so se v francoskem delu Baskije pojavile pozneje kot v Španiji. Razlog je verjetno v tem, da je Francija vse do leta 1983 nudila politično zatočišče baskovskim aktivistom, ki so bežali čez Pireneje in ti zato niso hoteli dražiti zavetnika. Za pomoč španskim Baskom je skrbel organizacija Embata, ki je legalno delovala od leta 1963 do leta 1974, ko je bila prepovedana. A že leto pred prisilno razpustitvijo se je od nje ločila ilegalna organizacija Iparaterrak (IK), ki je izvedla kakih 60 atentatov proti državnemu premoženju. Na svojih protivladnih manifestacijah ni IK nikoli zbrala preko 1.000 udeležencev, njeno »trdo jedro«, pa je najbrž še veliko manjše.

Bretonski separatizem se je spet prebudil pred letom dni, 21. januarja lani, ko sta počili istočasno dve bombi. Bretonski polotok spada k Franciji že od leta 1532, ampak s to pripadnostjo očitno nekaj ni v redu, kajti po drugi svetovni vojni je bilo 800 Bretoncev obsojenih na smrt (in usmrčenih) z obtožbo, da so med vojno sodelovali z Nemci.

Leta 1966 se je pojavila organizacija Bretonska osvobodilna fronta - Bretonska republikanska armada (FLB-ARB), kot poseben poganek na deblu nenasilnega, avtonomističnega Gibanja za bretonsko organizacijo (MOB). Na višku svoje aktivnosti, v drugi polovici sedemdesetih let je FLB-ARB podpisala približno 40 bombnih atentatov, v glavnem doma in proti francoskim vladnim simbolom. Na začetku osemdesetih let je ta teroristični val pojenjal, morda zaradi šibkosti samega gibanja, morda zaradi delnega izboljšanja družbeno-gospodarskega položaja v deželi. Zadnji atentati nosijo oznake ARB (Bretonska revolucionarna armada), in dajejo vtis zelo osamljenih akcij.

Alzacija je pokrajina na meji z Nemčijo, ki jo je tudi posedovala vse tja do prve svetovne vojne. V šestdesetih letih je prišlo do uničenja nekaterih francoskih vojaških spomenikov. Za razliko od ostalih manjšin pa se je med Nemci pojavilo desno usmerjeno gibanje, ki je bilo uperjeno proti Židom, črncem in francoskim kolonialistom.

Nekaj znakov odločnejšega odpora je prišlo celo znotraj velike, a precej razvođenele okcitanske skupnosti, medtem ko sta se tej poti povsem odpovedali valonska in katalonska manjšina.

Zapleti z obrtno cono v Luciji

Predrage delavnice

PIRAN — V piranski občini že dolga leta načrtujejo, da bi v Luciji uredili veliko (na 4,5 hektara zemljišče) obrtno cono. V decembru so se odgovorni sestali s piranskimi obrtniki in jim povedali, pod kakšnimi pogoji bi lahko prišli do novih delavnic, namenjenih seveda predvsem proizvodni obrti.

V obrtni coni naj bi zgradili vsega 12 individualnih hiš, ki bi imele v prilici delavnico in več hal s 70 proizvodnimi delavnicami s površino po 180 kvadratnih metrov. Za te objekte, zgrajene do četrte gradbene faze, bi morali zainteresenti za individualne hiše z delavnicami plačati po 550 milijonov dinarjev, za delavnico s 180 kvadratnimi metri pa po 280 milijonov dinarjev (s tem, da bi lahko tak poslovni prostor kupila tudi dva ali več obrtnikov skupaj, ali pa, da bi en obrtnik lahko kupil tudi po več delavnic skupaj). Za uresničitev prve faze bi morali zbrati vsaj deset kupcev za individualne hiše in vsaj 25 kupcev za delavnice. Prijavilo pa se je vsega šest obrtnikov, ki bi gradili, oziroma kupili hišo in le dva taka, ki bi kupila delavnico. Cena je visoka, smo lahko zvedeli, ko smo

na različnih koncih spraševali, zakaj tako majhno zanimanje. To pa zato, ker odpade polovico stroškov za plačilo zemljišča in komunalnega opremljanja. Samo za dograditev ceste in prestavitve hudaurnika je v računih za 3,5 milijarde dodatnih stroškov, da vsega drugega (na primer odškodnin za zemljišče) niti ne omenjamo.

Ker je prišlo za zidavo obrtne cone v Luciji premalo interesentov iz občine, bodo, kot vse kaže, morali možnost nakupa teh obrtnih delavnic ponuditi investitorjem tudi iz drugih krajev in bodo objavili ustrezne razpis. To pa obrtnikom iz občine Piran ne diši, saj se bojijo konkurence takih, ki imajo denar in si zgolj zaradi tega lahko privoščijo nakup dragih poslovnih prostorov. V občini še ne vedo, kako rešiti zaplet, saj bi radi obrtno cono, vendar imajo hkrati premalo res premožnih obrtnikov, ki bi si takih naložb lahko privoščili. Za zdaj upajo, da bi lahko v kratkem prinesla spremembe le morebitna kreditna politika, ki jo marsikje zahtevajo.

(B. Š.)

Ob 45-letnici tragedije v Cerknem

V zimskem jutru ugasnilo 47 življenj

CERKNO - Sedeminštirideset imen mladih deklet in fantov iz Slovenskega Primorja, Istre, Beneške Slovenije, Gorice, Trsta in Gorenjske je za večno vklesanih v beli, visoki in vitki stebel na griču Brdce nad Cerknim v spomin in opomin na hudo tragedijo mrzlega zimskega 27. januarja 1944. Tega dne so Nemci iznenada vdrl v Cerkno in tam izvršili pravi pokol še zlasti nad tečajniki šestega tečaja srednje partijske šole, ki jo je bil ustanovil Pokrajinski komite KP Slovenije za Primorsko.

Partizanske izgube so bile hude, saj je bilo med 47 padlimi kar 26 tečajnikov. Zato je 27. januar 1944 ne samo najbolj tragičen dan Cerkna v NOB, temveč tudi narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem! Dvanajst ranjenih partizanov in partizank - med njimi sedem tečajnikov - pa je naslednjega dne sprejela v svoje varno zavetje skrita partizanska bolnišnica Franja, ki so jo bili odprli dober mesec prej (23. decembra 1943). Med ranjenimi je bil tudi poveljnik partijske šole Dušan Furlan, sedaj predsednik Zveze vojnih invalidov NOV v Trstu.

Največji spomenik, ki trajno opozarja na tragedijo mrzlega zimskega 27. januarja v Cerknem, pa je nova osnovna šola "Spomenik NOB". Ob 25-letnici napada

na partijsko šolo v Cerknem so po svečani komemoraciji sprejeli pobudo preživelih tečajnikov, da bi v Cerknem zgradili osnovno šolo, ki bi na mlade generacije prenašala tradicije NOB. Ustanovljeni pokroviteljski odbor je nato izvedel po vsej Sloveniji in zamejstvu solidarnostno akcijo za novo šolo. Prvi del šole - za višje razrede - so izročili namenu 17. septembra 1972, drugi del - za nižje razrede - pa 8. marca 1977.

Ob prvi obletnici tragedije v Cerknem je Partizanski dnevnik, glasilo OF za Primorsko in Gorenjsko in edini tiskani dnevnik v zaslužjeni Evropi, objavil uvodnik "Umrli so, da bo narod lahko živel", na drugi strani pa pesem "Cerkljanskim žrtvam", ki jo je napisal Vislav.

Partizanski dnevnik je 31. januarja 1945 objavil na drugi strani sestavek »Cerkno se je oddolžilo spomnu 47 padlih«, v katerem poroča o mogočni žalni svečanosti ob prvi obletnici tragedije.

Ob letošnji 45-letnici napada na partijsko šolo bo žalna svečanost v petek, 27. januarja, ob 10. uri pri spomeniku Brdce nad Cerknim; govoril bo Miloš Prosenec, tajnik predsedstva slovenskih komunistov.

JOŽE OBLAK

Vojna okrog metana verjetno res pri koncu

Podjetje ACEGA želi premostiti nesoglasja z nabrežinsko upravo

Vojna okrog metana med tržaško in devinsko-nabrežinsko Občino, ki že nekaj časa buri duhove upraviteljev in strank, se bo po vsej verjetnosti v kratkem končala. Podjetje ACEGA je namreč v teh dneh sporočilo, da ima namen poskrbeti za metanizacijo vseh okoliških občin naše pokrajine, vključno torej tudi nabrežinske, kjer so dela za gradnjo metanskega omrežja že v polnem teku. Spor med ACEGA in nabrežinsko Občino je navidez tehnične narave, v bistvu pa gre za politično vprašanje odnosov med koalicijama, ki vodita obe upravi in ki doslej nista uspeli najti skupnega jezika o tem velikem projektu. Nesoglasja so prišla do izraza tako v pokrajinskih tajništvih strank kot v upravnem svetu ACEGA, ki ga vodijo iste stranke, ki upravljajo tržaško Občino. Sodelovanju z nabrežinsko upravo je dolgo časa nasprotovala Lista za Trst, velike pomisleke pa so imeli tudi tržaški socialisti, ki so nekajkrat precej ostro polemizirali s KD in s Slovensko skupnostjo zaradi izključitve socialistov iz nabrežinskega občinskega odbora.

Kot kaže, so se sedaj polemike precej uglasile, o čemer priča dejstvo, da se je nabrežinski župan Brezigar pred kratkim srečal s tržaškim odbornikom za industrijske službe D'Amorejem (PSI), ki politično odgovarja tudi za

delovanje ACEGA. Odbornik je županu potrdil "dobro voljo" za premostitev nesoglasij in dejal, da bo podjetje ACEGA končno vzelo resno v poštev ponudbe in predloge nabrežinskih upraviteljev. Končni odgovor bo D'Amore posredoval Brezigarju do 31. januarja, po tem datumu pa bo nabrežinska uprava končno sklenila, kaj pravzaprav narediti.

O vprašanju metana je tekla beseda na ponedeljki seji nabrežinskega občinskega sveta. Brezigar, ki je poročal o zadevi, je povedal, da so med tem časom številne zasebne družbe naslovile na Občino ponudbe za metanizacijo občinskega ozemlja. »Za dokončno odločitev pa bo koristno počakati na napovedani odgovor tržaškega odbornika, upoštevajoč prednost, ki jo ima pri tem javno podjetje ACEGA,« je naglasil župan, ki pri obravnavi tega vprašanja uživa široko podporo občinskega sveta.

Župan je na seji prebral tudi pismo svetovalske skupine KPI, s katerim ta stranka prosi za javno pojasnilo vzrokov te zamude, ki bremeni v prvi vrsti domače prebivalstvo. Komunistični načelnik Širca je mnenja, da bo morala uprava do zadnjega preveriti možnosti sodelovanja z ACEGA ter istočasno jasno obrazložiti vse še nepojas-

njeno ozadje te afere. Pri tem bo treba vzpostaviti vse potrebne stike s tržaško Občino in tudi s sindikalnimi organizacijami uslužbencev ACEGA, ki so se že zavzeli, da bi podjetje skrbelo za vodenje metanskega omrežja tudi v devinsko-nabrežinski Občini. »KPI se je za rešitev tega vprašanja dosledno zavzemala v tržaški občinski skupščini in tudi v upravnem svetu ACEGA. To pa ne velja za nekatere druge stranke, ki so v Trstu zagovarjale eno, v Nabrežini pa nasprotno stališče,« je še dodal predstavnik KPI, ki je pripravljena na vsestransko soočanje za rešitev tega vprašanja. O metanizaciji devinsko-nabrežinske Občine bo vsekakor spet tekla beseda na prihodnji občinski seji v prvi polovici februarja.

Občinski svet je v ponedeljek med drugim tudi izrekel negativno mnenje, da bi v skladu z deželnim zakonom o decentralizaciji nekatere šolske storitve, muzeje, knjižnice in rekreativne v Občini odslej naprej neposredno upravljal tržaška občinska uprava, medtem ko sedaj sodijo med pristojnosti pokrajinske uprave. Skupščina je z veliko večino glasov tudi potrdila izvedenca Walterja Grudna za načelnika občinske službe za civilno zaščito, ki deluje v tesni povezavi s prefekturo.

S. T.

V pričakovanju »barkovljanske rešitve«

Problem odlagališč vse glasneje trka na vrata

Tržaška občinska uprava bo resno vzela v poštev možnost, da se vprašanje odlaganja gradbenih odpadkov reši z dokončno ureditvijo obmorskega odlagališča pri Barkovljah. To je na ponedeljki seji občinskega sveta uradno poudaril pristojni odbornik Cernitz, ki pa je istočasno priznal, da so predlagane vmesne rešitve nepopolne in da ne odgovarjajo zahtevam avtoprevoznikov in gradbenih podjetij. Morda bo že prihodnji teden začelo obratovati odlagališče v zapuščnem kriškem kamnolomu (sicer na ozemlju devinsko-nabrežinske občine), kjer pa je prostora le za približno 35 tisoč kubičnih metrov odpadkov. Pokrajinski nadzorni odbor je že ratificiral ustrezne občinske odloke, pojavile pa so se še nekatere nepredvidljive birokratske ovire. Tržaški upravitelj, ki so medtem tarča kritik avtoprevoznikov in njihovih organizacij, iščejo nove (začasne) rešitve in se s tem v zvezi že pogajajo z dolinsko in z miljsko občinsko upravo. Barkovlje predstavljajo v teh pogojih vsekakor edino konkretno in trajno rešitev.

Odbornik za javna dela je na občinski seji tudi napovedal, da bo vprašanje odlagališč treba nujno rešiti sporazumno z vsemi občinskimi upravami naše pokrajine. Zakonodaja je na tem

področju zelo pomanjkljiva, ker ne določa jasnih pristojnosti Dežele, Pokrajine in posameznih občin, ki se nato znajdejo pod udarom gradbenikov, avtoprevoznikov in nazadnje še naravovarstvenikov, ki upravičeno zahtevajo jasna zagotovila za zaščito naravnega okolja.

Občinski svet je na zadnji seji ratificiral vrsto nujnih sklepov občinskega odbora v zvezi z obratovanjem mestne smetarske službe, o kateri je poročal odbornik za industrijske službe D'Amore. Odbornik je govoril o številnih težavah, ki pestijo ta sektor, pri čemer je omenil predlog za delno privatizacijo te službe, ki je kot znano naletel na zelo različne odmeve v javnosti, med sindikati in med političnimi strankami.

Občinska skupščina je v ponedeljek na predlog odbornika Bettia sprejela sklep o odpovedi konvencije s podjetjem Dispral, ki bo tako le do konca tekočega šolskega leta skrbelo za prehrano v občinskih šolskih strukturah. Občina bo v prihodnjih mesecih preverila razne ponudbe, o katerih bo dokončno odločala pred koncem šolskega leta. Občinski sklep je naletel na široko podporo, vzdržali so se le socialisti. Skupščina je odobrila tudi resolucijo svetovalca Bekarja (Zelena lista) o sortiranem zbiranju odpadkov.

Po oceni sindikatov CGIL, CISL, UIL za zdravstvo

Tržaško zdravstvo zahteva temeljito preorganizacijo

»Naša ocena o upravljanju Tržaške krajevne zdravstvene enote je popolnoma negativna.« S to izjavo so predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL za zdravstvo Sincovich, Adamogli in Paoletti začeli včerajšnje tiskovno konferenco, na kateri so izpodbili optimistične izjave o stanju tržaškega zdravstva, ki so jih pretekli teden izrazili odhajajoči predstavniki upravnega odbora KZE ter nadzornih odborov katinarske in glavne bolnišnice. Hkrati pa so izrekli nezadovoljstvo nad dejstvom, da je deželni odbor sprejel izvajalni načrt za tržaško KZE za obdobje 1985/87, ne da bi vzel v poštev mnenja sindikatov.

»Tržaške javne zdravstvene ustanove zahtevajo temeljno reorganizacijo, vodstvo tržaške KZE pa ni uvedlo nobene odločilne spremembe, ki bi izboljšala zdravstvene storitve. Vodilni krogi so zvrčali odgovornost drug na drugega, svoje početje pa so opravičevali z dejstvom, da Dežela še ni odobrila izvajalnega načrta,« je uvodoma dejal Sincovich. Posledice takega početja so po mnenju sindikalistov na dlani: kakovost zdravstvenih storitev upada iz dneva v dan, bolniki niso deželni zadostne negle, osebe (ki ga je odločno premalo) dela v slabih delovnih pogojih, slaba organizacija dela pa še ovira njihovo storilnost.

Sindikalni predstavniki so torej orisali najpomembnejše nerešene probleme. Po eni strani KZE ni nikoli usta-

novila zdravstvenih okrožij (določal jih je zakon iz leta 1978), ki bi nudila storitve za preventivo in ki bi torej delovala kot filter pred sprejemom v bolnišnico. Medtem ko je zdravstvo usmerjeno v hospitalizacijo, pa propada tudi SAUB, ki je doslej edina nudila nekatere osnovne zdravstvene storitve. Po drugi strani KZE načrtuje svoje delovanje in torej število osebja ter bolniških ležišč (po oddelkih) brez pravih podatkov o potrebah prebivalstva, ker ni nikoli ustanovila departmaja za epidemiološko opazovanje, kot ga predvideva Deželni zdravstveni načrt (še le izvajalni načrt, ki so ga komaj sprejeli, predvideva ustanovitev departmaja). Sindikati opozarjajo tudi na nejasnost odnosov med KZE in univerzo, kar učinkuje negativno tudi na pomanjkanje osebja. Univerza ustanavlja nove oddelke, število uslužbencev pa ostaja enako. »Odeja se stalno krči,« je dejal Adamogli, »postelja pa se večja.« To je toliko bolj negativno, ker je osebja čedalje manj. Slabi delovni pogoji ter demotivacija silijo mnoge bolničarje, da si poiščejo drugo službo, delovne sile pa na tržišču ni.

Ocena o izvajalnem načrtu, ki ga sindikati poznajo le po indiskrecijah, je torej že naprej negativna, zlasti zaradi tega, ker načrt ne določa nobenih časovnih terminov za izvedbo določenih pomembnih del (kot so preureditev glavne bolnišnice in krčenje petih bolnic na tri). (bg)

S smernicami Dežele za učinkovitejše zdravstvo

Nekaj števil in podrobnosti iz izvajalnega načrta KZE

Izvajalni načrt tržaške Krajevne zdravstvene enote, ki ga je deželni odbor odobril prejšnji teden, prihaja končno v javnost z vsemi podrobnostmi. Splošne številke (Dežela je odobrila 2.632 bolniških ležišč, število delovnih mest pa znaša 4.650) smo že objavili, danes pa bi se zaustavili pri podrobnejših podatkih. Za oddelke splošne medicine je predvidenih 750 ležišč, za reanimacijo in oživiljanje 12, za oddelke splošne kirurgije 264, za ortopedski oddelke 129, za psihiatrijo 45, za pnevmologijo 94, za kardiologijo 40, za kardiokirurgijo 30, za dermatologijo 75, za geriatrijo 50, za nalezljive bolezni 50, za medicino dela 15, na nefrologijo 10, za nevrokirurgijo 41, za nevrologijo 102, za okulustiko 60, za odontostomatologijo 25, za onkologijo 35, za otolsko oddelke 41, za radioterapijo 4, za urologijo 75 in 21 ležišč za torakalno kirurgijo.

K tem številkam je treba prišteti še 270 postelj v otroški bolnišnici Burlo Garofolo in 394 v zasebnih zdravstvenih domovih. V okviru otroške bolnice Dežela določa 85 ležišč na področju pediatrične medicine, 75 na kirurškem in 110 na ginekološkem. V zasebnih klinikah pa je število postelj takole porazdeljeno: v kliniki Salus 90, v zdravstvenem domu Sanatorio 85, v zdravstvenem domu Pineta del Carso 175 in v domu Igea 44. Dežela nadalje poudarja, da se bo to število postelj moralo znižati na skupnih 341. Pri tem pa nič ne pove, kdaj naj se določilo uresniči.

Osebe. Kot rečeno predvideva deželni načrt 4.650 uslužbencev, torej 13 novih delovnih mest več. Toda pogljemo po posameznih kategorijah: po novem je predvidenih 35 zdravnikov več, šest primarijev, sedem nameščencev z univerzitetno izobrazbo, 139 uslužbencev brez univerzitetne diplome (med temi 88 bolničarjev in 35 zdravstvenih tehnikov). To zvišanje Dežela utemeljuje s potrebo po boljšem vodenju in koordiniranju bolnišarske dejavnosti, kar je predpogoj za izboljšanje oskrbe bolnikov. Posebno pozornost Dežela namenja študijskemu in delovnemu izpopolnjevanju osebja. Ta povišek pa spremlja znatno krčenje števila

tehničnega osebja (-134 delovnih mest), ki naj bi ga KZE krila s konvencijami z zasebnimi podjetji. Gre predvsem za storitve, kot so čiščenje in vzdrževanje, ki jih je KZE že itak dajala v zakup. Deželni načrt nadalje podčrtuje, da je število pomožnih bolničarjev (+325) znatno povišano in da to zagotavlja higiensko nego bolnikov in snago na oddelkih.

Mimo števil, o katerih bo verjetno še veliko govora v prihodnjih mesecih, ko bo izvoljen novi upravni odbor KZE, so zanimive tudi splošne smernice, ki jih Dežela daje za učinkovitejše delovanje javnega zdravstva. Osnovno navodilo velja bolnišnicam, ki so namenjene le zdravstvenim storitvam in akutnim primerom. Bolnišnice naj bi torej sprejemale le v primeru, da za bolnika ni drugih alternativnih in ustrežnejših rešitev. V tem smislu, podčrtuje deželni načrt, je treba poskrbeti za nove organizacijske prijeme in ustrezne strukture, ki naj dajejo odgovor potrebam ostarelega dela prebivalstva. Sedaj se namreč dogaja, da so nekatere oddelki splošne medicine (za dolgotrajno zdravljenje, geriatrijo, interna medicina itd.) namenjeni starostnikom, ki v resnici ne potrebujejo zdravstvenih storitev, ampak le nege in oskrbe. V tem okviru zato načrt odpravlja oddelke za dolgotrajno zdravljenje, bolnišnico Gregoretti pa namenja kroničnim in nepremičnim bolnikom, za katere naj bi skrbela tržaška Občina, ki je od deželnega odborništva za skrbstvo že prejela zagotovila o finančnem prispevku. V Gregorettiju naj bi oskrbovali 119 starostnikov. Pri tem je treba poudariti, da vlada v zvezi z Gregorettijem velika zmeda, saj ni še jasno, ali imajo osebe, ki tam ležijo "status" starostnika ali bolnika, in če je torej zanje pristojno zdravstvo ali socialno skrbstvo. V drugem primeru morajo namreč sami (oziroma njihovi sorodniki) prispevati mesečno. Deželni načrt določa, da je zanje pristojna KZE, vendar le začasno, dokler ne bo Gregoretti začel normalno delovati kot socialna ustanova. Kdaj se bo to zgodilo, je velika neznanka, še zlasti poznavajoč učinkovitost tržaške Občine.

N. F.

V petek z gostjo pesnico Sašo Vegri

V NŠK bo zatiktakala nova otroška urica

To (ni)so zgodbe za otroke... Kaj pa so? To bo povedala (a samo otrokom) pesnica Saša Vegri, ki bo gostja prve letošnje otroške urice v petek, 27. januarja, ob 17. uri v čitalnici Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Franciška 20.

Kaj pa odrasli? Njim bomo povedali le, kaj so otroške urice. Informacije smo seveda dobili pri NŠK, točneje pri knjižničarki Magdi Maver, ki od vsega začetka skrbi zanje.

Zamisel, da bi na zanimiv način pritegnili otroke v knjižnico, se je porodila že leta 1986, čeprav so lahko prvo otroško urico izpeljali šele februarja 1987. Kaj jih je k temu spodbudilo? Narodna in študijska knjižnica je knjižnica zaprtega tipa in otrok praktično ne stopi vanjo, knjižnica pa ima na razpolago ogromno otroške literature, ki je neuporabljena ostajala na policah. Po drugi strani se je dogajalo, da so otroci prišli prvič v stik s knjižnico v srednji šoli, ker jih je tja poslal profesor, naj poiščejo material za raziskavo ali kaj podobnega. Ker dijaki še nikoli ni bil v knjižnici, sploh ne ve, kaj naj išče, kako naj išče, večkrat celo ne ve, kako naj vpraša; tako so v zadregi dijaki in tudi osebe v knjižnici; prvi stik pa je izredno pomemben. Zato so si postavili vprašanje: kaj storiti, da se trok zgodaj navadi na knjižnico? Dobro, so rekli, če noče gora k Mohamedu, bo šel Mohamed h gor! Stori mo kaj, da pritegnemo otroke v knjižnico, potem se bodo sami vrnili. Tako so povabili tržaškega pesnika Mirolava Košuto, da je bil za poskusnega zajčka, in priredili so prvo otroško urico. Prišlo je štirideset otrok, ki so se krasno imeli, in tako so nadaljevali. Doslej se je zvrstilo že devet

OTROŠKE

takih uric, gostje pa so bili znani ilustrator Božo Kos, ki je tudi urednik Cicibana, pesnik Tone Pavček, pesnik in skladatelj Janez Bitenc, Klavdij Palčič, ki je povedal, kako nastane ilustracija od prvega stika z urednikom do izida knjige, pisateljica in pesnica Polonca Kovačeva, pesnik Niko Grafenauer in še drugi. Lani je bil tudi popoldan posvečen zimskim pravljicam, ki sta jih otrokom pripovedovala Vladimir Jurc in Miranda Caharija. Poleg tega so pripravili nekaj podobnega tudi za šole občine Devin-Nabrežina, za dijake srednjih šol pa srečanje z mladinskim pisateljem Antonom Ingoličem.

Kako potekajo take urice? Najprej otroci nekaj zvedo o knjižnici, ogledajo si razstavo otroških knjig, ki jih knjižnica premore, obenem pa si knjige lahko tudi sposodijo. Nato otroci posedejo po tleh, kdo iz knjižnice jim predstavi gosta, ki potem tri četrt ure pripoveduje o sebi, o svojem delu, o svojem življenju. Gosta je treba pozorno izbrati, ker mora najti stik z otroki, kar sploh ni lahko. Na koncu otroke pogostijo s krofi, medtem pa lahko prosijo gosta, da se jim podpiše v knjigo ali pa tudi na vabilu, ki jih knjižnica pripravi za vsako urico posebej, brezplačno, iz samega veselja pa jih riše Ljana Drašček.

V NŠK so izredno zadovoljni z uspehom, saj je seme padlo na plodna tla: sedaj se vsake urice udeleži približno šestdeset otrok, obiskov v knjižnici je več in veliko več je tudi izposojenih knjig za otroke. Pobuda je namenjena zlasti mestnim otrokom: na podeljku namreč za taka srečanja velikokrat poskrbijo domača kulturna društva.

Pri NŠK se tudi zahvaljujejo učiteljicam, ki večkrat žrtvujejo prost popoldan za to, da pripeljejo razred. Mnogo otrok seveda spremljajo starši, ki malčke nato pustijo same v knjižnici in medtem kaj popravijo: tako je vsem prijetno, malčkom in staršem. No, to je o otroških uricah vse. V petek bo torej gostja NŠK pesnica Saša Vegri, ki je sicer v službi v Pionirski knjižnici in ima tako stalen stik z otroki, poleg tega piše tudi v otroške revije, kot so Ciciban, Kurirček in Galeb.

Kaj pa program za naprej? O tem v NŠK ne govorijo, hočejo pač, da bo presenečenje. (bov)

V DSI predstavili knjigo Trubar in Južni Slovani

Pri Državni založbi Slovenije v Ljubljani je decembra izšla knjiga z naslovom Trubar in Južni Slovani, ki vsebuje natančen zgodovinski prikaz dela in vloge tega velikega slovenskega reformatorja. Vsebinde knjige je v ponedeljek v Društvu slovenskih izobražencev predstavil sam avtor Janez Rotar, profesor hrvaške in srbske književnosti na filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Rotarjevo delo priča torej o "rojstvu" Slovencev in drugih Južnih Slovanov, kot izhaja iz Trubarjevih predgovorov in posvetil, objavljenih v njegovih slovenskih in tudi v devetih glagolskih in cirilskih knjigah, ki so bile prevedene in tiskane v Urachu (blizu Tübingena). V 16. stoletju je namreč tam delovala južnoslovenska tiskarna.

V knjigi je posebej obravnavano tudi vprašanje samopomenovanja južnoslovenskih ljudstev. Bralci bodo izvedeli kaj več tudi o Bežakih, kajkavsko govorečih Hrvatih med Dravo in Savo in o njihovi jezikovno-genetični povezanosti z jezikom slovenskega ljudstva. Janez Rotar je v svoji knjigi zapisal, da v 16. stoletju jezikovne razlike še niso bile tolikšne, da bi Trubar Bežakov ne prišteval med Slovence, kot so se sicer tudi sami imenovali. Dvesto let kasneje pa je pri njih prevladala hrvaška narodnostna in politična zavest.

Knjiga Trubar in Južni Slovani pa ne obravnava samo 16. stoletja. Rotar je doberšen del svoje zgodovinske raziskave posvetil tudi Trubarjevimi idejnimi dedičem, od Kopitarja do zgodovinarja Linhart in do jezikoslovcev Vodnika in Metelka. Prek Prešernove zavesti o slovenstvu »Slovenščina cela« se je polagoma izoblikovala osnova za povzdiganje te narodne zavesti do politične ravni, ki se izraža z idejo o zedinjeni Sloveniji.

Delo je slikovno opremljeno z zanimivimi podobami, dokumenti in zemljevidi iz 16. stoletja. Napisano je v strokovnem jeziku in je zato namenjeno predvsem zgodovinarjem, profesorjem in raznim izvedencem. Na žalost pa je knjiga v Sloveniji precej draga, tako da si jo bo malokdo iz široke publike bralcev lahko brez težav priskrbel. (hj)

Dokaj jalovo srečanje na Deželi z vodstvom Finmareja

Vlada naj izoblikuje novo politiko za razvoj pomorstva v Severnem Jadranu

Problem usode Tržaškega Lloyda in širše pomorskega sektorja v Severnem Jadranu mora rešiti vlada v okviru svoje politike mednarodnih izmenjav. In prav zato bo Dežela pripravila o tem vprašanju poglobljen dokument, ki ga bo posredovala ministru za trgovinsko mornarico Prandiniju.

Tako bi lahko strnili zaključke večrajšnjega srečanja na Deželi med predstavniki deželne uprave, s predsednikom Biasuttijem na čelu, tržaških krajevnih uprav in krajevnih gospodarskih kategorij in sindikatov z vodstvom državne finančne družbe Finmare in samega Tržaškega Lloyda. Že iz tega zaključka izhaja, da večrajšnje srečanje ni prineslo posebnih rezultatov. Predsednik in pooblaščenec upravitelj Finmareja Rosina je sicer pozorno poslušal mestoma tudi ostro polemično izvajanja prisotnih, vztrajal pa je pri svojem: Finmare mora upoštevati določeno ekonomsko računico in zato ne bo dopuščala Tržaškemu Lloyd, da vzdržuje pomorske zveze, ki niso rentabilne.

Včerašnje srečanje je bilo kar množično: poleg predsednika deželne uprave Biasuttija ter odbornikov Rinaldija in Di Benedetta so bili prisotni doma vsi tržaški dejavniki, ki so za problem bodočnosti Tržaškega Lloyda bolj ali manj direktno zainteresirani. Naj omenimo samo tiste, ki so posegli

v razpravo: Roberto Treu za sindikalne organizacije, Federico Pacorini za industrije, predsednik trgovinske zbornice Giorgio Tombesi, tržaški župan Franco Richetti, predsednik Pristanške ustanove Michele Zanetti, predsednik združenja trgovcev s kavo Alberto Hesse. Na drugi strani mize so sedeli, poleg predsednika Finmareja Rosine, še podpredsednik Toros, pooblaščenec upravitelj Lloyda Ricci, predsednik Fanfani in drugi funkcionarji.

Rosina je zavrnil vse obtožbe, da naj bi Finmare dajala prednost ligurski strani Sredozemlja v škodo jadranske, glede samega Lloyda pa je ugotovil, da je ta družba znatno izboljšala svoje ekonomske račune in da je bilo njeno delovanje dokaj pozitivno. Glede uki-

nitve proge z Vzhodno Afriko pa je Rosina nekoliko izzivalno predlagal ustanovitev mešane družbe (polovico kapitala bi dala Finmare in polovico tržaški zasebniki), tako da bi lahko ugotovili, ali je ta progla resnično rentabilna.

Predsedniku Biasuttiju ob takih odgovorih najvišjega predstavnika Finmareja ni preostalo drugega, kot da je ponovil, da je vprašanje razvoja pomorskega sektorja v Severnem Jadranu v pristojnosti vlade, ki mora v tem pogledu izoblikovati svojo politiko. Dejstvo je, je dejal Biasutti, da je sedaj jadranska stran nekoliko zanemarjena, kar pomeni pravi absurd glede na velike investicije, ki so bile storjene za povezavo Trsta in njegovega pristanišča s širšim evropskim zaledjem.

Predsednik Pokrajine v Nabrežini

Predsednik pokrajinske uprave Dario Crozzoli je pred kratkim obiskal devinsko-nabrežinsko županstvo, kjer so ga sprejeli župan Brezigar, podžupan Gobbo in odbornica za urbanistiko Contentova. Brezigar je gosta seznanil z glavnimi problemi, s katerimi se sooča krajevna uprava in posvetil pozornost nekaterim sklepom, ki so jih uresnili s pomočjo pokrajinske uprave. V ta okvir sodijo Rilkejeva pešpot in nekateri pomembni posegi na področju cestnih povezav, ki jih neposredno upravlja Pokrajina. Na sestanku je tekla beseda tudi o projektu za socio-gospodarski razvoj in urbanistično ureditev Ribiškega naselja. Crozzoli je Brezigarja seznanil tudi z izvajanjem nedavnega deželnega zakona o decentralizaciji, ki določa nove pristojnosti pokrajinske uprave in okoliških občin.

Srečanje med delegacijama SKGZ in KPI

Učinkoviteje uveljavljati načela kulture sožitja

V prejšnjih dneh sta se v Trstu sestali delegaciji pokrajinske federacije KPI pod vodstvom tajnika Nica Coste in pokrajinskega odbora SKGZ pod vodstvom predsednika Suadama Kapiča. Na srečanju so prisotni preučili trenutno politično stanje v tržaški pokrajini. Iz razprave je predvsem izstopala zaskrbljujoča ugotovitev, da sta v našem mestu še vedno prisotni politično pogojevanje LpT in napadalna dejavnost najbolj nazadnjaških in nacionalističnih skupin.

V zadnjih časih se je ponovno zaostila protislovenska kampanja, ki hoče v prvi vrsti preprečiti rabo slovenskega jezika v javnosti. Žaljivi napisi po zidovih in mazaenje spomenikov padlim v NOB ter dvojezičnih tabel so najbolj vidni in ostudni znaki te kampanje. Njen vpliv se obenem izraža v odklanjanju rabe slovenščine tudi v tistih primerih, kjer je bila že priznana, kot dokazujejo nekatere nedavne odločitve in stališča deželnih in občinskih oblasti.

Na osnovi analize tega dogajanja sta tako KPI kot SKGZ mnenja, da je potrebno učinkoviteje uveljavljati načela kulture sožitja z iskanjem primerljivih sredstev in oblik poseganja, ki bi spodbujale medsebojno spoznavanje in sodelovanje med slovensko in italijansko skupnostjo. V tej zvezi sta obe predstavništvu pozitivno ocenili ne-

davni poseg škofa Lorenza Bellomija o manjšinah.

Teme razgovora so bile tudi vprašanje množičnega obešanja v Trstu, gospodarski razvoj, raba teritorija in decentralizacija.

Prisotni so ponovno poudarili nujnost odobritve pravičnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji in obenem poudarili pomembnost skupnega in enotnega nastopanja različnih komponent slovenske narodnostne skupnosti.

Danes na pobudo obrtnikov

Javna debata o uničevanju odpadkov

V kongresni dvorani tržaške Trgovinske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) bo danes ob 18. uri javna debata na temo: »Odpadki obrtniških podjetij: kako se jih znebiti«.

Uvod k razpravi, ki jo prireajo stanovske organizacije obrtnikov, bo razvil strokovnjak za ambientno pravo dr. Alessandro Giadrosi, nakar bodo spregovorili pokrajinski odbornik inž. Cervesi, tržaški občinski odbornik D'Amore in predstavniki drugih neposredno zainteresiranih ustanov. Osrednji predmet diskusije bo vprašanje uničevanja posebnih, zlasti pa strupenih vrst odpadkov. Obrtniške organizacije se zavzemajo za kar najgloblje sodelovanje med tvrdkami in javnimi upravami ter ustanovami za odstranitev težav pri izvajanju ustreznih zakonskih predpisov.

Danes začetek razprave v poslanskih komisijah

Nov zakon o železarstvu naj upošteva tudi AIT

V komisijah za delo in za industrijo poslanske zbornice se bo danes, kot smo že poročali, začela razprava o zakonskem ukrepu za preustroj italijanske železarske industrije, ki pobjlize zanima tudi naše mesto, saj je od dokončnega besedila tega ukrepa v veliki meri odvisna usoda škedenjske železarne AIT. S tem v zvezi so se včeraj na sedežu komunistične poslanske skupine sestali podpredsednik skupine posl. Gianfranco Borghini, odgovoren za železarstvo pri vsedržavnem vodstvu, posl. Benedetto Sannella, tajnik tržaške federacije KPI Nico Costa in tržaški poslanec Willer Gordon. Kot je znano, sta ministra Fracanzani in Amato svoj čas obljubila, da bo vladni odlok izrecno predvideval "rezervo" 60 milijard lir, ki naj bi služili za preustroj železarskih obratov v Verbani in v Trstu, dokončno besedilo zakonskega ukrepa pa te obveze sploh ne omenja. Po mnenju komunističnih predstavnikov gre za zelo nevarno pomanjkljivost, ki bi utegnala onemogočiti pozitivno rešitev vprašanja škedenjskega obrata, kot so jo nakazovali nedavni sporazumi z novim lastnikom Pittinijem.

Prav zato je podpredsednik Borghini naročil komunističnim skupinam v obeh komisijah, naj že na začetku razprave zahtevajo od Fracanzanija in od vlade pojasnila o tem, kakaj ni bil Trst v dekretu izrecno omenjen, in naj sprožijo vse potrebne akcije, da bi zagotovili uspešno izvedbo operacije za preustroj železarne AIT.

V ponedeljek dveurna stavka

Protest neučnega osebja Univerze

Neučno osebje Tržaške univerze je na skupščini 20. januarja proglasilo sindikalno pripravljenost in napovedalo šest ur stavke. Osebe, vpisane v sindikate CGIL, CISL, UIL, CISAPUNI in CISAL želi na ta način protestirati proti dejstvu, da pogajanja za delovno pogodbo potekajo na decentralizirani ravni, to je na vsaki univerzi posebej in da se zavlačujejo že več mesecev.

Sindikati kritizirajo zadržanje uravnih organov Univerze, ki na prvem mestu zahtevajo najstrožje nadzorovanje prisotnosti neučnega osebja, kot da bi bili storilnost in učinkovitost osebja odvisni od tega, niso pa pripravljeni sprejeti zahtev sindikatov po reorganizaciji dela, zaščiti zdravja uslužbencev in po drugih socialnih storihtvah.

Neučno osebje bo v ponedeljek, 30. januarja, stavkalo dve uri, in sicer od 10. do 12. ure, ob slavnostnem odprtju akademskega leta pa bo uprizorilo protestno manifestacijo. Osebe bo stavkalo tudi 3. februarja, ko se bo sindikalna delegacija sestala z rektorjem, da bi nadaljevali pogajanja. Ves ta čas osebje ne bo opravljalo nadur.

Zaradi afere Moncini

Včera proces proti uredniku Piccola

Na tržaškem kazenskem sodišču je včeraj potekal proces proti odgovornemu uredniku tržaškega dnevnika Il Piccolo Paulu Franci. Pred sodnika ga je postavila tožba odvetnika Salvatoreja Aleffija, ki je branilec in osebni prijatelj tržaškega podjetnika Moncinija. Sodna razprava se bo nadaljevala, in po predvidevanjih tudi zaključila, 10. februarja.

Sodnik Trampus je včeraj zaslišal nekaj prič, med katerimi naj omenimo predsednika Avtonomne letovišarske ustanove Barisona, sedanega predsednika avtomobilskega kluba ACI Azzarito in podpredsednika deželnega odbora Carboneja. Javni tožilec Drigani pa je zahteval, da se pred sodnikom pojavijo vsi tisti, ki so se s pismom izrekli v prid Alessandru Monciniju (teh je okrog 20).

V sodni razpravi 10. februarja naj bi torej med drugimi zaslišali tržaškega škofa Bellomija, odvetnika Cavalierija in Poliluccia ter deželnega svetovalca Liste za Trst Gambassinija.

Odvetnik Aleffi je odgovornega urednika dnevnika Il Piccolo tožil zaradi obrekovanja. Francia naj bi v enem svojih uvodnikov posvečenem aferi Moncini, namignil, da naj bi bil Aleffi povezan z zakulisnimi oblastvenimi krogi.

Na sodišču se je v prejšnjih dneh znašel tudi bivši odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bogo Samsa, ki ga je vice pretor Egone Niseteo obsodil na globo treh milijonov lir in na izplačilo sodnih stroškov, ker med zadnjo volilno kampanjo ni objavil nekega popravka bivšega občinskega svetovalca Paola Parovela, čeprav mu je to ukazal tržaški pretor. Parovel je želel popraviti nekatere trditve v Samsovem političnem komentarju o volitvah.

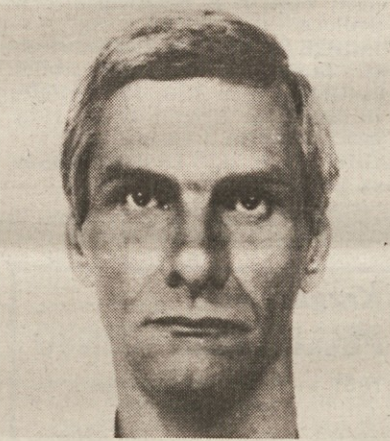
Včeraj dopoldne so ga zasačili v Vižovljah

Policisti aretirali moškega, ki je podtaknil gozdni požar

Sergij Urdich, doma iz Mavhinj 20, sedi od včeraj v koronejskem zaporu pod obtožbo požigalništva. Policijski agenti so ga zasačili včeraj dopoldne blizu novega športnega igrišča v Vižovljah, ko je ravnokar zažigal suho travo in grmičevje. Zanelil je silovit požar, ki so ga gasilci, prostovoljci skupin za civilno zaščito in gozdni čuvaji s pomočjo helikopterja pogasili šele okrog 16. ure popoldne. Preiskovalci sumijo, da je Urdich podtaknil že več gozdnih požarov v devinsko-nabrežinski občini. Tudi požar na Grmadi izpred nekaj dni naj bi bil njegovo delo.

Včeraj okrog 10. ure se je nad Vižovljami zgrnil bel oblak dima. Ko so policisti opazili, da gori, so takoj poklicali gasilce, nadzornik Broccardo in agent Tersigni pa sta se odpeljala proti kraju, od koder je prihajal dim. V bližini športnega igrišča sta zagledala bežečega človeka in sta se takoj poglala za njim. Prepričana sta bila, da gre za "pravega" moža, ki je pravkar zanelil požar. Urdichu ni uspelo pobegniti, morda pa sploh ni poskušal, da bi jima ušel. Policista sta ga že čez kako minuto imela v rokah.

Urdich v policijskem uradu, kot kaže, ni zanimal svoje krivde in se je pustil brez upiranja odvesti v zapor. O njegovi usodi bo odločal sodnik. Kazni so vsekakor izredno stroge, saj tvegajo požigalci najmanj leto dni zapore. Če pa se podtaknjeni požar nevarno razširi, so sodniki še strožji. Urdich bi bil lahko zaradi svojega početja obsojen tudi na 7 let zapore kazni. Pričakovati pa je, da mu bodo kot olajševalno okoliščino priznali delno duševno nepristevnost. Sergij Urdich, ki je star 46 let, je namreč pod nadzorstvom Cen-

46-letni Sergij Urdich

tra za mentalno zdravljenje v Nabrežini. Njegove psihološke motnje so predvsem posledica dejstva, da se ne more vključiti v družbo. Zaradi morečega občutka osamljenosti je sam pred kratkim odšel na policijski urad in prosil agente, naj ga odpeljejo v zapor, saj bo drugače začel podtikati gozdne požare. Agenti ga niso poslušali in so ga napadli, Urdich pa je vzel časopisni papir in vžigalico ter se je odpravil proti Vižovljam.

Pred 16 leti je bil Urdich že obtožen zaradi požigalništva, ker je podtaknil požar med Mavhinjami in Cerovljami, to je prav blizu svojega doma. Preiskovalci pa vsekakor povsem izključujejo, da bi nosil krivdo tudi za druge gozdne požare v tržaški pokrajini, ki jih je bilo v teh mesecih res veliko. Urdich namreč ni skoraj nikoli zapustil občine, v kateri stanuje.

Včeraj popoldne na Pesku trčila avtobus in avto

Priletno potnico avtobusa je po nesreči zadela kap

Čeprav se v prometni nesreči ni hudo poškodovala, je 84-letna Teresa Zudich por. Bresciani iz Ulice Soncini 44 izdihnila kmalu po sprejemu v katinarsko bolnišnico, ker jo je zadela srčna kap. V nesreči, ki se je pripetila včeraj zgodaj popoldne na Pesku, se je lažje ranil tudi 61-letni Salvatore Ausidio z Reke. Zaradi udarca v prsni koš, verjetnega zloma grodnice, močnega udarca v brado in poškodovane ga jezika so ga sprejeli na stomatološki oddelek katinarske bolnišnice, kjer so mu zdravniki napovedali mesec dni zdravljenja.

Prometna nesreča se je pripetila v bližini mejnega prehoda na Pesku. Ausidio se je s svojim golfom vozil proti meji, ko je nenadoma izgubil nadzorstvo nad vozilom. Golf je zaneslo na nasprotno stran cestišča, kjer je čelno trčil v linijski avtobus št. 51, ki ga je upravljal 37-letni Boris Žagar iz Drage 19. Vozili sta trčili z vso silo in osebni avtomobil je skoraj popolnoma izgubil svojo obliko.

Zaradi silovitega sunka je 84-letno upokojenko, ki se je peljala v avtobusu, vrglo naprej. Pri padcu si je zlomila nos in se potokla po obrazu. Ko pa je padla na tla, jo je začelo dušiti. Bombon, ki ga je imela v ustih, ji je namreč zašel v sapnik.

Zudichevo in Ausidia so odpeljali v katinarsko bolnišnico z dvema rešilcem Rdečega križa. Zdravniki so takoj ugotovili, da je življenje priletne upokojenke v nevarnosti. Kljub njihove mu prizadevanju ji je po nekaj minutah zaradi preostalega strahu, bolečin in občutka, da se bo zadušila, nenadoma prenehalo biti srce.

Na sliki Teresa Zudich por. Bresciani.

Grozil ji je zaradi prstanov

Agenti letedečega oddelka so včeraj ponoči aretirali 23-letnega Morena Saiza iz Ulice S. Cilino 16, ki je na Trgu della Borsa nadlegoval 26-letno Manuelo Bonazzo in njenega 27-letnega prijatelja Antonia Ceretellija. Približal se je njunemu avtomobilu in zahteval, naj ga peljeta do Sv. Jakoba. Povedala sta mu, da sta namenjena v drugo smer in mu ponudila denar za avtobus. Saiz pa je tedaj prijel dekle za roko in ji zagrozil, da jo bo ubil, če mu ne izroči vseh zlatih prstanov.

Bonazzova in Ceretelli sta s težavo ušla nasilnežu ter se nato odpravila na kvesturo, kjer sta ga prijavila policiji. Agenti so mu že čez kake pol ure nataknili lisice.

Nenadoma nas je zapustil

Mario Počkar

Pogreb bo jutri, 26. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaro.

Žalostno vest sporočajo žena Malika, sestra Pina in Milka, brat Stanko in drugo sorodstvo.

Podlonjer, Trst, Koper, Dobravljje, 25. januarja 1989

Sporočamo žalostno vest, da nas je 23. t. m. zapustil naš dragi mož, oče in nono

Slavko Šušmelj

Pogreb bo jutri, 26. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoči žena Vera, sinovi, snaha, vnuki in drugi sorodniki.

Podlonjer, 25. januarja 1989

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage tete

Rože Košute

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Svakinji in nečaki

Križ, 25. januarja 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega

Mirka Luina

SVOJCI

Trst, 25. januarja 1989

Ob izgubi očeta Vladimira Abrahama izreka sinu Ladiju iskreno sožalje balinarska sekcija ŠD Sokol - Nabrežina.

Hvalevredna skrb za starejše domačine

V Barkovljah visoki jubileji ne gredo mimo osnovnošolcev

Osnovna šola v Barkovljah je med svoje proste dejavnosti vključila tudi obiskovanje starejših Barkovljanov. Lahko torej zapišemo, da je to že postala tradicija, ki so jo učenci potrdili tudi v tem šolskem letu.

»Praznovali smo več visokih življenjskih jubilejev kot pa novih rojstev,« nam je v smehu povedala učiteljica Vera Poljšak.

Že med božičnimi počitnicami so izvedeli, da bo 3. januarja praznovala 80 let Pepka Briščik z Judovca. Učiteljice so zbrale nekaj otrok, ki so narisali več risb, jih uredili v spominski album in mu dodali še voščilo, napisano na pergamentu, okrašenim z narodnim motivom. Predstavniki razredov so darilo in voščila, skupno s starši in učiteljicami, odnesli slavljenci, ji poklonili še šopek cvetja in zapeli nekaj pesmic.

Podoben obisk so 14. januarja napravili tudi pri Zorki Danieli, ki so jo prav tako obdarili z risbami, čestitkami, s cvetjem in še z lepim petjem.

Istega dne so izvedeli, da je praznovala življenjski jubilej tudi Danica Žnidarčič. Ker je bil rojstni dan že mimo, so ji darilo z voščili kar poslali.

Zadnjo pa so 21. januarja učenci počastili Pino Breclj, ki sicer sedaj stanuje na Opčinah, a je prišla za svojo 80. pomlad k sinu Vojku v Barkovlje, kjer ima tudi tri vnuke. Tudi tu so učenci slavljenci zapeli, ji podarili svoje risbe in cvetje.

To pa niso bili edini jubilariti, ki so jih učenci barkovljanske šole v tem šolskem letu obiskali in jim čestitali. Obiskali so še Marija Martelanc, Karlo Brandolin in Marijo Martelanc (od Mikele), ki je na žalost le nekaj dni kasneje umrla. Učenci so ji zapeli v cerkvi in na pogrebu. Voščila pa so otroci poslali tudi gospodu Malalanu, dedku enega od učencev domače šole.

»Tako ko zvemo za koga, ki slavi tako pomemben življenjski jubilej, se lotimo risanja. Če nas povabijo, gremo tudi na dom slavljencev, drugače jim pošljemo voščila in cvetje. Otroci delajo to z velikim navdušenjem, saj so zelo zadovoljni, če lahko razveselijo starejše domačine. Lepo bi bilo, če bi lahko obiskali tudi novorojenčke in njihove mamice in jim zapeli lepo uspavanko,« nam je dejala Vera Poljšak. (N. L.)

Tonca in Vanka dodobra razvedrili polno dvorano KD Rovte-Kolonkovec

Priložnosti, ko se lahko razvedrimo in poveselimo, so vedno dobrodošle. Za takšno veselo predpustno prireditev je v soboto poskrbelo tudi KD Rovte-Kolonkovec, ki je v svoji dvorani gostilo dve priljubljeni »klepetulji« Tonco in Vanko, obe redni sodelavki nedeljskih oddaj »Sosednji kraji in ljudje« po Radiu Koper.

Reklama niti ni bila potrebna, saj sta Tatjana Turco in Ingrid Žerjal dobro poznani tudi v tem delu tržaškega predmetja. Tako ju je pozdravila polna dvorana ljudi, ki so se do solz nasmejali njenemu pripovedovanju o zgodah in nezgodah naših »venderigol«, pa še o marsičem, kar se v našem okolju dogaja. Skoraj celo uro sta pripovedovali, pa bi ju bili udeleženci poslušali še naprej.

Da je bil program še bolj pester in vesel, je s svojo »frajtonarco« poskrbel mladi David Danieli, ki je avgusta lani v Anconi osvojil prvo mesto v kategoriji godcev na diatončno harmoniko do 18 let starosti.

Gostom se je v imenu društva zahvalila tajnica Jolanda Gustinčič in jih povabila, naj jih še obiščejo. »Da bo obisk dober, smo prepričani in pričakali vas bomo v polni dvoranci,« je še dejala. (N. L.) (Foto Magajna)

gledališča

VERDI

Jutri ob 20. uri (red EC) bo na sporedu peta ponovitev Puccinijeve opere MADAME BUTTERFLY. Dirigent Maurizio Arena, režiser Stefano Vizioli. Glavni interpreti: sopranistka Adriana Morelli, tenorist Nazzareno Antinori in bariton Barry Anderson.

Pri blagajni gledališča Verdi je v teku prodaja vstopnic.

V petek, 27. t. m., ob 20. uri (red A) bo na sporedu baletna predstava LA MAGIA DI NINO ROTA.

Milanski kritik Mario Pasi bo jutri ob 18.30 v mali dvorani gledališča Verdi govoril o baletni predstavi in o izginulem glasbeniku Ninu Roti. Za njim bo spregovoril tudi koreograf Gino Landi. Vstop prost.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

V soboto, 28. t. m., ob 20.30 bosta nastopila Liliana Così in Marinel Stefanescu z baletom v dveh delih RISVEGLIO DELL'UMANITA. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti - Trst, pri agenciji IOT - Ul. Oberdan 16 - Gorica in pri Udine Mille - Ul. Leonardi 8 - Videm.

V soboto, 4. februarja ob 21. uri recital IVANA FOSSATIJA — pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine. Popusti za abonente. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v pasazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 10.00 bo na sporedu pravljica SCARABOCCHIO v izvedbi Gledališča za mladino La Contrada. Režija Francesco Macedonio.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert skupine EUROPE CHAMBER ORCHES-TRA.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

LEPA VIDA

Režija: Meta Hočevar

Igrajo: Maja Blagovič, Vladimir Jurc, Tone Gogala, Branko Šturbej, Adrian Rustja, Livij Bogatec, Lidija Kozlovič, Silvij Kobal, Miranda Caharija, Stanislava Bonisegna, Irena Zubalič, Alda Sosič, Alojz Milič, Stojan Colja, Miroslav Košuta, Drago Gorup in Dušan Jazbec.

PREMIERA:
v petek, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. ABONMA RED A

PONOVITVE:
v soboto, 28. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota
v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja
v sredo, 1. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo
v četrtek, 2. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek

PD Slovenec Boršt-Zabrežec

vabi vse vaščane

danes, 25. t. m., ob 20.30 v srenjsko hišo v Borštu
na

IZREDNI OBČNI ZBOR

Vabljeni vsi vaščani.

razna obvestila

ŠD Polet prireja v torek, 7. februarja, tradicionalni **PUSTNI PLES** v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Igral bo ansambel MISEL iz Nove Gorice. Rezervacije pri odbornikih Poleta na kotalkišču in v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

Sekcija upokojencev CGIL za Križ, Prosek, Kontovel in zgonsko Občino prireja v soboto, 28. t. m., ob 18. uri v kriškem Ljudskem domu PRAZNIK VČLANJEVANJA. Nastopil bo MPZ Vesna.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 na predavanje, ki ga bo imel Robin Schweiger na temo SEVERNA IRSKA - IZZIV KRISTJANOM.

SKD Barkovlje obvešča, da bo jutri, 26. t. m., ob 20.30 odborova seja.

SKD Barkovlje prireja tečaj MNEMO TEHNIKE (tehnika spomina). Začetek tečaja bo 31. t. m., ob 17. uri ali 19. uri. Za informacije tel. 415797.

SKD Barkovlje prireja PLESNI TEČAJ v standardnih in latino-ameriških plesih. Začetek tečaja v petek, 27. t. m., ob 17. uri. Za informacije tel. 415797.

včera - danes

Danes, SREDA, 25. januarja 1989
PAVEL

Sonce vzide ob 7.34 in zatone ob 17.01 - Dolžina dneva 9.27 - Luna vzide ob 20.53 in zatone ob 9.08.

Jutri, ČETRTEK, 26. januarja 1989
TIMOTEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 5.18 najnižje -18 cm, ob 10.40 najvišje 29 cm, ob 17.09 najnižje -50 cm, ob 23.55 najvišje 40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,6 stopinje, zračni tlak 1032,2 mb rahlo narašča, veter 24 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, s sunki do 62 km na uro, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje zelo razgibano, temperatura morja 8,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesco Nicola, Elisa Fabricci, Alice Kaiser, Davide Mian, Martina Mezgec, Elena Bossi.

UMRLI SO: 85-letni Pietro Tulliaich, 84-letni Vittorio Gombach, 80-letni Giacomo Damiani, 86-letna Anastasia Popovich vd. Pincin, 78-letni Venceslao Susmelj, 90-letna Angela Cattalini por. Spinotti, 50-letni Romeo Tomizza, 76-letna Firmina Iviani, 84-letni Carlo Bianchi, 90-letna Maria Ravalico vd. Contento, 87-letna Stanislava Pilepich vd. Fonti, 78-letni Italo Fabris, 75-letni Mario Tamaro, 69-letni Alessandro Persi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. januarja 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (ZAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše prime-re.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, UL. Roma 16, Ul. Flavia 89 (ZAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše prime-re.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, UL. Flavia 89 (ZAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše prime-re.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Rettori Tribbio 2 - Piazza Vecchia 6 - bo do 27. t. m. odprta razstava kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEI-JA. Urnik: 10.30 - 12.30 in 17.30 - 19.30. Ob nedeljah: 11.00 - 13.00. Zaprto ob ponedeljkih.

V galeriji Tommaseo - Trg S. Benco 4 - bo do 5. februarja na ogled razstava MARIA PALLIJA.

V studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 razstavlja do 3. februarja 1989 slikar MAURO CASELLI.

V Beneški hiši v Miljah razstavlja do 30. t. m. trije jugoslovanski slikarji: Zlatan VRKLJAN, Dušan JURIČ in Klas GRDIČ. Razstava je odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure.

V galeriji Torbandena bo do 6. februarja razstavljal svoja dela slikar Fulvio GIANNINI.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan SAŠKO. Iskreno mu čestitata žena Marina in sin Kristjan.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 L'orso, r. Jean Jacques Annaud; i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Theyk Kanjo, Jack Wallace.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Chi ha incastrato Roger Rabbit**, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 **Red e Toby nemiciamici**, Walt Disney.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 **Il miele dell'amante** regina, porn., □□
NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **Caruso Pascoski (di padre polacco)**, kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Il dubbio degli dei**.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 **Il matrimonio di Lady Brenda**, kom.; i. James Wilby, Anjelica Huston.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Willow, pust., ZDA; r. R. Howard; i. V. Kilmer, J. Whalley.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Fantozzi va in pensione**, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

EDEN - 15.30, 22.10 **Piaceri insaziabili di mogli in calore**, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Il piccolo diavolo**, kom., It. 1988, r. R. Benigni, i. R. Benigni, W. Matthau.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **Rambo III**, pust., ZDA; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **La ricotta e la rabbia**, r. Pierpaolo Pasolini.

ALCIONE - 16.00, 22.00 **Un biglietto in due**, kom., ZDA, 1988, r. J. Hughes, i. S. martin, J. Candy.

RADIO - 15.30, 21.30 **La donna contesa**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Krznarstvo

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16
Telefon 767914

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov
Izredna kakovost
Modni kroji po ugodnih cenah

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1338,900	1328.—
Nemška marka	732,650	731.—
Francoski frank	215,170	214.—
Holandski florint ...	649,060	647.—
Belgijski frank	34,994	34,500
Funt sterling	2379,900	2365.—
Irski šterling	1961,250	1940.—
Danska krona	188,900	186.—
Grška drachma	8,820	8,300
Kanadski dolar	1127,750	1110.—

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1988/89

Za danes, 25. t. m., napovedan koncert Igorja Lazka, je zaradi boleznii pianista prenesen na kasnejši datum.

mali oglasi

MANUFAKTURA PERTOT IVANA razprodaja od 17. januarja vso zimsko konfekcijo. Na telovadnih čevljih popust do 40%.

OSMICO je odprl Anton Bole pri Piščan-chih.

OSMICO ima odprto Rado Štrajn v Dolini št. 153.

OSMICO je odprl v Ricmanjih Berto Pregarc. Toči belo in črno vino.

KUKUKEVI v Doberdobo so odprli osmico. Poleg vina nudijo svež prigrizek iz domačih kolon.

FARMA Srečko Tomšič prodaja po 2.000 lir kokoši. Tel. 0481/882064.

KUPIM otroški stolček za avto. Tel. po 17. uri na št. 821255.

PRODAM zazidljivo zemljišče v okolici Trsta, primerno za zgradnjo stanovanjske hiše z vrtom in pogledom na morje. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Hiša".

PRODAM fiat 131 panorama v dobrem stanju. Tel. 201127 od 8. do 17. ure.

PRODAM seat fura, letnik 1984, v odličnem stanju, za 3.500.000 lir, možnost dogovora. Tel. 577537 ob urah kosila.

PRODAM harmoniko, skoraj novo, 120 basov, znamke piattanesi, model super mosette, 1.200.000 lir. Tel. 0481/20002.

PRODAM optični in navaden Mause za kompjuterje PC, oba z originalnim programom za risanje in navodili. Tel. 213410 - Stojan.

PRODAMO akacijeva drva, cela ali sežagana. Pri večjem naročilu, najmanj 70 stotov, tudi metrska, suha in sklana. Tel. 0481/884161 ob večernih urah.

PRODAM mladiče prtilikavega pudla, pekineserja, schnauzerja in škotskega ovčarja, cepljeni, rodovniški, cena 250.000 lir. Tel. 0481/882317.

HIŠO z zemljiščem iščem v okolici Gorice, tudi potrebno popravil. Tel. 040/575145 v večernih urah.

ZEMLJIŠČE, zazidljivo za trgovsko dejavnost ali primerno zgradbo kupim v gotovini na področju Nabrežine-Sesljana. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Trgovska dejavnost".

URADNICO s poznanjem računalnika takoj zaposlimo. Tel. 226228 od 18. do 19. ure.

26-LETNO DEKLE nudi pomoč vsem mamicam ali vsem nonicam v večernih urah. Tel. 003866/23056.

DRUŽINA išče hišo, 150 kv. m z vrtom ali zazidljivo zemljišče pri Sv. Ivanu, Podlonjerju, Katinari in Kjadinu. Ključite na št. 040/828859.

prispevki

V spomin na Tamaro Petaros darujejo Magda, Viktor, Olga in Miran Sosič 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na malo Tamaro Petaros darujejo Vojkovi kolegi 520.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Tonkota Husuja darujejo ravnatelj, učno, neučno osebe in kuhinjsko osebe srednje šole F. Levstik- Prosek 150.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Zdravka Kanteja daruje Slavica Husu 25.000 lir za FC Primorje.

V spomin na brata Tullia daruje Margherita Viterbo 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob obletnici smrti Bože in Ludvika Pirca darujejo svojci 40.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Tamare Petaros darujejo družine Čok, Kocjančič, Kralj, Mezgec in Mihalič 125.000 lir za Slovenske tržaške skavte in 125.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Olgo Rener darujeta družini Malalan - Kovač 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Iva Laurenčiča darujeta družini Slapnik in Marušič 40.000 lir za MePZ Primorec - Tabor.

Boža Hrvatčič daruje 100.000 lir za MePZ Primorec-Tabor.

Namesto cvetja na grob Draga Žerjala darujeta Marjo in Marija Petaros (Boršt 89) 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunec in 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Prva in zadnja predrznost s slikami brhke Eleonore

Revija za moške Playmen bo morala v svoji naslednji številki objaviti pojasnilo, da se igralka Eleonora Brigliadori ni nikdar gola nastavila njenim fotografom. Tako je glede znane afele preizkovalni sodnik, ki je sicer ugotovil, da je založba Tattilo povsem zakonito odkupila slike. Gre v bistvu za fotografe filma, v katerem je igrala Brigliadorijeva; brhka Eleonora pa za objavo sploh ni dala svojega dovoljenja.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Vihar zaradi zakona o splavu

Staro pravilo reklame zapoveduje, da je treba o nekom ali nečem govoriti, ne glede na kako. Ne vem, če sedanji minister za zdravstvo Donat Cattin pozna že sicer nekoliko obrabljeno pravilo, vsekakor pa je poskrbel, da se zadnje čase o njegovih potezah veliko in polemično govori.

Po mojem zelo osebnem mnenju Donat Cattin v prvi vrsti krši svoje pristojnosti. V državi, kakršna je Italija, te skušajo od malega prepričati, da je treba zakone spoštovati, tudi če ne odobravaš njihove vsebine. Zakon je pač zakon, radi pravijo na primer sodniki, ko se pri kakšni razsodbi neomajno oklepajo vsake vejice v zakonskih predpisih.

In potem postavijo za ministra nekoga, ki očitno nasprotuje obstoječim zakonom. Samo tako je mogoče interpretirati zadnje odločitve ministra Donat Cattina, ki z dvomljivimi potezami »skuša preverjati, kako se izvaja zakon št. 194«. Gre za zakon, ki ga večina na kratko imenuje kar zakon o splavu.

Vzrok za ponoven in zelo hud spopad o enem izmed najbolj osporovanih italijanskih zakonov pa je terapevtski splav, ki so ga konec decembra opravili v milanski bolnišnici Mangiagalli. Naj na kratko navedemo dejstva: 28. decembra je ginekolog Francesco Dambrosio opravil poseg nad žensko, ki je bila v petem mesecu nosečnosti in ki bi rodila, tako so zagotavljali izvidi, deklico s hudimi genetskimi nepravilnostmi. Za poseg se je odločila nosečnica in kot ponavadi, pravijo v kliniki, je bila vsa dokumentacija na voljo pristojnim. Vendar pa je nekdo, pravi se zdravnik, ki ni redno zaposlen v bolnišnici, prišel do zdravstvenega lista in obvestil tako tisk kot tudi poslance ter predstavnika gibanja *Comunione e liberazione* Roberta Formigonija, ki kliče na odgovornost ministra za zdravstvo, češ da se zlorablja zakon 194.

O zadevi je iz tiska, kot je sam izjavil, izvedel tudi Donat Cattin ter naročil preiskavo. Vendar pa se ministrovim odposlaniki niso napotili k vsem pristojnim organom, temveč začeli pregledovati in fotokopirati kartoteko bolnišnice Mangiagalli. Zato je uprava bolnišnice prijavila ministra sodstvu, češ da je prekoratil svoje pristojnosti, saj so in morajo ostati podatki z zdravstvenih listov žensk, ki so v skladu z zakonom predložile prošnjo za splav, tajni.

Glede na polemike, ki so se razvnele, je minister Donat Cattin po eni strani zagovarjal obnašanje svojih inšpektorjev, po drugi pa dejal, da skuša preverjati, kako je z izvajanjem zakona št. 194. Vendar pa ga izdaja njegovo osebno sporočilo, ki so ga inšpektorji pokazali milanskemu ginekologu; v njem namreč piše, da imajo poverjenje za raziskavo »o terapevtskem splavu, o katerem je poročal tisk«.

Zaradi vseh teh dogodkov pa kličejo ministra na odgovornost še liberalci, socialisti in radikalci, medtem ko so komunistične poslanke zahtevale njegov odstop, ostro pa je nastopil tudi milanski župan Pilitteri. Z različnimi toni, vendar pa soglasno ugotavljajo, da je glavni cilj vseh politik, v katere se Donat Cattin hote zapleta, izvolitev vsebine že itak slabo izvajanega zakona 194, pri tem pa krepko prestopa meje svojih pristojnosti.

(foto Sergio Ferrari)

O nezadovoljvem uresničevanju črke in duha zakona se namreč skoraj vsi strinjajo. Zato so tudi socialisti in radikalci vložili osnutek s popravki na obstoječi zakon. Med spornimi točkami je možnost, ki jo ima zdravstveno osebje, da se iz moralnih razlogov »odpove« opravljanju posegov prekinitve nosečnosti. In tako se dogaja, kot je tudi primer milanske klinike Mangiagalli, da je odločna večina zdravnikov oporečnikov in da mora ostalih deset zdravnikov opravljati vse posege.

Italijanska značilnost je nadalje, da je velika večina primarijev in odgovornih za javne in privatne zdravstvene ustanove, ki pa dobiva sredstva iz javnih fondov za izvajanje zakona št. 194, oporečnikov. Sklicevanje na to pravico je seveda zakonito, vendar pa je tudi izvajanje zakona zaenkrat zakonito dejanje. V tej bitki, v kateri ne prevladuje sklicevanje na moralna ali ideološka prepričanja, temveč drugi konkretni interesi, so trenutni poraženci »neoporečniki«, ker se silom razmer spremenijo v »splavarje«, in pa predvsem ženske, ki zaprosijo za poseg. V tej luči in ob upoštevanju statističnih podatkov, ki kažejo na postopno nižanje števila posegov, bo treba popravljati zakon, čigar glavni namen je, da ureja prostovoljno prekinjanje nosečnosti.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Mia sorella Sam
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66 (vodi Loretta Goggi)
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik - tri minute
14.00 Dok.: Kvarkov svet
14.45 Evropske pravljice: Lingua di serpente
15.00 Inf. oddaji: Odprta šola, 15.30 Block Notes
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Kviz: Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 TV film: Rally - Sogni di gloria (r. Sergio Martino, i. Giuliano Gemma, Lorraine De Selle)
22.30 Dnevnik
22.40 Filmske novosti
23.45 Športna sredo: boks in odbojka
0.15 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Gervaise (dram., Fr. 1956, r. René Clément, i. Maria Schell)
10.45 Risanke
11.55 Rubrika: Trentatrè
11.05 Božanska komedija
11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
11.55 Variete: Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nan.: Saranno famosi
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
15.30 Športna oddaja
17.00 Dnevnik in Spaziolibero
17.25 Tednik: Bellitalia
17.45 L'ago della bilancia
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Hunter
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik in sport
20.30 Film: Uno scomodo testimone (krim., ZDA 1981, r. Peter Yates, i. Sigourney Weaver)
22.15 Dnevnik, nato il sicario
22.45 Variete: Chiappala...
23.10 Dnevnik in vreme
23.35 International DOC Club
0.25 Film: In corsa con il diavolo (dram., ZDA 1975, r. Jack Starrett)

RAI 3
11.15 Nadaljevanka: Destinì
12.00 Izobraževaina oddaja: Meridiana - Passaggi (pripravlja Mariella Serafini Giannotti)
14.00 Deželne vesti
14.30 Nogomet: mednarodni mladinski turnir, Torino-Porto (iz Viareggia)
17.00 Nadaljevanka: Destinì
17.45 Variete: Videobox
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja: Derby (urednik Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Aktualnosti: Io confesso
20.30 Film: Wargames - Giochi di guerra (fant., ZDA 1983, r. John Badham, i. Matthew Broderick, Dabney Coleman, John Wood, Ally Sheedy)
21.25 Dnevnik - zadnje vesti
21.30 Film: Wargames (2. del)
22.25 Aktualno: Fluff (vodi Andrea Barbato)
23.40 Dokumentarna oddaja: Drobci
24.00 Dnevnik - nočne vesti
0.15 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
8.30 Počitniški spored: Mačkon in njegov trop - Prezimovanje pri policaju Zgagi, 9.00 Periskop - Makedonija, 10.15 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.20 nadaljevanka David Copperfield (2. del)
11.15 Dokumentarec: Družina šimpanzov
11.40 Risanke
11.45 Film: Snežna vila Juki (ris., Jap., r. Tadashi Imai)
16.20 Video strani
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik. Osmi dan, Svet na zaslono
18.05 Divje rože: Narcise
18.10 Spored za otroke: Čudežna kitara, nato lutke Čiribu
19.05 Risanke
19.15 TV Okno, Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Film tedna: Sophiejina odločitev (dram., ZDA 1982, r. Alan J. Pakula, i. Meryl Streep)
22.45 Dnevnik in Svet poroča
23.55 Video strani

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Rubrika: Mon-gol-fiera
14.10 Tenis: Australian Open
16.00 TVD Novice
16.10 Tenis: Australian Open
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji: SOVODNJE — Upepeljevalnik povzročil spor v večini
TRST — Preklicana zaplemba Hespana
TRST — Ob izidu plošče Velemira Dugine
TRST — Mario Palli razstavlja v galeriji Tommaseo
19.30 TVD Stičišče
20.00 Tenis: Australian Open (posnetki iz Melbourne)
22.30 Dnevnik
22.40 Tenis: Australian Open

RTV Ljubljana 2
18.30 Mariborska kronika
19.00 Moja krajevna skupnost: Šentjernejski
19.30 Dnevnik
20.05 Glasbeni dokumentarni film: L'amour de la vie (Arthur Rubinstein)
21.40 Znanost v Jugoslaviji

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji (pon.); 9.00 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Zdravniška posvetovalnica, 12.40 Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman: Moj Kras (15. del); 15.13 Kviz: V našem zaporu; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Matineja; ; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes ob 13h; 13.30 Čestitke; 14.05 Mehurčki; 14.20 Mladi mladim; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Jazz; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Zbori; 20.35 Nataša Kerševan izvaja skladbe Pavla Šivica; 21.05 S knjižnogo trga; 21.30 Iz opere Zlatorog; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.15 Literarni nočno program.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.30 Jutranjik; 6.45 Vremenska napoved in cestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh in pesem tedna, 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Če bi zvoki govorili; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Godovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasbeni program; 7.40 Dobro jutro otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Feeling v glasbi; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepši sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Kompasovi napotki; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Šola, otroštvo, vzgoja; 16.00 Puzzle; 16.33 Mi in vi; 17.00 Show business; 18.00 Bubbling; 18.33 Prijatelj DJ; 19.00 Glasbena obzorja; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvnetnikom; 21.00 Ostali Trst, nato Nočni spored.

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nanizanki: La casa nella prateria, 16.30 Webster - Questione d'altezza
17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Film: Missione eroica - I pompieri 2 (kom., It. 1987, r. Giorgio Capitani, i. Massimo Boldi, Paolo Villaggio, Lino Banfi, Christian De Sica)
22.20 Aktualno: Canale 5 News
23.05 Variete: Maurizio Costanzo show
0.25 Rubrika: Première
0.35 Nan.: Barretta, 1.35 Manix, 2.35 Masquerade

RETE 4
7.40 Nanizanki: Lou Grant, 8.30 Switch
9.30 Film: Inganno (dram., It. 1952, r. Guido Brignone, i. Nadia Gray)
11.30 Nanizanki: Petrocelli - Terror sulle ruote, 12.30 Agente Pepper - Addio Mary Jane
13.30 Nad.: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York New York
19.00 Aktualnosti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California - Gli amori di Mabel
20.30 Film: La pista degli elefanti (pust., ZDA 1954, r. William Dieterle, i. Elizabeth Taylor, Dana Andrews)
22.30 Nanizanka: Spencer
23.30 Film: Dov'è Jack? (pust., VB 1969, r. James Clavell, i. Tommy Steele, Stanley Baker)
2.00 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo dai sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megasalvishow
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Film: Totò le Mokò (kom., It. 1949, r. Carlo L. Bragaglia, i. Totò)
22.00 Kviz: Per la strada
22.30 Variete: Megasalvishow
22.45 Film: L'assassino ti siede accanto (srh., ZDA 1981, r. Steve Miner, i. Amy Steel)
0.25 Rubrika: Première
0.35 Nan.: Samurai, 1.35 L'asso dei detective

ODEON
7.30 Nan.: Mr. Monroe
8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda
10.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes (ob 11.00) nan. Mary Hartman
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito
16.30 Sugar... (2. del)
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine
20.30 Film: Black Cobra (krim., ZDA-It. 1986, r. S. Massi, i. Fred Williamson)
22.30 Film: Crazy Joe (krim., It. 1973, r. Carlo Lizzani)
24.00 Nan.: Un salto nel buio, 0.30 T.H.E. Cat
TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip

15.00 Nad.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: Buonanotte, amore mio (krim., ZDA 1972, r. P. Hyams, i. R. Boone)
17.45 Aktualno: Tv donna
18.45 Dokum. o naravi
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: I ragazzi di Steppord (dram., ZDA 1986, r. Alar Levi, i. Barbara Eden, Don Murray)
22.15 Dok.: Tajnosti in skrivnosti - Ezoterični Hitler
22.45 Aktualno: TMC nocoj
23.00 Športne vesti
TELEFRIULI
13.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.30 Nanizanka: Aeroporto internazionale
18.00 Nad.: Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nan.: Paper Moon
20.30 Buinesere Friul
22.30 Nad.: Orient Express
23.30 Dnevnik, nato dražba
24.30 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

CGIL-CISL-UIL: Glede zdravja se ni mogoče skrivati za predpisi

„Ze dolgo je znano, da upepeljevalnik pri Sovodnjah ni v skladu s predpisi in da je nujno treba izvesti nekatere posege. To je bilo splošno znano. Sindikati so posebej opozorili na to dejstvo na novembrskem posvetu o uničevanju odpadkov. Občina Gorica je pri reševanju tega vprašanja v veliki zamudi. Sklicevanje na težave finančnega značaja tega ne opravičuje“. Tako stališče so v zvezi z onesnaževanjem, ki ga povzroča upepeljevalnik v goriški industrijski coni, zavzele sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL. Sindikati menijo tudi, da je pri goriških upraviteljih še zmeraj premalo posluha in odgovornosti za reševanje vprašanja, ki je s tako silo butnilo na dan. Dokaz takega pristopa je tudi igra z odstopi, oziroma preklicom mandatov odbornikom.

Sindikati ob tem navajajo, da je vprašanje okolja zadeva, ki jo je treba reševati globalno in predvsem z drugimi pristopom. To postane nujno v trenutku ko smo dosegli tako stanje, da se kakovost zraka, delovnega okolja, pitne vode določa, dviguje ali znižuje, z zakonskim dekretom.

Zgovoren primer takega ravnanja je prisotnost herbicidov (atracina) v pitni vodi, ko se vprašanje skuša rešiti z zakonom, z dvigom meje najvišje dovo-

ljene koncentracije, namesto s primernimi ukrepi za zaščito vodnih virov, s prepovedjo in nadzorstvom uporabe raznih nevarnih pesticidov in herbicidov.

V trenutku, ko ni ogroženo samo okolje, ampak človeško zdravje, ni mogoče več sprejemati logike, po kateri se z zakonskim dekretom lahko

določi kakšne količine snovi so zdravju bolj ali manj škodljive. V taki situaciji noben preventivni ukrep ne more biti pretiran.

„Na prvem mestu so neodtujljive pravice ljudi in ne posebne potrebe ali koristi,“ poudarjajo sindikati, ki na področju zaščite zdravja občanov in zavarovanja okolja, ne nameravajo popustiti.

Interpelacija SSk na Deželi

Predstavniki Slovenske skupnosti v deželnem svetu, Bojan Brezigar, je deželnemu odboru naslovil pisno interpelacijo v zvezi z onesnaževanjem, ki ga povzroča upepeljevalnik pri Sovodnjah. Brezigar zastavlja odboru štiri specifična vprašanja: če ne smatra za potrebno posredovati pri pristojnih organih, da se takoj prekinje delovanje naprave, da se v sodelovanju s Pokrajinsko upravo v Gorici takoj sproži postopek revizije deželnega načrta o upepeljevalnikih, vsaj kar zadeva goriško pokrajino, kakšne ukrepe namerava sprejeti za povračilo škode, ki so jo utrpeli kmetijski proizvajalci in če ne smatra za potrebno, da se izvedejo

podrobne analize tudi v bližini drugih naprav za uničevanje odpadkov.

Na političnem področju velja omeniti tudi ponedeljkov sestanek petih strank koalicije, ki upravlja goriško občino in ki, kot je slišati, še ni odpravil vseh nesoglasij. To velja zlasti za odnose med KD in PSDI. V četrtek bo o zadevi razpravljalo vodstvo socialdemokratske stranke. Menda je tajnik mestnega odbora KD Mattei zahteval naj socialdemokrati javno povedo svoje stališče glede vprašanja. Še zmeraj namreč ni povsem jasno, če sta Esposito in Gentile v odboru zastopala samo osebno stališče.

Štandrci rojeni leta 1928 so se zbrali na družabnosti

Čas zares hitro beži. Za vse. To velja tudi za Štandrci in Štandrci rojene leta 1928 in ki so lani proti koncu leta sklenili, da bodo skupno počastili okrogli življenjski jubilej. Dano besedo so izpolnili 26. novembra, ko so zjutraj prisostvovali verskemu obredu,

praznovanje pa sklenili z družabnostjo na Vrhu.

Te dni — že v novem letu — so nam prinesli spominsko sliko in nas prosili za objavo. Nič hudega pravijo, če smo eno leto starejši. Glavno, da smo zdravi in zadovoljni.

Koncert mladega violinista ob obletnici Mozartovega rojstva

V petek, 27. januarja, bodo po vsej Italiji na pobudo neke glasbene revije počastili 233. obletnico rojstva W. A. Mozarta. Priredili bodo nekaj praznik ob rojstnem dnevu s koncerti in glasbenimi srečanji po raznih krajih. Pobudi se bo pridružila tudi koncertna sezona Glasba in čas, ki jo prireja Občina in sodelovanju z združenjem Musicisti Giuliani. V petek ob 20.30 bo v deželnem avditoriju koncert, ki bo posvečen prav Mozartu.

Nastopil bo mlad violinski talent 17-letni Domenico Nordio, ki je presenetljivo zmagal na mednarodnem natečaju v Vercelliju. Večer se bo pričel s krajšo uvodno Mozartovo skladbo, medtem ko bo igralka Lidija Kozlovič prebrala "pismo Amadeusu". Nordio bo nato ob klavirski spremljavi Stefana Malferarja izigral po dve Mozartovi in dve Schubertovi sonati.

Vstopnice za petkov večer so v predprodaji v avditoriju v Ul. Roma.

Zbiralnik za posebne odpadke in kose pohištva

Od danes dalje je na odlagališču za odpadni gradbeni material v Ulici Brigata Sassari, na razpolago velik zbiralnik, kamor občani lahko odvržejo kose pohištva, blazine in druge odpadke, ki

jih sicer ne morejo oddati redni smetarski službi. Občinska uprava obvešča, da je odlagališče odprto od ponedeljka do petka od 7.30 do 12. ure in od 13. do 17. ure, ob sobotah pa od 7.30 do 13. ure in od 15. do 17. ure.

Slovenski večer za Slovence na Krminskem

Pri Sirku, na Subidi, bo drevi slovenski večer za naše rojake, ki živijo v Krmini in bližnjih krajih. Lani se jih je na podobni družabnosti, ki ima tudi globlji pomen, saj je priložnosti za združevanje, za pogovor, za slovensko pesem, na Krminskem v zadnjih letih zmeraj manj, zbralo nad sto. Pobudniki upajo, da jih bo letos še več.

Danes pogreb Julija Beltrama

Na Vogrskem bodo danes popoldne pokopali znanega medvojnega vodilnega organizatorja delavskega gibanja in antifašističnega borca in enega od organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja na Goriškem in Primorskem. Pogrebne slovesnosti bodo ob 15.30 v šoli na Vogrskem.

Rajonski svet v Podgori nazdravil dr. S. Brajši ob 101. rojstnem dnevu

Utrinek z včerajšnjega praznovanja

(Foto Čubej)

Včeraj zjutraj je bilo v Podgori "na kantuonu", nedaleč od šolskega poslopja, veliko slavlje, saj je dr. Stojan Brajša slavil svoj 101. rojstni dan. Pod-

gorskega očaka, ki je menda najstarejši občan v Gorici, so obiskali predstavniki rajonskega sveta, ki so s priložnostnim darilom želeli prisrčno

voščiti slavljenču ob visokem življenjskem jubileju.

Dr. Brajša, po rodu sicer z Istre, kjer se je 24. januarja leta 1888 rodil v Pazinu, je bil včeraj navdušen nad obiskom znancev, prijateljev in sorodnikov. Tudi našega obiska se je razveselil, ko smo poslikali slavnostni trenutek in smo skupaj nazdravili. Predsednik podgorskega rajonskega sveta Edvard Maligol je na darilo postavil in prižgal simbolično svečko, kateri naj bi, kot je želja nas vseh, prihodnje leto dodali še eno. Dr. Brajša je po protokolu krepko pihnil in z lahkoto ugasil plamenček.

Letošnjega praznovanja se je udeležila le ena Brajšova hčerka, in sicer Dana, ki živi pri očetu v Podgori. Druga hčerka, Božena, ki živi v Kanadi, je bila prisotna na lanskem okroglem jubileju.

razstave

V Kulturnem domu v Gorici razstavlja od 28. januarja Franco Milani in Salvatore Puddu.

V galeriji Exit v Gorici so na ogled od 3. februarja dela Avgusta Černigojca.

V galeriji Parete v Gradišču razstavlja umetnik Mario Palli.

Na goriškem gradu je vsak dan na ogled razstava dragocenih skrinj.

kino

Gorica

CORSO Zaprtro.

VERDI 19.00-22.00 »Bird«. Režija Clint Eastwood.

VITTORIA 17.30-22.00 »Residence«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »Le baruffe chizzotte«. Gledališka predstava.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Il caldo capriccio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Zadnji kitajski cesar«, 21.00 »Sovražno področje«.

ŠEMPETER Danes zaprtro.

DESKLE 19.30 »Rocky III«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute - Ul. Cosulich 117 - tel. 711315

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Guerrino Iuri iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče, ob 11. uri Maria Stergar iz nunskega samostana v Ul. S. Chiara 14 na glavno pokopališče, ob 11. uri Rodolfo Goruppi (iz Vidma) na glavnem pokopališču, ob 12.30 Giovanna Moretti (iz Aiella) na glavnem pokopališču.

Berite

»Novi Matajur«

Scarano in Crisci sprejela izraelskega konzula Gala

Izraelski generalni konzul v Milanu dr. Daniel Gal je bil včeraj na obisku v Gorici, kjer se je na Občini srečal z županom Scaranom in predsednikom Pokrajine Criscijem. Srečanja so se udeležili tudi nekateri občinski odborniki, svetovalec Zucalli kot predstavnik Druženja prijateljev Izraela ter predstavniki židovskih skupnosti v naši deželi.

Župan Scarano je v pozdravnem govoru spregovoril o prispevku, ki ga je v preteklosti goriška židovska skupnost dala mestnemu kulturnemu in

druženemu življenju nasploh. Povedal je, da je občinska uprava z obnovom sinagoge in ureditvijo židovske četrti ter ustanovitvijo Centra za proučevanje židovske kulture želela izpričati hvaležnost mesta za ta prispevek. Tudi predsednik Pokrajine Crisci se je navezal na preteklost, da je poudaril pomen sožitja, političnega in družbenega zblizevanja, za katero si prizadevajo tukajšnje krajevne uprave.

Konzul Gal se je zahvalil za toplejše sprejem goriških upraviteljev. V odgovor na izrečeno željo, da bi Izrael znal poiskati pot miru in sožitja s sosednimi narodi, je spregovoril tudi o palestinskem vprašanju, pri čemer je ponovil znana stališča izraelske države, ki nikakor ne namerava priznati Palestincem pravice do lastne samostojne države. Izrael je kvečjemu pripravljen na začetek postopnega uvajanja upravne avtonomije in, je še dejal konzul Gal, upa, da bi mirovna prizadevanja izboljšala položaj v celotnem bližnjem območju.

Župan Scarano je nato spremljal izraelskega predstavnika na ogled sinagoge in goriškega gradu.

Dve osebi lažje ranjeni v dveh prometnih nesrečah

Po trčenju med dvema avtomobiloma je bila včeraj dopoldne na križišču med Ul. D'Aosta in Trento ranjena ženska, ki je nič hudega sluteča šla čez cesto. Trčila sta opel, ki ga je upravljal 41-letni Claudio Tortul iz Aiella in volkswagen golf 46-letne Nataše Zupančič iz Gorice, Ul. Lantieri 13. Voznika se nista ranila, pač pa je po trčenju opel zaneslo proti Ul. di Manzano, kjer je 63-letna Salvina Taliano, z bivališčem v Sydneyu, ravno kar šla čez cesto. Ženska se bo zaradi zloma rame in pretresa možganov zdravila mesec dni.

Pri Štandrežu se je predinoči lažje ponesrečil 25-letni Oliviero Volk iz Ul. Pasubio 1. Volk se je nekaj po 22. uri s ford taunusom peljal po Ul. del Carso v smeri proti Štandrežu. Na desni strani je bil ustavljen tovornjak iveco, last 23-letnega Fabrizia Faggliolija iz Gorice. Volk ga ni pravočasno opazil in se zaletel vanj. Pri tem je dobil lažji pretres možganov, zaradi katerega so bo zdravil predvidoma 10 dni.

Slikovita nesreča se je pripetila včeraj dopoldne okrog 10.30 v Trziču. Voznik tovornjaka Olindo Corazza iz Trziča, Ul. Bagni 45, je s fiatom 697 pripeljal iz stranske ulice na Ul. Mazzini. Pri zavijanju se je del tovornjaka "priklopil" k blatniku parkirnega avtomobila in ga

potegnil s sabo najprej proti sredini cestišča, nato pa v druge parkirane avtomobile. V nesreči ni bil nihče ranjen, na posameznih avtomobilih pa gmotna škoda ni pretirano velika. Zaradi nesreče je bil včeraj dopoldne promet v Ul. Mazzini v Trziču nekaj časa prekinjen.

razna obvestila

Kulturno in rekreativno društvo Jadro v Ronkah vabi starše in vse, ki jim je pri srcu vzgoja doraščajočih otrok, na predavanje dr. Viljema Šuke, šolskega zdravnika in psihologa na posebni šoli v Novi Gorici, na temo Razvoj otrokovega značaja v naših krajih. Predavanje bo v petek ob 20. uri na sedežu društva v Romjanu.

KD Kras Dol-Poljane prireja dia-predstavo Avstralija. Predvajal in komentiral bo Milan Pahor v petek, 27. januarja, ob 20. uri v društvenih prostorih.

Društvo slovenskih upokojencev priredi 5. februarja PUSTOVANJE v hotelu Planika v Ajdovščini. Poskrbeli bodo za avtobusni prevoz, skupno večerjo, srečlov in tekmovalno mask. Prijave jutri, 26. januarja 1989, od 10. do 12. ure na sedežu društva in pri poverjenikih na vaseh.

Srečanje s pisateljem

Fulviom Tomizzo

ob izidu knjige

»L'EREDITIERA VENEZIANA«

KULTURNI DOM, jutri, 26. januarja, ob 18. uri

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Režija Žarko Petan

Igra Bogdana Bratuž

PONOVITVE:

danes, 25. t. m., ob 20.30 v župnijski dvorani v Doberdolu

jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah

v petek, 27. t. m., ob 20.30 v KD Briški grič v Števerjanu

V Tržiču polemike okrog podatkov KZE

Nepopolni podatki o kakovosti zraka

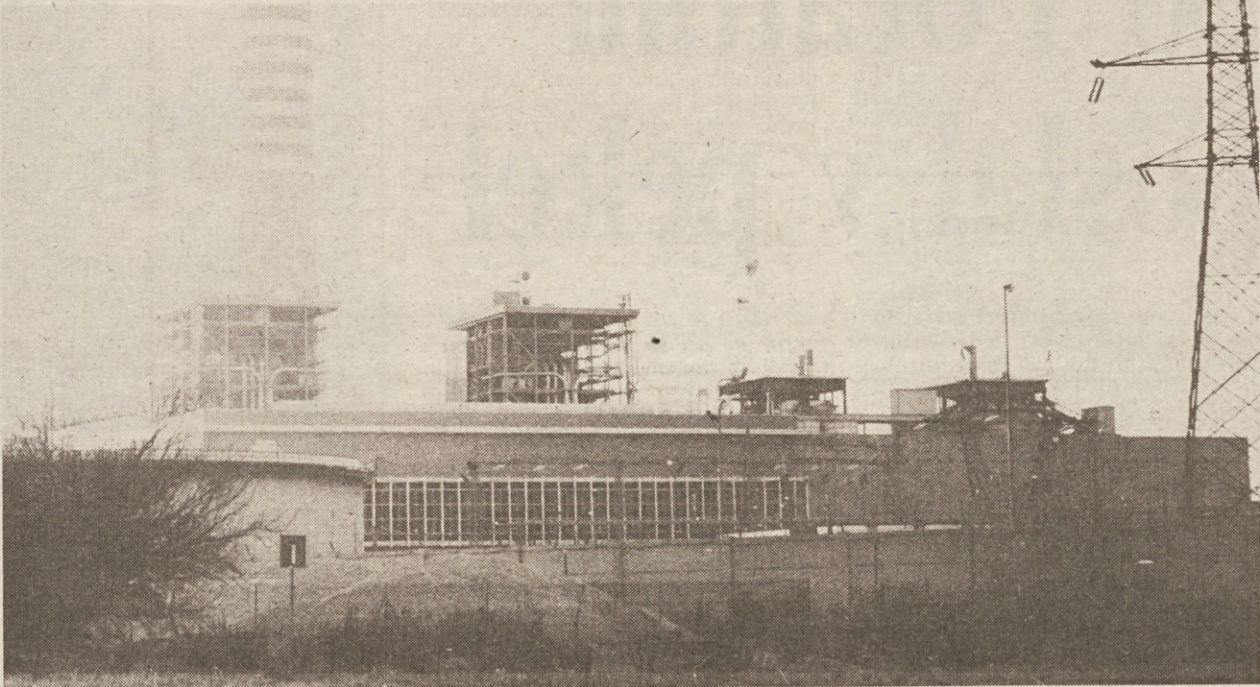
Ekološka vprašanja so v zadnjih tednih predmet živahnih razprav na Goriškem. Po polemikah, ki jih je povzročila objava podatkov o onesnaževanju okolja, v bližini upepeljevalnika v goriški industrijski coni in ki se še niso polegale, je o podobnem vprašanju govor v Tržiču, kjer je Občina naročila izdelavo študije o kakovosti zraka. Meritve so pokazale, da je v zraku sicer precej plinov, zlasti žveplovega dvokisa, da pa je koncentracija precej nižja od meje, ki bi narokovala takojšnje drastične ukrepe za zaščito zdravja občanov. Podobni so tudi rezultati za koncentracije dušikovega dioksida.

Meritve je opravila goriška KZE. Objava podatkov je seveda tudi v tem primeru sprožila val polemik. Najbolj odločni in ostri so bili predstavniki raznih naravnovarstvenih združenj, pa tudi prebivalci območja ob termocentrali.

Ne gre namreč pozabiti, da je prav termocentrala eden glavnih onesnaževalcev okolja, saj vsak dan pošlje v ozračje po nekaj deset ton žveplovih in dušikovih spojin. Prav zato so se podatki o kakovosti zraka, ki jih je sporočilo županstvo, zdeli skoraj neverjetni.

Potrebne bodo nove in bolj popolne meritve, pojasnjujejo pristojni funkcionarji goriške KZE. Ugotovljeno stanje še ne pomeni, da zrak ni okužen in da je vse v najlepšem redu. Treba je namreč upoštevati, da so bile meritve opravljene na podlagi parametrov, ki jih določa zakon iz leta 1983 glede kakovosti zraka. Znano pa je, da je poseganje, tudi grobo, v okolje zelo hitro.

Upoštevati je treba tudi dejstvo, da so bile meritve opravljene pri zemlji, to je v plasteh zraka, ki ga običajno vdihavamo in ne na dimnikih, ki spuščajo v ozračje bolj ali manj velike količine prahu in plinov.

Termocentrala v Tržiču glavni onesnaževalec ozračja

(foto Marinčič)

Pri KZE opozarjajo tudi na dejstvo, da je zakonodaja, tako državna, kakor deželna, zelo pomanjkljiva glede predpisov o onesnaževanju ozračja, zlasti iz virov, ki imajo vpliv na širšo okolico. Tak primer je prav gotovo termocentrala v Tržiču.

Zaključki? Zrak, ki ga vdihavamo prebivalci Tržiča je v okviru norm, kar pa še ne pomeni, da je to čisti gorski zrak. Treba pa bo opraviti dodatne analize in ugotovitve.

Vprašanje zase je, kako omejiti onesnaževanje iz zasebnih kurišč, avtomobilskega prometa pa tudi iz velikih objektov za proizvodnjo električne energije. Nekaj je bilo sicer storjenega, vendar kakor se zdi, je termocentrala v Tržiču še zmeraj eden glavnih onesnaževalcev ozračja v višjih legah. Vsak dan namreč iz visokega dimnika izbruhne precej ton žveplovih in dušikovih spojin, ki jih zračne gume prenesejo nad širše območje. Posledice: kisli dež in umiranje gozdov. Res je, da tržiška termocentrala ni glavni krivec, vendar po drugi strani ni mogoče zanikati njenega deleža pri onesnaževanju ozračja. Še zmeraj ni po-

vsem razčiščeno vprašanje, če ni termocentrala posredni krivec za umiranje borovih gozdov na Krasu, na robu Trnovske planote, na obrobju Nanosa. Po nekaterih vesteh naj bi vpliv centralne dosegal celo oddaljeno območje snežniških gozdov.

Torej vprašanje, ki presega deželne in državne meje. Upati je le, da se ne bo vse nehalo ob polemikah. Doslej je prevladovalo mnenje, da je za zaščito zdravja najpomembnejše graditi bolnišnice, namesto da bi s primernimi ukrepi skušali odpraviti vsaj nekatere vzroke za nastajanje bolezni.

30 let »Iniziativa Isontine«
Srečanje z Mattarello in Biasuttijem

Katoliški študijski center Rizzatti bo v petek praznoval 30 let izhajanja revije "Iniziativa Isontina". Na srečanju ob 18. uri v Fogarjevem avditoriju na Verdijevem korzu bosta sodelovala tudi minister za odnose s Parlamentom Sergio Mattarella in predsednik dežele Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti. Študijski center in uredništvo revije bosta ob tej priložnosti predstavila program delovanja v letu 1989. Za praznovanje 30-letnice revije so izbrali temo, ki se navezuje na dosedanje delovanje centra Rizzatti: Gorica za novo Evropo dialoga in miru - politične, družbeno-kulturne in gospodarske perspektive.

Center, ki je nastal leta 1958, nekaj mesecev po smrti senatorja in nekdanjega tržiškega župana Antonia Rizzattija, po katerem se je poimenoval, je skušal v svojem delovanju poglobljati razpravo o družbenih in političnih vprašanjih naših krajev, pravi njegova predsednica Paola Benes. Odtod praznovanje obletnice ne z zgolj obrednim srečanjem, pač pa z razpravo o vlogi našega mesta, ki se navezuje na prizadevanja za premagovanje nacionalizmov, utrjevanje sožitja, spremembo meje iz ločnice med državama v odprto in prepustno mejo.

V tem letu zato načrtujejo vrsto srečanj in razprav o novi vlogi, ki jo dobiva naša dežela v mednarodnem popuščanju napetosti in vzpostavljanju dialoga med vzhodom in zahodom. Perestrojka, združena Evropa leta 1992, vedno tesnejše sodelovanje in dialog ponujajo našim krajem možnost nove politične, gospodarske in družbeno-kulturne vloge. Pri centru Rizzatti nameravajo poglobliti razpravo o teh perspektivah, začeni s petkovim srečanjem, na katerem bodo z uglednimi gostoma praznovali 30-letnico izhajanja revije "Iniziativa Isontina".

Dohodki goriških svetovalcev za leto 1987

Koliko so zaslužili občinski svetovalci

Kdo je "najbogatejši" goriški občinski svetovalce? V preteklih dneh so objavili uradne podatke dohodkov za leto 1987 vseh občinskih svetovalcev, njihovih žena in drugih družinskih članov. Ti so sledeči:

KRŠČANSKI DEMOKRATI: Ubaldo Agati 28 milijonov 690 tisoč (žena Ornella Giardinetti 362 tisoč), Nicola Apa 49 milijonov 685 tisoč, Dario Baresi 20 milijonov 205 tisoč (Lucia Sambo 22 milijonov 277 tisoč), Libero Beltramini 17 milijonov 654 tisoč, Luciano Cicuttin 17 milijonov 103 tisoč (Cristina Smet 7 milijonov 800 tisoč), Giannino Ciuffarin 49 milijonov 785 tisoč (Ardea Trombini 555 tisoč), Flavio Culot 42 milijonov 157 tisoč (Silvana Figar 20 milijonov 824 tisoč), Nicolò Fornasir 46 milijonov 144 tisoč (Laura Delpin 21 milijonov 923 tisoč), Mario Leardi 38 milijonov 238 tisoč, Sergio Lutman 26 milijonov 510 tisoč (Mariagrazia Luccini 24 milijonov 906 tisoč), Ervino Nanut 29 milijonov 477 tisoč (Maddalena Pajntar 3 milijone 234 tisoč), Armando Obit 35 milijonov 909 tisoč, Silvano Polmonari 42 milijonov 943 tisoč (Orietta Burnich 7 milijonov 731 tisoč), Antonio Scarano 61 milijonov 818 (Maria De Luca 22 milijonov 898 tisoč), Mario Sdraulig 22 milijonov 75 tisoč, Danilo Soffiati 24 milijonov 438 tisoč, Maurizio Tripani 23 milijonov 370 tisoč (Maria Caterina Malasagna 19 milijonov 166 tisoč), Erminio Tuzzi 25 milijonov 706 tisoč (Adelmina Concilio 23 milijonov 449 tisoč), Gianfranco Crisci 20 milijonov 105 tisoč.

KOMUNISTI: Liliana Ardit 13 milijonov 88 tisoč, Nereo Battello 77 milijonov 773 tisoč, Enzo Bucovini 10 milijonov 776 tisoč, Roberto Busolini 24 milijonov 459 (Rosaria Di Dato 22 milijonov 217 tisoč), Maurizio Salomoni 22 milijonov 92 tisoč (Daniela Delneri 20 milijonov 331 tisoč).

SOCIALISTI: Bruno Brunello 60 milijonov 960 tisoč, Mario Del Ben 27 milijonov 174 tisoč, Agostino Tacchiniardi 15 milijonov 927 tisoč (Maria Louvier 13 milijonov 383 tisoč), Marko Waltritsch 62 milijonov 138 tisoč, Lanfranco Zuccalli 58 milijonov 94 tisoč.

SOCIALDEMOKRATI: Vincenzo Esposito 33 milijonov 872 tisoč, Luciano Gentile 34 milijonov 242 tisoč (Annamaria Muscio 20 milijonov 480 tisoč).

SLOVENSKA SKUPNOST: Andrej Bratuz 36 milijonov 469 tisoč, Damjan Paulin 33 milijonov 245 tisoč (Majda Zavadvav 19 milijonov 900 tisoč).

MISOVSKA STRANKA: Luigi Coana 26 milijonov 789 tisoč (Miranda Pescani 21 milijonov 57 tisoč), Stefano Cosma brez dohodka, Giorgio Noselli 27 milijonov 327 tisoč.

REPUBLIKANCI: Dario Drufuca 19 milijonov 133 tisoč (Pierina Benedetti

Bonfrate 154 tisoč), Franco Obizzi 63 milijonov 866 tisoč (Giuliana Bencher Pais 13 milijonov 701 tisoč).

LIBERALCI: Sergio Fornasir 24 milijonov 944 tisoč (Maria Luisa Marceg-lia 31 milijonov 199 tisoč).

ZELENI: Renato Fiorelli 19 milijonov 362 tisoč.

In še: ravnatelj mestnega podjetja za javne storitve Giorgio Veronese 60 milijonov 199 tisoč, ravnatelj občinske lekarne Olivo Rinelli 38 milijonov 468 tisoč.

Iz navedenih podatkov lahko razberemo, da je na posebni "Top lestvici" osvojil lovoriko najbogatejšega za leto 1987 komunistični senator Nereo Battello, ki je prijavil letni dohodek v višini 77 milijonov 773 tisoč lir. Drugo mesto je pripadlo republikanskemu svetovalcu in odvetniku Francu Obiziju, tretje pa Marku Waltritschu. Misovec in univerzitetni študent Stefano Cosma je edini občinski svetovalce, ki ni imel v letu 1987 nobenih prejemkov, predstavnik zelenih Renato Fiorelli pa je kot posebnost namenil 5,5 odstotka (197 tisoč) zneska, ki ga je dolgoval italijanski davkarji - to je med drugim odstotek, ki ga italijanska država vsako leto dodeli za vojaške stroške - gibanju Movimento non violento iz Brescie.

Pro Gorizia bo poskrbela za ureditev nogometnega igrišča v Ulici Brass

Pomanjkanje športnih objektov je žal še zmeraj močno aktualen problem. Primanjkuje telovadnic in drugih pokritih objektov, primanjkuje telovadnic za šole, primanjkuje pa tudi nogometnih igrišč, čeprav se zdi, da smo po tej strani razmeroma bogati. Resnica je precej drugačna. Po drugi strani pa ostaja nekaj objektov zaprtih, ker so slabo vzdrževani in opuščeni. Vzdrževanje objektov je namreč eno od najbolj zahtevnih vprašanj s katerim se spopadajo zlasti amaterski klubi. Tak primer je nedvomno nogometno igrišče v Ul. Brass, ki je pred leti služilo gojencem zavoda za gluhe. Zavod je že dolgo let brez gojencev, celo prostore so preuredili za druge namene. Igrišče je precej zanemarjeno, za prihodnje pa se mu obetajo boljši časi. Kot kaže bo vodstvo goriškega nogometnega kluba Pro Gorizia skušalo nadoknaditi zamujeno. Na nedavnem sestanku s pokrajinskim odbornikom za šport Francom Visintinom so namreč predstavniki nogometnega kluba izrazili željo, da bi njihove mladinske ekipe lahko trenirale na omenjenem igrišču. Nogometno društvo je med drugim pripravljeno usposobiti igrišče in preurediti slačilnice in prhe. Goriška pokrajinska uprava je že dalj časa načrtovala obnovitev športnega objekta, ki je njena last.

Med drugim so nameravali igrišče odpreti tudi bližnjim višjim srednjim šolam tehničnemu zavodu D'Annunzio in podružnici znanstvenega liceja Duca degli Abruzzi. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa so morali

vsako leto ta načrt preložiti na novo sezono. Zato je odbornik Franco Visintin z navdušenjem sprejel ponudbo predstavnikov vodilnega goriškega nogometnega kluba. Zgleda, da bo pot do ureditve in usposobitve zdaj hitrejša.

Vozni red vlakov iz Gorice, Nove Gorice, Tržiča

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V GORICI

ODHODI Z GORIŠKE ŽELEZNIŠKE POSTAJE:

PROTI TRSTU: 0.08 (L/b), 5.40 (L/a), 6.07 (L), 7.08 (D/a), 7.51 (D), 8.36 (L/a), 9.38 (D), 10.51 (L), 13.31 (D/a), 14.06 (L), 14.50 (D), 16.03 (D), 16.52 (L), 17.56 (L), 18.58 (D), 20.18 (L), 21.29 (D), 23.09 (L).
PROTI VIDMU: 6.44 (D), 7.05 (L), 7.55 (D/a), 8.35 (D), 11.30 (L), 12.48 (D/c), 13.01 (D), 14.03 (L), 14.49 (D), 15.30 (L), 17.17 (D/a), 17.53 (L), 18.24 (D), 18.52 (L), 20.27 (D), 21.53 (D).

V NOVO GORICO: 8.20, 17.05.

PRIHODI VLAKOV NA GORIŠKO POSTAJA:

IZ VIDMA: 0.06 (L/b), 6.05 (L), 7.07 (D/a), 7.50 (L), 8.35 (L/a), 9.37 (D), 10.49 (L), 13.30 (D/a), 14.05 (L), 14.49 (D), 16.02 (D), 16.51 (L), 17.55 (L), 18.57 (D), 20.17 (L), 21.28 (D), 23.08 (L).
IZ TRSTA: 0.07 (L), 6.43 (L), 7.54 (D/a), 8.34 (D), 11.29 (L), 13.00 (D), 14.02 (L), 14.48 (D), 15.29 (L), 17.16 (D/a), 17.52 (L), 18.23 (D), 18.50 (L), 20.26 (D), 21.52 (D).

IZ NOVE GORICE: 9.57, 19.07.

Legenda: (L) - lokalni, (D) - direktni, a) vozi samo ob delavnikih, b) vozi

samo ob praznikih, c) vozi samo ob petkih.

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V NOVI GORICI

ODHODI Z NOVOGORIŠKE ŽELEZNIŠKE POSTAJE

PROTI JESENICAM: 3.25, 5.46(*), 7.00, 11.20, 15.35, 19.40.
PROTI SEŽANI: 4.21, 6.51, 12.47, 15.33, 18.45.

PROTI AJDOVŠČINI: 5.02(*), 13.05(*).

PROTI GORICI: 9.40, 18.27.

PRIHODI VLAKOV NA NOVOGORIŠKO POSTAJA:

Z JESENIC: 6.24, 8.18, 12.41, 16.15, 18.36(*), 20.18.
IZ SEŽANE: 6.30, 9.11, 15.10, 18.25, 19.13, 23.15.

IZ AJDOVŠČINE: 6.42(*), 14.54(*).

IZ GORICE: 8.31, 17.26.

Legenda: (*) ne vozi ob nedeljah in praznikih.

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V TRŽIČU

ODHODI S TRŽIŠKE ŽELEZNIŠKE POSTAJE:

PROTI TRSTU: 00.20 (D), 0.34 (L/d), 0.40 (a), 1.24 (D), 6.04 (L/a), 6.21 (L), 6.33

(L), 6.53 (D), 7.18 (D/a), 7.28 (D/a), 7.44 (E), 8.16 (D/g), 8.24 (E), 8.56 (D), 9.01 (L/a), 9.47 (E), 9.58 (D/b), 10.47 (D), 11.22 (L), 12.35 (L/a-e), 13.03 (E), 13.52 (D/a), 13.58 (D), 14.31 (L), 15.01 (D), 15.09 (D), 15.55 (D), 16.24 (L), 17.17 (L), 17.24 (D/g), 18.22 (L), 18.43 (D), 19.18 (D), 19.27 (L/g), 19.48 (D), 20.40 (D), 20.45 (L), 21.14 (D), 21.49 (D), 22.51 (L/g), 23.23 (E), 23.34 (L).

PROTI BENETKAM: 4.48 (D), 5.38 (L), 6.15 (D), 6.41 (D), 6.52 (L/a-e-h), 7.16 (E), 8.34 (D), 9.14 (E), 10.19 (L), 10.53 (D), 12.49 (D), 14.11 (L/h), 14.40 (D), 16.35 (E), 17.36 (D), 17.55 (L), 18.36 (E), 19.22 (L), 19.56 (L/h), 20.18 (E), 20.56 (D), 22.02 (D), 23.29 (E).

PROTI VIDMU: 6.21 (D/f), 7.31 (D/a), 8.16 (L), 11.04 (L), 12.43 (D/f), 13.38 (L), 14.28 (D), 15.05 (L), 16.54 (D/a), 17.27 (L), 18.03 (D), 18.25 (L), 20.01 (D), 21.28 (D), 23.41 (L/a-k).

PRIHODI VLAKOV NA TRŽIŠKO POSTAJA:

IZ TRSTA: 4.47 (D), 5.37 (L), 6.14 (D), 6.20 (D), 6.40 (D), 6.51 (L/a-e), 7.14 (E), 7.31 (D/a), 8.15 (D), 8.33 (D), 9.13 (E), 10.18 (L), 10.52 (D), 11.03 (L), 12.42 (D), 12.48 (D), 13.37 (L), 14.10 (L), 14.27 (D), 14.38 (D), 15.03 (L), 16.34 (E), 16.53

(D/a), 17.26 (L), 17.34 (D), 17.54 (L), 18.02 (D), 18.24 (L), 18.34 (E), 19.20 (L), 19.55 (L), 20.00 (D), 20.17 (E), 20.55 (D), 21.27 (D), 22.00 (D), 23.27 (E), 23.40 (L).

IZ BENETK: 00.19 (D), 1.23 (D), 6.20 (L/h), 6.51 (D), 7.17 (D/a-h), 7.42 (E), 8.22 (E), 8.55 (L), 9.44 (E), 10.45 (D), 12.33 (L/a-e-h), 13.01 (E), 13.56 (D), 15.00 (D), 15.54 (D), 17.22 (D), 18.41 (D), 19.26 (L), 19.47 (D), 20.39 (D), 21.13 (D), 22.50 (L), 23.21 (E).

IZ VIDMA: 00.33 (L/c-d), 6.03 (L/a), 6.32 (L), 7.27 (D/a), 8.15 (D), 9.00 (L/a), 9.57 (D), 11.20 (L), 13.51 (D/a), 14.30 (L), 15.08 (D), 16.23 (D), 17.15 (L), 18.21 (L), 19.17 (D), 20.44 (L), 21.48 (D), 23.33 (L).

Legenda: (L) - lokalni, (D) - direktni, (E) - express, (I) - intercity; a) vozi samo ob delavnikih, b) ustavi se v Sesljanu; c) vozi samo ob praznikih; d) ne vozi 25. 12. 88, 26. 3. 89 in 30. 4. 89; e) vozi od 19. 9. 88 do 22. 12. 88, od 9. 1. 89 do 22. 3. 89 in od 30. 3. 89 do 27. 5. 89; f) se ustavi v San Giovanni al Natisone; g) se ustavi v Miramaru; h) vozi samo do Portogruara; k) vozi samo do Gorice.

Politike bo Forattini poslal v pekel

"Zares vam ne bi vedel povedati katerega italijanskega politika imam na vrhu svoje lestvice karikatur. Nikdar nisem delal takšnih statistik. Pred leti, ko je bil Craxi predsednik vlade, sem najbrž na njegov račun stresal kar precej hudih. Sedaj najbrž enako delam na račun De Mite, pa čeprav moram v tem primeru zmanjšati svoj ritem, ker moj direktor ima v čislh sedanjega predsednika rimske vlade."

Tako je Giorgio Forattini v ponedeljek zvečer odgovoril v gostilni dall'Amelia v Mestrah tistim, ki so ga spraševali o njegovem delu. Tokrat je bil Forattini gost beneške skupine, ki prireja mesec za mesecem v znani gostilni Dina Boscarato srečanja z avtorjem ob pogrneni mizi.

Tokrat so predstavili zadnjo Forattinijevo knjigo karikatur z naslovom »Il Kualunquista«. Knjiga je izšla tik pred koncem prejšnjega leta. Gre za izbor vinjet, ki so bile objavljene v dnevniku La Repubblica v letu dni, od septembra 1987 do septembra 1988.

To je že enajsta knjiga Forattinijevih sličic. V izložbah knjigarn se zbirke njegovih karikatur pojavijo leto za letom. Služile bodo v prihodnjih letih tistim,

ki bodo hoteli razumeti sedanjo italijansko politiko. Bralci rimskega dnevnika La Repubblica jih dobro poznajo, saj so njegove sličice, skoro vsak dan objavljene na prvi strani tega dnevnika, že skoro nepogrešljive. Velikokrat so bolj prodorne od marsikaterega komentarja ali članka. Bralec, v tem primeru gledalec, takoj ve kam Forattini strelja. Tega uspešnega risarja in karikaturista poznamo tudi Slovenci v Furlaniji Julijski Krajini, saj, tudi kot je dokazala anketa o našem dnevniku, veliko naših ljudi bere tudi Repubblica.

Nekateri so Forattinija obtožili, da kvalunkvistično gleda na sedanjo italijansko politično situacijo. "Ni res! Nasprotno! S svojo satiro hočem v ljudeh vzbuditi kritično zanimanje za politično dogajanje. Politiki, na katere jaz streljam s svinčnikom, kvalunkvistično gledajo na dogajanje v državi." Tako pravi mojster karikature.

Na platnici najnovejše knjige so v barčici pod zračnim balonom Craxi, De Mita in Occhetto, ki prestrašeno gledajo kaj bo z njimi. "Koga bi rešil od treh?" — "Najbrž nobenega. Prav tako ne bi rešil drugih sodobnih politi-

kov". Tak je bil Forattinijev odgovor, ki pa je hitro dodal, da bo vse skupaj poslal v pekel.

Še letos bo namreč v Benetkah priredil razstavo svojih karikatur. To bo Dantejev pekel, v katerega bo stlačil vse sedanje politike. "Jaz sam bom Dante, ki bo odločal, kje mora nekdo trpeti. Scalfari pa bo Vergil".

Giorgio Forattini bo letos imel 58 let. S politično satiro se je soočil šele ko je imel že 42 let. Prej je opravljal najrazličnejše poklice: prodajal je petrolejske proizvode, belo tehniko, gramofonske plošče. K rimskemu dnevniku Paese Sera je prišel kot grafik. Takrat je poslal nekaj vinjet tedniku Panorama. Objavili so mu jih. Vzbudile so zanimanje. Vinjete so mu zatem objavili tudi v dnevniku Paese Sera. Že od vsega začetka se je navdušil za nov dnevnik La Repubblica. Bil je med prvimi, ki so bili leta 1975 s Scalfarijem. Nekaj let kasneje je pustil ta dnevnik in pričel sodelovati s turinsko Stampa. Kmalu zatem pa se je vrnil k Repubblica. Tam objavlja eno vinjeto vsak dan. Nekoč je povedal, kako pride do ideje o tej vinjeti. O dnevnem dogajanju se pogovarja in dogovarja s Scalfarijem. Marsikdaj

nista na istih pozicijah. Prihaja celo do javnih sporov, kot je bilo v lanskem januarju, ko se je Scalfari javno oddaljil od Forattinijeve vinjete na račun izraelskega izrednega stanja v arabskem delu Jeruzalema.

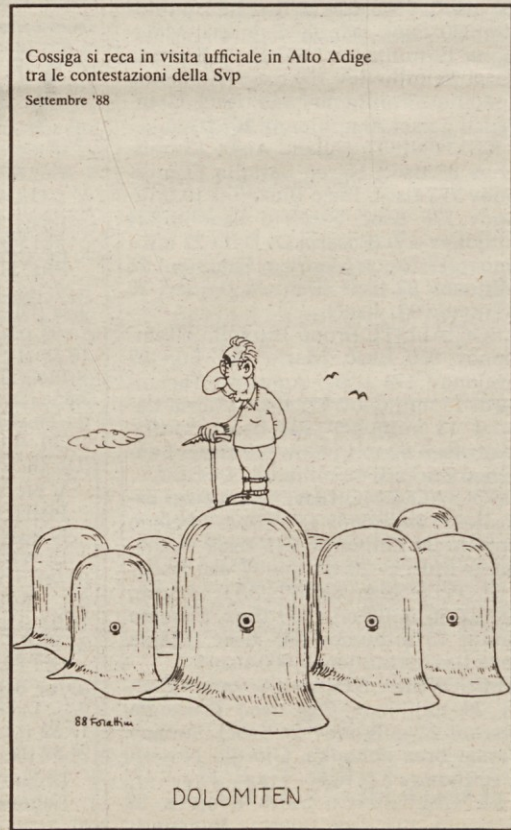
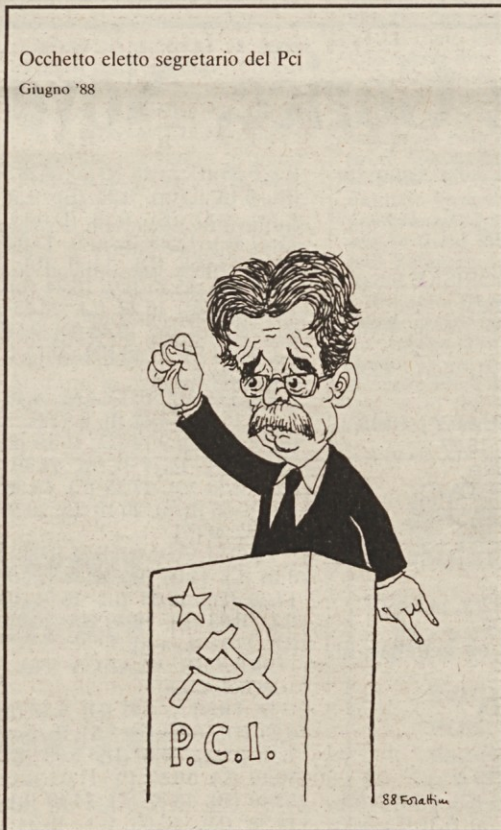
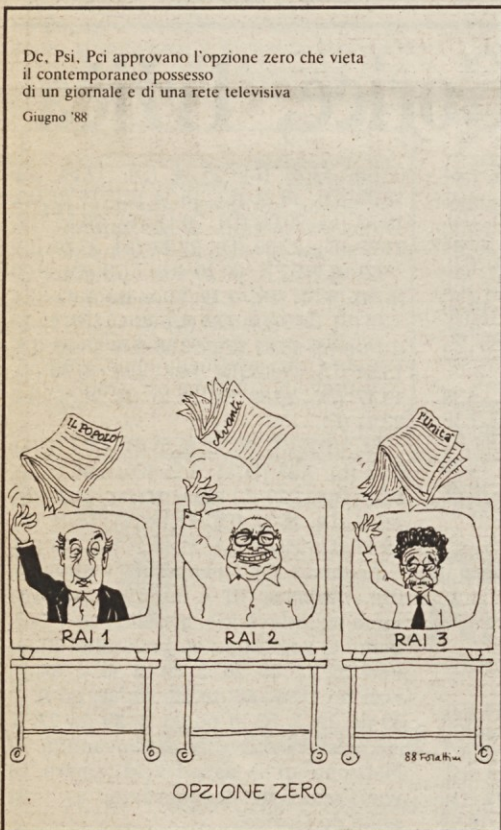
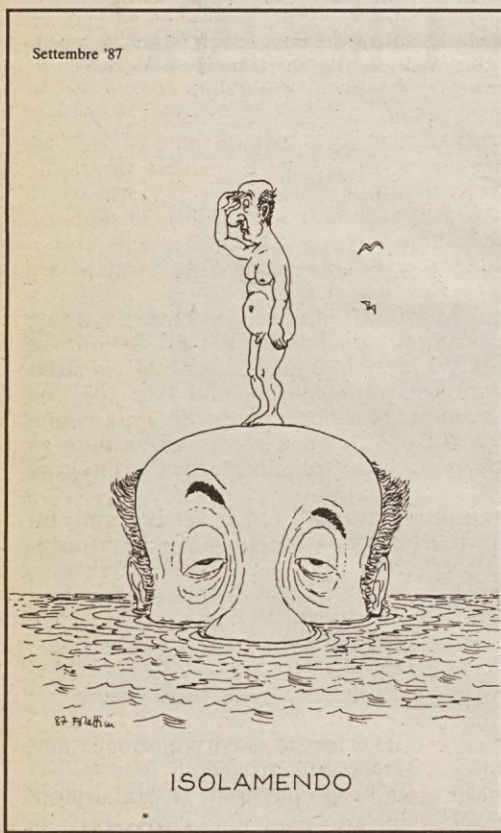
V enajstih knjigah, ki so doslej izšle, je izbor njegovih vinjet. Ko so knjige izhajale vsaki dve leti je bil izbor pestrejši. Sedaj pa, ko knjige izidejo skoro vsako leto, je v njih veliko vinjet, ki smo jih v letu prej videli objavljene in ki so nam ostale v spominu.

V marsikaterem mestu avtorji knjig pridejo v gledališke ali druge dvorane. Srečanja z avtorjem so na takšni oficialni ravni. V Venetu pa imajo drugačne običaje. Gostilna dall'Amelia je eno takih središč. Gostilničar Dino Boscarato in njego-

va žena Mara poskrbita, da so na takih večerjih tudi jedi primerne avtorju in vsebini njegovega dela. Zaradi tega so tokrat poskrbeli, da so bile jedi nekeko v zvezi s Cossigo, Spadolinijem, Wojtylo, De Mito, Craxijem, Forlanijem, De Michelisom, Andreottijem, Visentinijem, Occhettom in Fracanzanijem. Manjkal je Pannella, kajti gostinca nista hotela dati na mizo praznega krožnika, ki naj bi spominjal na gladovne stavke radikalnega vodje.

V spomin na prijetno preživet večer podajamo danes na tej naši strani izbor Forattinijevih vinjet, vzeti iz njegove zadnje knjige. Avtor nam je rade volje dovolil, da jih izbiramo po svoji uvidevnosti in kolikor nam je volja.

MARKO WALTRITSCH

Na abonmajskem koncertu v KD v Trstu

Pianist Igor Lazko drevišnji gost GM

Priznani sovjetski pianist Igor Lazko bo drevi nastopil v tržaškem Kulturnem domu na abonmajskem koncertu Glasbene matice. Glasbeni poustvarjalec, ki je prejel že številna priznanja, je dobro znan našim ljubiteljem klasične glasbe, saj je na primer večkrat nastopal v duu z violinistom Črtom Šiškovcem, sodeloval pa je tudi pri pedagoškem delu pri Glasbeni matici (slika — foto Križmančič — je bila posneta med njegovo javno glasbeno uro pri GM). Lazko bo drevi izvajal dela Bacha, Beethovna in Rahmaninova

Njegovi skeči in domislice so zabavali Barkovljane

Kabaretne »osebnosti« Andra Merkušja

Kabaret se je začel šele pred kratkim kontinuirano pojavljati na zamejski sceni. Po Kobalu in Verču, ki sta s svojimi kloba-sanji predramila dotlej še precej zaspano in za pikri humor kaj malo dovzetno slovensko občinstvo, se je začela ta oblika dramskega in glasbenega izražanja pomalem uveljavljati v našem prostoru: s Kabaret skupino in Kraškimi bratci ter nekaterimi predstavami vaških društev na Tržaškem, s Pajk showom na Gorškem. Tej veseli družini se je nedavno tega pridružil Andro Merkuš s svojim samostojnim nastopanjem.

Andro Merkuš ni sicer povsem novo ime v ozvezdju zamejskega kabareta. Za sabo ima že dolgo ustvarjalno pot, na katero pa — z razliko od drugih — ni stopil v domačem kraju, pač pa nekaj sto kilometrov stran, v Bologni, kjer je študiral. Ob vrnitvi je prinesel s sabo vrsto izkušenj z nastopov po tamkajšnjih župnijskih dvorinah (od tod tudi del imena njegove nedeljske predstave v Barkovljah: Afro-župnijski kabaret) in jih sproti bogatil: s svojo oddajo na Radiu Trst A, z nastopanjem s Karst Brothersi, katerih član je postal.

Afro-župnijski kabaret, ki smo ga gledali v nedeljo v prostorih SKD Barkovlje, je v bistvu skupek teh prizadevanj Andra Merkušja. Kabaretist je predstavil občinstvu paleto znanih osebnosti, ki jih je »privedel« na obisk v Barkovlje, od vodje kvizov Miha Doberdana do vzmetavega Celentana, od Pertinija, ki je (zaradi odporstva, seveda) bolj vzdržljiv od Lokarja, do Čicoline in Maradone. Imitacije so bile že od vsega začetka (še od licejskih let) eden od konjčkov Andra Merkušja. Ne pa edini. Kabaretist se je

Andro Merkuš predstavlja »kantavtorja Zvonimira Zonto«

(foto Magajna)

zavedal, da predstave ne more graditi izključno na svoji nedvomno veliki sposobnosti za oponašanje, zato jo je skrbno dopolnil z nekaterimi drugimi elementi: poročili, horoskopom, neverjetnimi kmetijskimi vestmi Vinka Spinace in glasbo »največjega zamejskega kantavtorja« Zvonimira Zonta. Skozi njegova giganška očala so lahko poslušalci pokukali v svet najmodernejše zamejske lahke glasbe, ki pa se še vedno vrti v verzih »barčice po morju plava« in »Marka skače«.

Andro Merkuš je dobro izvedel svoj kabaret. Mnogo skečov, ki jih je nastopajoči podčrtaval s svojo veliko izraznostjo in smislom za igro, je spravilo ljudi v smeh. Nekatere domislice (predvsem tiste, ki so temeljile na non sensu ali absurdu in ki verjetno izvirajo iz bolonjskega obdobja) so bile mogoče manj posrečene, v celoti vzeto pa je bila tričetrtturna predstava v Barkovljah vsekakor dopadljiva in vredna ogleda.

MARJAN KEMPERLE

Pred uprizoritvijo Lepe Vide v tržaškem Kulturnem domu

Cankarjeva očaranost nad svetom

V članku Naši umetniki aprila 1910 je Cankar opredelil umetnost kot izpovedovanje hrepenenja po lepoti. Lepota je v naravi in predstavi lepšega, boljšega, pravičnejšega življenja. Umetnine so torej dokumenti človekovega hrepenenja po lepoti kot taki in po lepšem življenju. To hrepenenje je po Cankarju imanentna in bistvena, nespremenljiva lastnost človekove narave.

Človek je z realnostjo stalno nezadovoljen in njegovo hrepenenje, se pravi umetnost, je samo znak tega nezadovoljstva.

Cankar od motiva Lepe Vide prevzema njegovo najbolj težko razložljivo vsebino — hrepenenje in ga postavlja kot osrednje vprašanje človekovega življenja. Ljudje, ki se pojavljajo v Lepi Vidi, so nosilci nove modalitete refleksivnosti, kot meni Jože Pogačnik.

Ko smo 1976. leta slavili stoletnico Cankarjevega rojstva, ni bilo mogoče spregledati dveh različnih, vzporedno potekajočih smeri njegove aktualizacije: na eni strani podobe Ivana Cankarja kot pronicljivega misleca, ki je daljnovidno začrtal vse kulturne in družbene cilje, ki smo jih uresničili po drugi svetovni vojni. V mislecu smo slavili predvsem uresničenje njegovih vizij o boljši, lepši in pravični družbi, tisto uresničenje, ki se je njemu samemu kazalo kot hrepenenje, danes pa je dokaz naše zmogovitosti poti.

Druga smer je bila bolj poglobljena, s tem pa tudi manj glasna in apologetska. Tu mislim predvsem na Babičovo uglaseno postavitev Hlapca Jerneja in na vrsto znanstvenih prispevkov, monografij in gledaliških uprizoritev, ki so bile sicer formalno spodbujene s tem datumom, v resnici pa so izhajale iz poglobljene znanstvene in umetniške občutljivosti do Cankarjeve osebnosti in dela. Ta del je bil drugačen, izrazilo zoperstavljen tej uradni podobi, ki je nedvomno kulminirala z gradnjo Cankarjevega doma, da bi ga, že nekaj let za tem, s pičlo odmerjenimi gmojnimi sredstvi nevarno potisnila na rob tistega območja, ki ga je po Cankarju mogoče objahati samo s Krpanovo kobilo, na katero vse bolj glasno prisegajo krojači kulturne politike v SRS.

Tako se je omenjeno protislovje zaostriilo, in ko danes, pred uprizoritvijo, ugotavljamo Cankarjevo živo aktualnost, ne gre pozabiti, da je pravzaprav jasneje izrisuje ta, druga, zapostavljena podoba Cankarja, v kateri danes ne gledamo samo človeka, za katerega je Bojan Štih zlobno pripomnil, da je bil »samo rahlo rožnat« (in nikakor ne tako zelo rdeč), ampak predvsem notranje svobodnega umetnika, ki ga je najlepše opredelil Oton Župančič: »Jaz vem, da nihče tudi politično ne more viseti v zraku. Cankar je bil opredeljen socialist — ali kako je bil kljub temu v svoji misli svobodni,

kako lahko je plaval nad konkretnostmi — to je genialnost.«

S to mislijo se je okrepilo prav tisto, kar je bilo pri uradni podobi Cankarja tako moteče: takorekoč brezprizivno obravnavanje hrepenenja kot dokončno uresničenega družbenega projekta; prav Cankarjeva notranja svoboda in ta, intimnejši odnos, pa razkrivata ponovno dramatično napetost družbenega konteksta, v katerem se obnavlja drža hrepenenja, ne več kot presežena nuja preteklosti, ne več kot edina možnost tistih, ki v preteklosti niso imeli druge, ampak tudi tistih, ki tega — prav tako — nimajo v sedanjosti, ko so mnogi ideali postali nedosegljivi in je Baližev grad v marsičem zamenjal Cukrarna.

Čim temnejša je podoba družbene stvarnosti, ki nas obdaja, tem popolnejša postaja Cankarjeva podoba; popolnejša in uporabnejša: za nove rabe in nove zlorabe, pred katerimi gotovo nismo imuni. Cankar ostaja seveda svetel: kjer je bil prej problematičen, nedoumen, zavračan ali celo zavestno odrinjen iz sedanjosti v preteklost svojega časa — prav tam postaja danes preroški. Kot se usodno spreminja naša aktualna stvarnost, tako se bližamo tistemu drugemu polu, ki nam je bil zastrt v obdobju, ko smo del Cankarjeve ustvarjalnosti pojmovali pod presijo že dokončno uresničenih sanj in intimno avtocenzuro potrošništva.

Kot pravi Mrva: »Vse, kar smo počeli, je bila neumna in smešna komedija. Vse naše dolgočasno sanjarjenje — komedija! Jokavo hrepenenje, iz lenobe porojeno — komedija! Idealizem, iz lakote porojen — komedija!«

Evropski poraz realnega socializma postavlja Cankarjevo misel v nov kontekst. To misel je 1983 lapidarno opredelil Tine Hribar:

»Kar se zdi konec subjekta hrepenenja, je konec subjekta, ne pa hrepenenja. S hrepenenjem se zamaje in dokončno podre samo gotovost subjekta. Ko se subjekt kot metafizična človekova postava zlomi, se pokaže razlika med človekom in subjektom. Zgodi se očiščenje človeka. Očiščenje, ki je sad hrepenenja. Hrepenenje je torej katarzično hrepenenje ali pa sploh ni hrepenenje. (...)

Bistvo hrepenenja ni v trpnosti, temveč v radoživosti, kljub smrti in grozi zgolj nič. V obup ne potone človek kot bičje hrepenenja, marveč človek kot subjekt volje do moči, ko mu zaradi nemoči, da bi obvladal smrt, preostane le še razočaranje nad samim seboj. Narobe pa s hrepenenjem vselej znova prihaja očaranost nad svetom.«

In na koncu Dioniz reče Poljancu: »Pojdi kakor si!«

In v tem ni prav nobene sle po brezmadežnosti.

IGOR LAMPRET

Zborovanje slovenskih slavistov bo letos oktobra v Portorožu

Slavisti podpirajo literarni natečaj ZSKD

Slavistično društvo Trst v vseh ozirih podpira razpis Zveze slovenskih kulturnih društev in se pridružuje odgovarjajoči akciji. Gre namreč za razpis objavljen 11. januarja na temo »Kako se počutim v manjšini«, namenjen dijakom višjih srednjih šol Trsta, Gorice in Celovca. Kljub razmeroma kratkemu roku, 6. februar je namreč zadnji dan oddaje na sedežih Zveze v Trstu oziroma v Gorici, velja vzpodbuditi naše dijake, da se udeležijo pobude. Kot je znano, Slavistično društvo Trst ugotavlja premajhne možnosti objavljanja literarnih prispevkov, seveda s posebnim poudarkom na mladih, zato je pozdravlja literarno stran Primorskega dnevnika, ki bo občasno objavila zapise naših dijakov, kakor tudi imenovani razpis. Navesti velja tudi podatek, da bo del prispelega materiala objavljen na proslavi 19. februarja v Trstu, del na straneh Primorskega dnevnika, v teku pa so tudi napor za izdajo publikacije z izbranimi prispevki.

Sicer Slavistično društvo Trst ugotavlja, da v tem šolskem letu ni pravih pogojev za izvedbo »naše« variante tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ki ga letos v vseslovenskem merilu predvsem zaradi pomanjkanja sredstev ne bo, pripravila 3. številko Biltene, ki bo posvečen literaturi, bodisi izvirni bodisi esejični; ter opozarja na dvoje strokovnih predavanj, ki bi jih izvedli v tekočem

šolskem letu. Predvidoma 24. februarja bo prišel k nam prof. France Žagar s predavanjem na temo »Pisanje spisov«, nekaj kasneje pa Velimir Gjurić s predavanjem »Popravljanje spisov«. Obe temi sta bodisi za osrednji bodisi zamejski prostor izjemne važnosti, saj slavisti ugotavljajo škodljive možnosti odklonov, ki nastajajo s tem v zvezi v vsakodnevni šolski praksi: poenostavljeno rečeno gre predvsem za nevarnost, da učenec ali dijak nima dovolj sproščevalnih pogojev v vsebinskem pa tudi ne oblikovnem smislu. Predvsem utegne biti frustrantna praksa popravljanja, kjer prevelika »gorečnost« učitelja ali profesorja ne izhaja iz napisanega spisa, pač pa »predlaga« povsem svojo jezikovno ali celo metafizično varianto. Rezultat je za mladega človeka lahko v tem primeru katastrofalen, kar se kaže v neprijetnem odnosu, ki ga posledično doživlja do materinskega.

Določen je že kraj in čas jesenskega zborovanja slovenskih slavistov in sicer je to Portorož med 5. in 7. oktobrom. Tema je »Jezik in literatura v stiku«, s posebnim poudarkom na zahodni meji, kar pomeni pojave in procese jezikovnega in književnega prepletanja med različnimi jeziki in kulturami. Razpis bo objavljen v »Jeziku in slovstvu«, jasno pa je, da je naše področje tako rekoč poklicano, da se tudi s predavatelji udeležijo zborovanja

oziroma, da na ta način pravočasno kandidira. Drugi dan zborovanja bo posvečen šolski problematiki, učnim programom in učbenikom, kar je očitno tema brez konca. Tudi v tej točki bi utegnili biti naš prispevek zanimiv, ker se pač ponašamo z drugačno usodo od tiste, ki jo doživlja matica. Mimogrede, Slavistično društvo iz Nove Gorice bo pripravilo pravcat elaborat na omenjeno temo, elaborat, ki bo osvetlil preveliko natrpanost programov in pa obstojnost »jeder«, ki si pri zadnjih vratih utirajo pot v vse bolj oslabiljeno vlogo materinske. Do konca šolskega leta bo Slavistično društvo Trst pripravilo tudi občni zbor: čas je za »inventuro« sicer razgibanega obdobja, čas je za še učinkovitejše profiliranje društva, ki je v našem prostoru še posebej poklicano, da aktivira svoje člane kakor tudi javnost vedno in povsod, kadar gre za zlahtnejše in odzivnejše reagiranje na vsakršno možno jezikovne apatije, malodušja in prepričanja, da itak živimo v realno najboljših pogojih, ki jih ni smotno ves čas izboljševati. Vse v smislu širšega izhodišča, da je vsesplošna kultura sožitja mogoče le v polnosti naše ustvarjalnosti in pa da nikakršno poljubno delovanje ne more nadomestiti neposrednega ukvarjanja z jezikom in njegovo duhovno vsebino.

JANEZ POVŠE

Narodni domovi v sliki na koledarju

V povojnem času smo si Slovenci na Goriškem in Tržaškem prizadevali, da se tako v mestih kot na podeželju zgradijo kulturni domovi. V le-teh so prostori za kulturno kot tudi za rekreacijsko izživljanje. Poleg manjših prostorov za vaje in se-stanke so skoro v vsakem domu večje dvo-rane, v katerih so javni nastopi domačih ter povabljenih kulturnih skupin. Ponekod so ob domovih tudi športne naprave, tako da je tak dom pravo kulturno, športno, rekrea-cijsko središče v vasi. V nekaterih primerih zanje skrbijo občinske uprave. V večini primerov pa so domove prostovoljno zgradili člani kulturnih in športnih društev. Zbirali so prispevke. Naredili so veliko prostovolj-nih delovnih ur. Večja je bila angažiranost domačega prebivalstva pri gradnji doma, večja je skrb istega prebivalstva, da se v domu razvija vsestranska dejavnost. V ne-katerih naših krajih sta tudi po dva taka kulturna domova, kar odraža različen poli-tični pristop do kulturne in druge dejavnos-ti v vasi.

Take domove so gradili že naši predni-ki. V glavnem v letih pred prvo svetovno vojno. Gradili so jih na vsem Slovenskem, od štajerskih ter koroških pokrajin pa do zahodne meje, do Trsta in Gorice.

Narodni domovi zgrajeni pred prvo sve-tovno vojno so še danes mogočne stavbe zgrajene v središčih mest. Marsikje so dan-es prešli v drugo, tujo last, tako da ne služijo več prvotnemu namenu. Taka sta primera Gorice in Trsta. Trgovski dom v Gorici je danes državna last, v njem so pro-stori Finančne intendance. Narodni dom v Trstu pa je danes last univerzitetne ustano-ve, ki ima v njem sobe za študente.

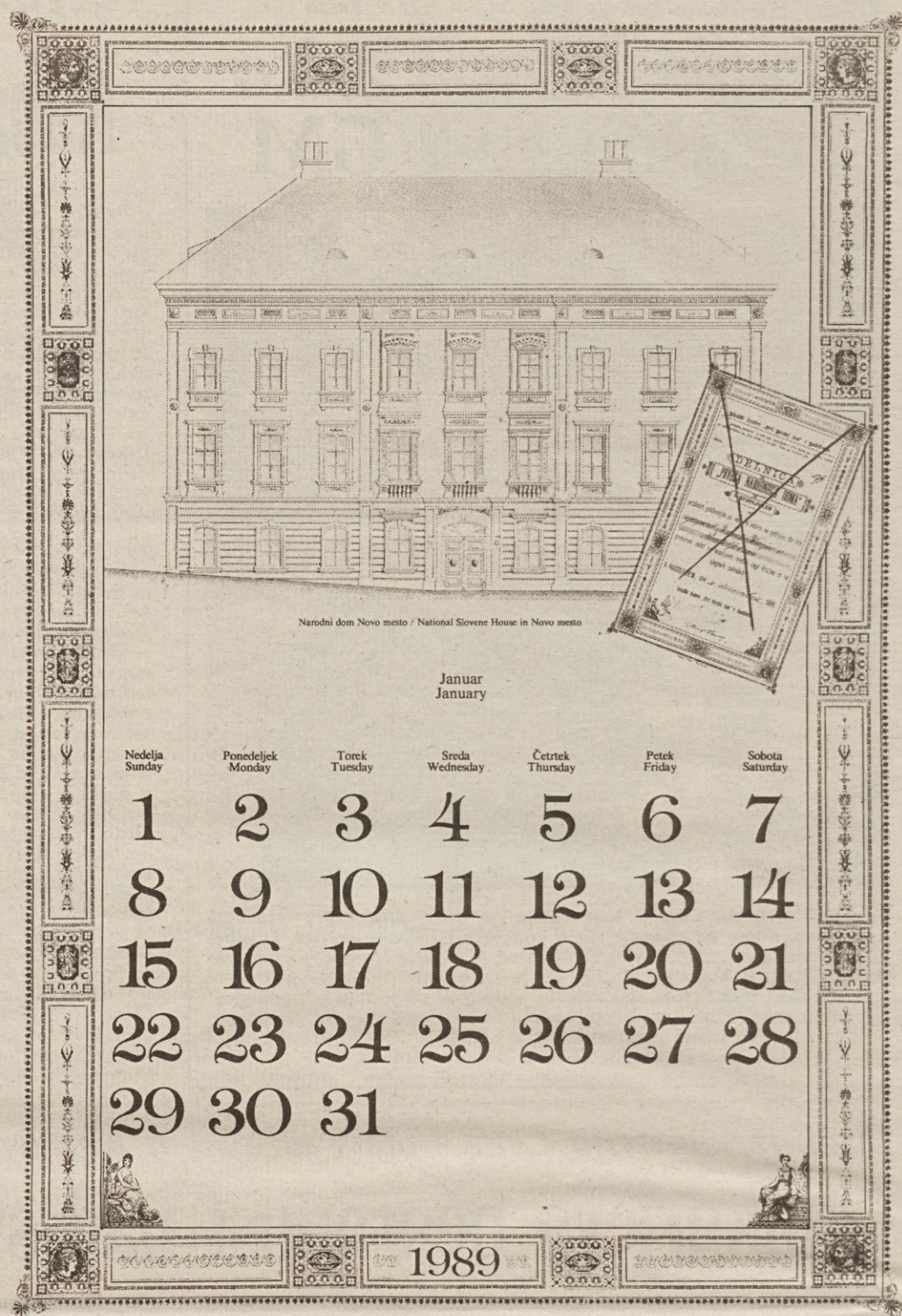
Med letošnjimi stenski koledarji, ki so tik pred koncem prejšnjega leta bili tis-kani v Sloveniji, je tudi koledar s slikami slovenskih narodnih domov. Dvanajst jih je

naslikanih. To so Narodni domovi v Novem mestu, v Brežicah, v Ljubljani, v Kamniku, v Kranju, v Podgradu v Istri, v Trstu, v Go-rici, v Celju, v Slovenskih Konjicah, v Mari-boru in v Slovenjem Gradcu.

V spremni besedi Nace Šumi poudarja pomen, ki so ga v ustvarjanju in utrjevanju narodne zavesti imeli narodni domovi. "Bili so zasnovani kot večnamenske kulturne us-tanove, namenili so jih zbiranju, branju, glasbenim in gledališkim predstavam in drugim kulturnim opravilom, tako tudi za sedeže različnih društev in organizacij.

Nikakor ni pomenljiva samo lokacija in velikost domov," še piše Nace Šumi, ki tako nadaljuje: "Velja opomniti, da so pobudniki seveda navezovali na oblikovne prvine te-daj veljavnih različnih historizma, povzema-nja in prikrajanja starejših slogovnih nači-nov. Za arhitekte so si omislili nekatere zelo pomembne ustvarjalce, pred prvo voj-no so bili v časteh Čehi, med domačini je gotovo najvidnejši Maks Fabiani z načrti za Trst in Gorico, po vojni pa se je odlikoval posebej Ivan Vurnik z oblikovanjem Na-rodne doma v Kranju. Zlasti pa je v obli-kovnem pogledu zanimivo za italijansko re-nesanso odprto oblikovanje nasproti obli-kam nemškega imperialnega sloga, o čemer govorita zgleda iz Celja. Potemtakem so narodni domovi pomembni tudi za zgodovi-no stavbarske kulture na naših tleh."

Dodajmo še, da sta domova v Gorici in Trstu zgradili dve domači slovenski banki. Ni šlo torej za prostovoljno nabirko denar-ja, kot so nekateri domnevali. Trgovski dom v Gorici je zgradila Trgovsko-obrtna zadruga, prva slovenska banka v Gorici, ki je imela delničarje, Narodni dom v Trstu pa Tržaška hranilnica in posojilnica. V obeh domovih so bili poleg poslovnih in stano-vanjskih prostorov tudi gledališke dvorane in sedeži raznih slovenskih društev. (mw)

V Coloradu in na Finskem svetovna smučarska prvenstva

Za zlato, srebro in bron

Bruno Križman

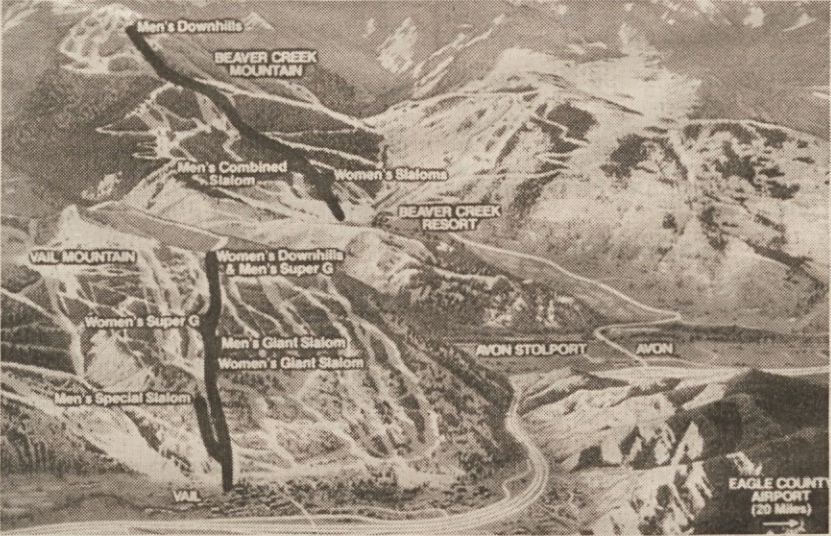
Tekmovanja alpskih smučarjev v Wengnu in Oberstaufnu so konec minulega tedna pomenila konec predstav belega cirkusa v Evropi. Svetovni pokal bo šel v svojo končnico po polovici februarja z zadnjimi tekmami v ZDA, Kanadi in na Japonskem. Sam zaključek bo 12. marca.

Pred nadaljevanjem v Aspnu bo v Vailu svetovno prvenstvo v vseh alpskih panogah. Imelo bo vsekakor nekoliko manjšo vrednost od olimpijskih iger, za smučarje, ki v pokalu niso izkoristili vseh možnosti, pa bo priložnost za rehabilitacijo.

Vail je znamenit zimskošportni center v osrčju glavne verige Skalnataga gorovja. Idealen start za obisk tega kraja je iz Denverja, mesta prav na robu neskončnih prerijskih Midwesta, znanega v športnem svetu, ker se je prebivalstvo z referendumom odreklo organizaciji zimskih OI za leto 1976.

Sončni zaton ob skoraj vedno jasnem nebu nam iz Denverja razkrije mogočno nazobčano zahodno obzorje. Vrhovi v tem delu Skalnataga gorovja krepko presegajo 4000 m nadmorske višine. Stilizirana naravna pregrada je natisnjena tudi na avtomobilskih evidenčnih tablicah države Colorado.

Kljub višini vrhovi nimajo izrazitih tehničnih težav pri morebitnem vzponu. Turo omogoča samo okolje. Iz Denverja, ki leži že 1600 m visoko, je moč doseči po moderni avtocesti 3650 m visok prelaz Loveland.

Razporeditev prog za SP v alpskih panogah v Vailu in Beaver creeku

Z njega je na vrhova Mt. Evans (4335 m) in Gray Peak (4340 m) razmeroma kratka pot.

Prvi gozdovi iglavcev so posejani že na vzhodnem pobočju, mogočnejši videz dobivajo po prelazu. Posebno je očesu zadoščeno v zgodnji jeseni, ko se med zelenimi smrekami lesketajo skupine belih brez z že porumenelim listjem. Jesen je na nadmorski višini med 2500 in 2800 m zgodnja.

Pod Lovelandskim prelazom teče tudi nov tunel, ki pa ne nudi prav nobenega užitka.

Zanimiva je pokrajina še iz drugih razlogov. Gozdnata pobočja dolin so razmeroma gosto posejana z melišči opekasto rdečega gruča. Gre za zapuščene mini rudnike zlata, ki izhajajo iz druge polovice prejšnjega stoletja, ko se je v Coloradu gnetlo na tisoče iskalcev sreče. Blizu mesteca Idaho Springs je na ogled cela čistilnica zlata, ki je predelovala rudo iz širšega območja. Skromne padavine in izredno nizka stopnja vlage ohranjajo zelo dobro in brez posebnega vzdrževanja več kot 100 let star objekt.

Kraj, kjer danes stoji Vail, so »odkrili« Evropejci pred dobrimi 25 leti. Nekako odsluženi smučarji so iskali srečo in zaslužek v ZDA. Kraj je bil izredno lep. Začeli so pripravljati proge in graditi gostišča in hotele. Vail ima videz avstrijskega, švicarskega ali italijanskega zimskošportnega središča v Alpah. V znatni meri so tudi lastniki iz alpskih de-

žel. To so priseljenci zadnje generacije, morda edini, ki po prihodu niso morali najprej trdo delati za tiste, ki so prišli čez Veliko lužo pred njimi.

Colorado beleži približno 300 dni jasnega vremena na leto. Padavine so časovno precej zgoščene. Poprečna vlaga znaša 33 odstotkov, ob lepem vremenu pa dosega zelo nizke vrednosti. Zelo suh je tudi sneg, pršič, ki daje pri smučanju veliko užitka.

V zadnjih letih se je v stranski dolini razvil tudi kraj Beaver creek (Tolmun bobra), ki bo gostil približno polovico tekem svetovnega prvenstva.

Med običajnimi VIP gosti Vaila je bivši predsednik ZDA Gerald Ford, ki ima v tistih krajih znatne finančne interese.

Organizatorji so posebno skrb posvetili progi za moški smuk. Za načrt sta poskrbela bivši švicarski as Bernhard Russi in Kanadčan Ken Read, znan po svojem pogumu. Zamislila sta si širok ovinek, podoben tistim iz prog za bob ali sankanje. Smukači bi morali pod vplivom sredobežne sile švigati po steni ovinka. Ovinku sta dala eksotično ime »Rattlesnake alley« (steza kače klopotače). Na lanskih tekmah za svetovni pokal se je izkazalo, da je smučarjem bolj odgovarjala varianta, ki je ovinek rezala. Smučarji so zato drseli po notranjem robu in emotivni učinek velike hitrosti je spaval po vodi. Na podlagi te izkušnje so progo popravili z namenom, da bi smu-

Smučarjev je tam očitno zelo veliko, tekmovalcev svetovnega slovesa pa malo, ali skoraj nič.

V ZDA smo iztaknili Slovence - Franca Podbevška - ki se je v Ameriko preselil že pred leti, da bi tam dal na prodaj svoje znanje pri popravljanju smuči in vezi.

»Najprej sem poskusil v Vermontu, na severovzhodu. Imel sem srečo, ker so bili v Sloveniji tedaj odlični smučarji, ki so dejansko delali rek-lamo tudi meni. Doprinos so dale tudi olimpijske igre v Sarajevu, posebno ker so imeli Američani na njih precej uspeha. Včasih sem na manj zahtevnih tekmah nedeljskih smučarjev vozil kot nekak predvo-zač.«

Vas včasih zanese tudi v Vail?

»Bil sem že tam. Ob njem poznam tudi Aspen. Oba kraja sta verjetno že dosegla najvišjo stopnjo razvoja. Taki kraji morajo ostati relativno majhni, da so za obiskovalce še zanimivi. Precej bodočnosti ima v državi Colorado kraj Telluride, ki pa še ni mednarodno znan. Dobro poznam tudi smučišča v Lake Tahoe, na meji med Kalifornijo in Nevado.«

Kdo v ZDA smuča in kako je stvar organizirana?

»Pravzaprav ni smučanje blazno popularno. Del velikih mest je daleč od snega, kar onemogoča najširšim množicam, da bi redno zahajale na sneg. Smučanje si navadno privoščijo premožni ljudje in najbolj priljubljeni so »beli tedni« ali vikendi na snegu. Iz krajev v bližini smučišč se najdejo tudi poljudne oblike skupinskega prevoza.«

V čem se Vzhod razlikuje od Skalnataga gorovja?

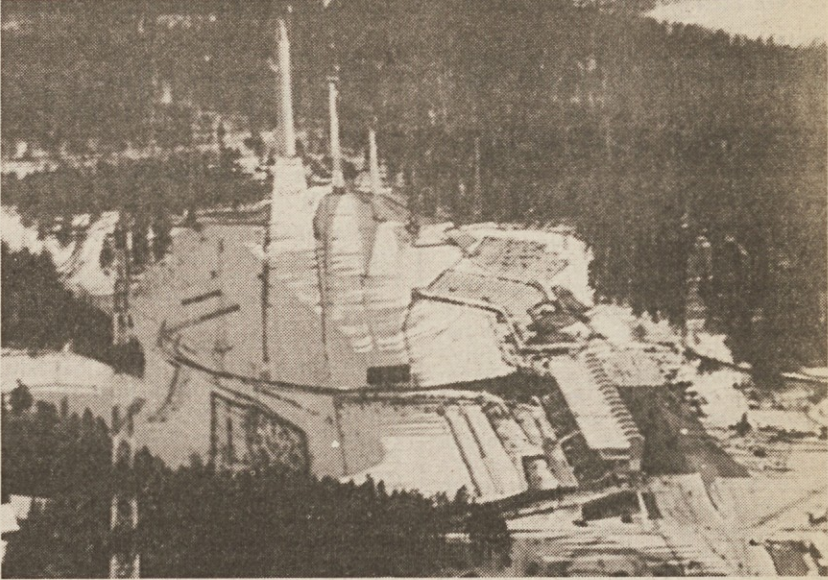
»Predvsem je razlika že v mogočnosti zahodnih gora. Na Vzhodu navadno ob prvem primernem mrazu zasnežijo smučišča umetno. Če nato ni dovolj pravega snega je smuka po ledu brez posebnega užitka. Nasprotno ima Zahod na razpolago odličen pršič in tudi sončno vreme.«

Zakaj v ZDA skoraj ni odličnih tekmovalcev?

»Smučanje je stvar nekoliko višjih slojev, ki navadno neradi merijo moči med tistimi, ki so nižje. Težko bi se tu uveljavila tudi zvezda, ki bi terjala nekakšen monopol pri organizaciji vsega, kar spada v športno udejstvanje na snegu in življenjski prostor na najbolj zanimivih progah. Precej razmaha pa imajo tekme pod oznako »nastar«. Najprej se po progi spusti izkušen in po možnosti zelo znan smučar (pace setter), ki je lahko tudi profi ali član državne ekipe. Za njim se proti plačilu spusti kdorkoli. Vsakdo nato primerja svoj čas s tistim »pace setterja« in po svoje tolmači zamudo. S tem je tudi zadoščeno težnji po individualizaciji.«

Lahti

Dobrih 100 kilometrov severovzhodno od Helsinkov je mesto Lahti, mejnik obširnega dela Finske, kjer človek zaradi neskončnega števila

Zimskošportni stadion v Lahtiju vsebuje tri skakalnice

jezer s težavo ugotovi, ali potuje po otokih ali po celini. Skupno s Holmenkollmom pri Oslu je Lahti pojem smučarskih tekov in skokov. Svetovno prvenstvo v teh panogah, ki se bo v Lahtiju začelo 17. februarja, bo njegov ugled še povečalo.

Svetovna pokala klasičnih smučarjev še zdaleč nista tako čislana kot alpski in na SP morajo vsi tekmovalci postaviti na kocko celo sezono.

Lahti ima zaradi svoje lege na robu območja jezer določene prednosti. V njem ni tako vlažno in predvsem zaradi tega je manj komarjev, ki sicer vse do skrajnega severa Finske v milijonskih oblakih preganjajo potnika. Gričevnata pokrajina ustvarja okoli jezera Vesi čudovite zalive. Zaradi svoje lege se je Lahti v letih razvil v središče bogatega turizma in delno postal domač kraj za najpremožnejše finske sloje. Zunanji videz z luksuznimi trgovinami, številnimi bankami in zelo dobro založeno marino je bistveno različen od drugih finskih mest, ki so sicer lična, vendar tudi skromnejša.

Zaradi večje koncentracije domačih in tujih gostov se lahko tudi nleti na glasbeno skupino, ki izvaja narodne pesmi v parku ali pa na šagro, na kateri potujoči pevec z verzi in prozo ter ob spremljavi kitare zabava občinstvo. V deželi kjer je zima dolga ter predvsem temna in tudi poleti sonce ne posebno ostro peče, je vse bolj čemerno. Taki pevci imajo navadno nalogo, da zvišajo temperaturo občinstva. »Nemogoč« finski jezik preprečuje tolmačenje izvajanja, mitraljezni ritem govorjenja pa obvezno spravi v smeh vsakogar.

Zimskošportno središče je pravi tempelj klasičnega smučanja. Tri skakalnice povsem umetne konstrukcije obkroža amfiteater tribun, na eni strani pristajališča pa je postavljen cilj smučarskih tekov. Ob vznožju največje skakalnice je med poletjem plavalni bazen, katerega pozimi napolnijo s snegom.

Manuela Di Centa

V Livignu se je v nedeljo zaključil prvi del italijanskega državnega prvenstva, ki je v zadnji panogi, teku na 30 km z drsalno (prosto) tehniko, ovrednotil Karnijko Manu-elo Di Cento. 26-letna tekačica iz Paluzze je že več let vodilna osebnost smučarskih tekov v Italiji, svoj največji podvig pa je dosegla na olimpijskih igrah v Calgaryju, kjer je na 30 km dosegla odlično 6. mesto.

O svojih načrtih je Manuela Di Centa povedala: »Letošnja zima je precej zapletla potek mojih priprav in seveda tudi ostalih članic državne reprezentance. V glavnem sem nameravala trenirati na domačih terenih, pomanjkanje snega pa me je

prisililo k številnim potovanjem in izgubi časa.«

Letos bodo na svetovnem prvenstvu izvedli dva teka na 10 km s prosto (drsalno) in klasično (tekaško) tehniko. Kje je moč karnijske športnice?

»Več računam seveda v prosti tehniki. Moji načrti so za konkurenco posameznic usmerjeni sicer v najdaljši tek na 30 km, poleg tega pa bom zanesljivo tekla tudi v štafeti. Brez konkurence bi morala biti četverka Sovjetske zveze, z malo sreče pa ni rečeno, da smo odrezane od borbe za eno preostalih kolajn. Morda skandinavske ekipe niso trenutno pri najboljših močeh. Paziti se je treba tudi Češkoslovaške in Švice.«

Bodo med posameznicami obveljali pokazatelji z lanskimi OI v Kanadi?

»To je težko reči. Svetovno prvenstvo po olimpijskih igrah je brez dvoma priložnost za zamenjavo generacije. To velja v glavnem za vse. Močnejši bo tisti, ki lahko črpa iz večjega zaledja. Opažam, da skandinavske države z vedno večjo težavo držijo korak. Želela bi si večje uveljavitve predvsem srednjeevropskih držav, še posebno Italije.«

Z različno tehniko bodo v Lahtiju izvedli poleg ženskega teka na 10 km tudi moškega na 15 km. V primeru enakih vremenskih pogojev bosta ti preizkušnji prvi verodostojen pokazatelj o rentabilnosti ene in druge. Drsalna se je namreč začela uveljavljati kot sredstvo šibkejših tekačev, ki so z drsalnim korakom nekaj nadoknadili proti močnejšim, ki so poznali samo pravega tekaškega.

Manuela Di Centa med tekom na OI v Calgaryju. Na progi 30 km je osvojila šesto mesto

Spored svetovnega prvenstva v Vailu

29. januarja	Beaver creek	Slalom ženske	(komb.)
30. januarja	Beaver creek	Slalom moški	(komb.)
2. februarja	Vail	Smuk ženske	(komb.)
3. februarja	Beaver creek	Smuk moški	(komb.)
4. februarja	Beaver Creek	Smuk moški	
5. februarja	Vail	Smuk ženske	
6. februarja	Beaver creek	Slalom ženske	
7. februarja	Vail	Superveleslalom moški	
8. februarja	Vail	Superveleslalom ženske	
9. februarja	Vail	Veleslalom moški	
11. februarja	Vail	Veleslalom ženske	
12. februarja	Vail	Slalom moški	

Spored svetovnega prvenstva v Lahtiju

17. februarja	10 km ženske (klasično)
18. februarja	30 km moški (klasično)
	Skoki kombinacija
19. februarja	10 km ženske (prosto)
	Tek kombinacija
	Skoki (velika skakalnica) K/114
20. februarja	15 km moški (prosto)
21. februarja	15 km ženske (klasično)
22. februarja	15 km moški (klasično)
	skoki ekipno K/114
23. februarja	4 x 5 km ženske (2 klasično, 2 prosto)
	Skoki kombinacija ekipno
24. februarja	4 x 10 km moški (2 klasično, 2 prosto)
	Štafetni tek kombinacija
25. februarja	30 km ženske (prosto)
	Skoki (mala skakalnica) K/90
26. februarja	50 km moški (prosto)

Na rallyju Montecarlo Biasion (lancia) utrdil vodstvo

MONTECARLO — Tudi po tretji etapi rallyja Montecarlo je še vedno v vodstvu svetovni prvak Biasion (lancia), ki pa je prednost pred Auriolom (tudi lancia) s 7 sekund povečal na več kot tri minute. Nasploh je premoč italijanskih vozil očitna in če se jim nasmehe še nekaj sreče, zna biti njihovo tudi tretje mesto, in sicer s Sabyjem, ki je sedaj četrti. Povsem pa so odpovedale toyote, medtem ko se Mikkola z edino mazdo, ki je še ostala na dirki, dobro drži. Včeraj so tudi sporočili nekaj podrobnosti o žrtvah predvčerajšnje nesreče, ko je Fiorio zašel s poti in do smrti povozil dva Šveda. Šlo je za avtomobilskega pilota, 28-letnega Torpha in za 51-letnega pomožnega pilota Rehnfeldta. Oba sta sta pri pregledu proge pomagala rojaku Skoghagu, ki je včeraj v znak žalosti odstopil.

VRSTNI RED PO 3. ETAPI: 1. Biasion (lancia) 4:32'32"; 2. Auriol (lancia) po 3'35"; 3. Vatanen (mitsubishi) po 5'46"; 4. Saby (lancia) 6'21"; 5. Mikkola (mazda) 6'50"; 6. Kankkunen (toyota) 13'20".

Italijanski nogometni pokal

Danes znani polfinalisti

V okviru italijanskega nogometnega pokala bodo danes odigrali povratne četrtfinalne tekme. Glede na izide prvih srečanj bi morali Napoli, Sampdoria in Atalanta imeti zagotovljen nastop v naslednjem kolu, medtem ko bo Verona branila tesno prednost enega gola.

Današnji spored je naslednji: Lazio - Atalanta (14.30, prva tekma 0:2), Fiorentina - Sampdoria (14.30, prva tekma 0:3), Ascoli - Napoli (14.30, prva tekma 0:3), Pisa - Verona (20.15, prva tekma 1:2).

Rocca pri Romi?

RIMA — Spet so se začele širiti govorice, da se Liedholmov stolček hudo maje. Pravijo, da ga bo zamenjal Rocca, če bo Roma v nedeljo zgubila v Firenci. Ekipo naj bi tako vodila dvojica Rocca - Sormani.

Pričetek nogometnega turnirja v Viareggio

VIAREGGIO — S srečanjem Torino - Porto se bo danes pričel tradicionalni mladinski nogometni turnir v Viareggio.

Jutri prijateljska nogometna tekma

Pro Gorizia - Priština

Na nogometnem igrišču na Rojcah bo jutri zvečer prijateljska tekma med Pro Gorizijo in Prištino. Pro Gorizia nadaljuje tako s serijo četrtkovih prijateljskih tekem proti močnejšim nasprotnikom, v upanju, da bi končno Trevisan in tovariši le ujeli pravo formo. Zadnji prvenstveni nastopi niso bili ravno najbolj razveseljujoči, kritiko pa si zasluži še posebno napadalna vrsta.

Gost Del Nerijevih varovancev bo tokrat zelo solidna enajsterica, ki uspešno nastopa v drugi jugoslovanski zvezni ligi. Po prvem delu je Priština pristala na 6. mestu, kljub temu da je startala z nevhvaležnim handikapom -6 točk. Brez tega bi nogometaši Prištine bili celo na drugem mestu na razpredelnici, s samo točko zaostanka za vodilnim Borcem. Srečanje, ki se bo pričelo ob 20. uri, bo torej dober trening za obe ekipi, še posebno za jugoslovansko moštvo pa bo važna preizkušnja pred pričetkom drugega dela prvenstva.

Državni namiznoteniški turnir

Stocca se je prebil najdlje

Na drugem državnem namiznoteniškem turnirju tretjekategorikov v Chiavariju so Kras Globtrade predstavljali Alenka Obad, Tanja Ravbar, Igor Milič in Boris Stocca.

Krasovkama žreb ni bil posebno ugoden, saj sta kmalu po prvem kolu naleteli na najmočnejši igralci. Obadova je sicer na začetku prepričljivo premagala Chizzolinijevo 2:0 (21:5, 21:13), takoj zatem pa se je srečala z Danielo Alberto, ki zaseda 2. mesto med tretjekategoricami na državnih lestvici, in izgubila z 2:0 (21:13, 21:18). Strah je bil tisti, ki je Obadovi zapri nadaljnjo pot, ustavi jo je v šestnajstini finala. Tanja Ravbar je z lahkoto premostila prvo kolo. V drugem kolu se je srečala z vodilno tretjekategorico Dorianom Camusso, ki je zmagala tudi na prvem turnirju v Montecatiniju. Tekma se je končala z 2:0 (21:16, 21:15) v korist Camussijeve.

Košarkarski pokal pokalnih prvakov Nerodnost Snaidera

Snaidero - Real Madrid 94:95 (52:53)

SNAIDERO: Longobardi, Gentile 17, Esposito 9, Dell'Agnello 16, Oscar 37, Rizzo, Polesello 4, Boselli 5, Gloučkov 6. REAL MADRID: Petrović 31, Romai, Biriukov 22, F. Martin 24, Cargol 2, Rogers 12, A. Martin 4.

SODNIKA: Vidalis (Gr.), Tsarikov (SZ); PM: Snaidero 13:15, Real 11:17; 3 TOČKE: Gentile 3:9, Esposito 1:4, Dell'Agnello 0:1, Oscar 8:14, Boselli 1:2, Petrović 2:8, Biriukov 6:9; GLEDALCEV: 6.500.

CASERTA — V predzadnji četrtfinalni tekmi košarkarskega pokala pokalnih prvakov si je Snaidero nerodno zapravil zmago, ki jo je imel praktično že v rokah. Ko je do kraja tekme manjkalo še 36 sekund, je namreč vodil s točko razlike (94:93) in imel žogo v posesti. Gentile pa, namesto da bi jo držal vseh 30 sekund, se je raje oddalil za forsiran met in zgrešil. Do žoge so prišli Španci, ki so s Fernandom Martinom, ki je bil skupaj s Petrovičem eden najboljših v realovih vrstah, dosegli zmagoviti koš.

Dotlej je bila tekma v glavnem izenačena, s preobrti na eni in drugi strani, vendar si ni ne Snaidero ne Real pridobil večje prednosti.

Peterka iz Caserte pa ima kljub sinočnjemu porazu lepe možnosti, da se uvrsti v polfinale. V zadnjem četrtfinalnem srečanju ji zadostuje, da z eno samo točko premaga francoski Cholet.

Ostali sinočni izid A skupine: Hapoel Galil (Izr.) - Cholet (Fr.) 78:71 (37:41).

LESTVICA: Real Madrid 8, Hapoel, Cholet, Snaidero 4.

SPORED ZADNJEGA KOLA (31. 1.): Snaidero - Cholet, Real - Hapoel.

IZIDA B SKUPINE: Žalgiris (SZ) - Cibona (Jug.) 97:98 (52:52), AEK Atene (Gr.) - Steiner (ZRN) 91:85 (43:42).

LESTVICA: Žalgiris in Cibona 6, Steiner in AEK 4.

SPORED ZADNJEGA KOLA (31. 1.): Žalgiris - Steiner, Cibona - AEK.

Polfinale bo 14. (B2-A1) in 21. (B1-A2) februarja, finale pa 14. marca v Atenah (ali pa v Solunu, če bo AEK v finalu).

UNDER 18

OPICINA SUPERCAPPE - VESNA 0:0
VESNA: Francioli, Švab, Esposito, Ba-bič, Sterni, Madotto, Peter Sedmak, Kuzma, Tence, Diego Sedmak, Craievich (v d. p. v 45' Marko Sedmak).

Kraljevi varovanci so proti povprečni ekipi z Opčin remizirali. Križani so imeli vseskozi težave pri nastavljanju akcij. V prvem delu srečanja so imeli prav gotovo domačini več od igre, saj so pokazali nekaj res lepih akcij, ki so se tudi končale s strelom. V tem delu srečanja je važno vlogo odigral predvsem Francioli, ki je ubranil nekaj res lepih prostih strelav. V nadaljevanju pa so se razmere na igrišču dokaj spremenile. Plavi so že od vsega začetka napadali. Akcije so se zaključile s strelji v vrata. Tenceju, ki je bil med najboljšimi na igrišču, ni uspelo z diagonalnim strelom povesti. Nasprotnikov vratar je bil vedno na pravem mestu. Žoga ni hotela v mrežo. Igra je bila v drugem polčasu dopadljiva in gostje bi zmagali, če bi imeli pri tem le nekaj sreče. (Marko Sedmak)

VIVAI BUSA - BREG 2:1 (1:0)

STRELEC ZA BREG: Olenik
BREG: Castellano, Ota, Pečar, Sancin, Kozina, Giuressi, Slavac, Olenik, Bandi, Švara, M. Tamaro (Buzzi), Palčić, De Franceschi, Braidia.

V zelo borbeni in izenačeni tekmi, so žal Brežani prav pet minut pred koncem dobili drugi gol. Tekma se je za breg začela ugodno. Takoj so ustvarili dve nevarni akciji, a kmalu zatem je nasprotnik povedel z avtogolom. Zadelek je zmedel Brežane, ki do konca polčasa niso reagirali, vrh tega pa je bil izključen Bregov branilec, tako da se je obetal zelo težaven drugi polčas. A prav v uvodni minuti je Olenik z lepim strelom izenačil. Vsi poslednji napadi Brežanov po drugem zadetku pa so bili nato zaman. Naj omenimo še slab dan sodnika, ki je s svojimi odločitvami večkrat presenetil vse prisotne. (E. B.)

EDILE ADRIATICA - PRIMORJE 5:2 (2:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Štoka in avtogol.

PRIMORJE: Blason, Umek (Tence), Škabar, Luksa, Stefančič, Štoka, Praselli, Žagar (Princival), Gregoretta, Trampuš, Šuc.

Gostje so izgubili zaslužen, kljub temu pa so igrali zadovoljivo in z malo več sreče bi izgubili z manjšo razliko. Domačini so povedli neposredno s prostega strela s približno 30 m. Gostje pa so izenačili s strelom Škabarja. Tržačani so tudi drugi zadetek dosegli precej srečno, to je z avtogolom. V drugem polčasu so domačini dosegli dva lepa zadetka. Prosečani so se podali v napad, dosegli gol s Štoko, Trampuš pa je zadel vratnico. (M. Š.)

OSTALI IZIDI 15. KOLA: S. Andrea - S. Sergio 1:1, Muggesana - Montebello 2:2, Costalunga - Fortitudo 1:1, Opicina - Chiabola 0:1, Olimpia - CGS 0:4.

LESTVICA: Fortitudo 22, Vivai Busa 21, S. Sergio 20, CGS 19, Edile 18, Breg, Muggesana in Montebello 16, Costalunga 15, Olimpia in Chiabola 13, Opicina 11, Supercappé in Vesna 10, S. Andrea 8, Primorje 6.

NARAŠČAJNIKI

MUGGESANA - BREG 1:1 (0:1)

STRELEC ZA BREG: avtogol
BREG: Gillifano, Stefančič, Ota, Rochetti, Zupin, Inpelizzari, Bandi (Mene-gon), Grilanc, Buzzi, Majeovski, Azzano (v d.p. Sancin, nato Degrassi), na klopi Castellani.

Na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije Navratilova izločena

MELBOURNE — Tudi na včerajšnjem dnevu mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije je prišlo do presenečenja. Čehoslovakinja Helena Sukova je namreč v četrtfinalu premagala svojo »bivšo rojakinjo« in sedaj Američanko Martino Navratilovo s 6:2, 3:6, 9:7. Po dvehurnem srečanju je torej Sukovi spet uspelo premagati svojo tekmico, kot se je to zgodilo leta 1984 na tem prvenstvu, ko jo je premagala v polfinalu.

Belinda Cordwell (Nova Zelandija) je odpravila Švedinjo Catarino Lindqvists 6:2, 2:6, 6:1. Zahodna Nemka in številka 1 svetovnega tenisa Steffi Graf je brez težav odpravila svojo rojakinjo Kohde-Kilsch s 6:2, 6:3, Argentinka Sabatinijeva pa je po treh setih strla odpor Američanke Zine Garrison s 6:4, 2:6, 6:1.

Polfinalna para: Graf - Sabatini in Sukova - Cordwell.

V moški konkurenci pa ni prišlo do večjih presenečenj. Šved Stefan Edberg je v samih treh setih in precej

zanesljivo premagal Avstralca Pata Casha. Prav v zadnjem setu pa se je Šved poškodoval. Stisnil je zobe in vseeno premagal Casha. Avstrijec Muster (nosilec št. 11) je imel samo v zadnjem (tretjem) setu nekaj težav proti Švedu Gustafssonu.

V četrtfinale sta se uvrstila tudi Američan Joh McEnroe in Čehoslovak Ivan Lendl. McEnroe je premagal svojega rojaka Aarona Kricksteina po treh setih igre, in po treh setih je slavil zmago tudi Lendl proti Izraelcu Amosu Mansdorfu.

IZIDI OSMINE FINALA

Muster (Av.) - Gustafsson (Šve.) 6:3, 6:2, 7:5; Lendl (ČSSR) - Mansdorf (Izr.) 7:6, 6:4, 6:2; Edberg (Šve.) - Cash (Avstral.) 6:4, 6:0, 6:2; McEnroe (ZDA) - Krickstein (ZDA) 7:6, 6:2, 6:3.

ČETRTFINALNI PARI: McEnroe (ZDA) - Lendl (ČSSR); Muester (Av.) - Edberg (Šve.); Svensson (Šve.) - Gunnarsson (Šve.); Ivanišević (Jug.) - Mečir (ČSSR).

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Začetniki zelo uspešni

V prvenstvu under 18 le Vesna osvojila točko Brežanom slovenski derbi najmlajših z zarjani

ZAČETNIKI

Skupina A

ZARJA ADRIAIMPEX - 2:1

SANT'ANDREA

STRELCI: Devan Grgič, Jurinčič

ZARJA: Poropat, Biondi, Ražem, Maks in Devan Grgič, Tence, Hočevnar, Pussini, Metlika, Umek, Lipovec, Jurinčič, Possega.

Zarjani so osvojili proti moštvu Sant Andrea obe točki in obenem zaigrali kot smo bili vajeni v začetnem delu prvenstva. Tokrat je predvsem obrambna vrsta zaigrala solidno in s tem vila tudi ostalim večjo gotovost. Tekma se je odvijala pretežno na sredini igrišča z rahlo prednostjo za domačine, ki so nekajkrat zaigrali res odlično, tako da je najprej Devanu Grgiču in potem Jurinčiču uspelo premagati vratarja. Igra se je v drugem polčasu razvila predvsem po zasluzi zarjanov, ki pa niso izrabili nekaterih dobrih priložnosti. Obratno pa je nasprotniku uspelo znižati rezultat iz prostega strela, potem ko se je žoga odbila od obrambnega zidu in se mimo nekrivega Poropata zakotalila v mrežo.

OSTALI IZIDI 15. KOLA: Campanelle - Domio 0:0, Ponziana - Portuale 1:0, Servola - Fani B 1:2, Soncini A - S. Giovanni 3:0, Muggesana - Altura 2:2, S. Luigi B - Supercappé 0:3.

LESTVICA: Soncini A 26, S. Giovanni 24, Ponziana A 23, Supercappé 22, Zarja Adriaimpex 17, Portuale in Altura 12, S. Luigi B, S. Andrea in Domio 11, Muggesana in Fani B 9, Esperia in Campanelle 7, Servola 1.

Skupina B

PRIMORJE - CGS 3:0 (2:0)

STRELCI: Kuk, Praselli, Sardoč.
PRIMORJE: Emili, Rebula, Husu, Nadlišek, Purič, Guštin, Princival, Kuk, Sardoč, Praselli (Lukša), Sirca.

Prosečani so z zelo dobro igro povsem nadigrali goste. Domačini so bili stalno v napadu in Kuk je dosegel prvi zadetek že po nekaj minutah igre, nato pa je Praselli podvojil. V drugem polčasu je dosegel tretji zadetek Sardoč, potem ko je vratar odbil strel Princivala. Ob tem pa je še Guštin iz prostega strela zadel vratnico. Torej domačini so zasluženo visoko zmagali in se še bolj povzpeli na lestvici. (M. Š.)

OSTALI IZIDI 15. KOLA: Roianese - Fortitudo 0:4, S. Sergio - Zaule 1:0, Opicina - Fani 0:2, Soncini B - Fulgor 1:1, Chiabola - Don Bosco 1:2, Ponziana B - S. Luigi A 0:1.

LESTVICA: S. Luigi A 23, Fulgor 21, Soncini B 20, S. Sergio 19, Ponziana B 18, Opicina in Costalunga 17, Fani A 16, Primorje 15, Fortitudo in CGS 11, Chiabola 10, Don Bosco 7, Roianese 4, Zaule Rabuiese 2.

obvestila

ŠD POLET

obvešča, da bo redni letni občni zbor v ponedeljek, 30. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

JACHT CLUB ČUPA - JADRALNI CLUB ČUPA

obvešča člane, da bo 17. REDNI OBČNI ZBOR društva v petek, 3. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sejni dvorani osnovne šole Josip Jurčič v Devinu. Vabljeni!

SMUČARSKI KLUB BRDINA

prireja v nedeljo, 29. t. m., smučarski izlet v Flachau (Avstrija). Vpisovanje in vse informacije na sedežu (Proseka 131) v torek in četrtek od 19. do 21. ure. Ljubitelji smučanja vabljeni!

naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih - naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih

Mnoge naše ekipe se borijo za vrh

V 1. divizijah ekipe Sloge Sagor še nepremagani - Med dekleti under 18 spet vse odprto Brežanke v 2. diviziji in Kontovelke under 15 že bežijo - Prvi poraz deklet Soče under 16

1. MOŠKA DIVIZIJA
Skupina A
SANT'ANDREA - SLOGA B 3:0
(15:9, 15:2, 15:4)
SLOGA B: Čuk, Limoncin, Maver, Mesar, Riolino, Stopar.

Tudi v drugem kolu je mlada Slogina ekipa naletela na premočnega nasprotnika. Slogaši, ki nastopajo na tem prvenstvu, da si naberejo čimveč tekmovalnih izkušenj, so v soboto stopili na igrišče v okrnjeni sestavi, tako da se res niso mogli enakovredno kosati z nasprotniki, katerim so nudili nekaj več odpora le v prvem nizu. (Inka)

OSTALA IZIDA 2. KOLA: La Marmotta - DLF B 2:3, Inter - CUS 0:3.
LESTVICA: CUS 6, Club Altura in Sant'Andrea 4, La Marmotta in DLF B 2, Inter 1904 in Sloga B 0. (Sloga B, Sant'Andrea in Club Altura imajo tekmo manj)

Skupina B
FERROVIARIO - SLOGA SAGOR 2:3
(12:15, 9:15, 15:13, 16:14, 7:15)
SLOGA SAGOR: Božič, Čuk, Jerkog, Kerpan, D. in M. Kralj, Pahor, Sain, Zgubin.

V soboto so slogaši po dveh lahkih tekmah iz prvih kol naleteli na nasprotnika, ki je bil neprimerno boljši od prejšnjih. Naši fantje so osvojili brez hujših težav prva dva niza. V naslednjih dveh pa je zbranost nekoliko padla. Nekaj netočnosti v odločilnih trenutkih in domačini so, sicer z minimalno razliko v točkah, stanje v setih izenačili. V "tie-breaku" v zadnjem setu pa so slogaši spet zaigrali kot je treba in tudi osvojili tretji zaporedni par točk. (Inka)

OSTALA IZIDA 2. KOLA: Le Volpi - Prevenire 0:3, Legovini Sport - Volley Club 3:2, Bor ni igral.
LESTVICA: Prevenire in Sloga Sagor 6, DLF, Le Volpi, Legovini Sport 2, Volley Club in Bor 0. (Legovini Sport, DLF in Bor imajo tekmo manj)

1. ŽENSKA DIVIZIJA
OMA - SLOGA SAGOR 1:3
(13:15, 15:12, 13:15, 11:15)
SLOGA SAGOR: Čebulec, Drasič, Fabi, Grgič, Grilanc, Jogan, Križmančič, Pieri, Regent, Škerk.

Mlade igralke Sloge Sagor so startale v tem prvenstvu z edinim ciljem, da obstanejo v ligi. Po treh kolih so še nepremagane in torej na najboljši poti, da svoj cilj tudi dosežejo. Z igrjo, ki so jo v svojih prvih nastopih prikazale pa potrjujejo, da se povsem enakovredno lahko kosajo tudi z nekoliko starejšimi igralkami in da se dobro načrtovane priprave in redna treniranja bogato obrestujejo. (Inka)

OSTALA IZIDA 3. KOLA: Legovini Sport - CUS 0:3, Virtus - Killjoy 2:3.

DEŽELNI MLADINCI
CICIBONA - SOKOL 94:80 (49:28)
CICIBONA: Simonič 12 (0:1), Cecco 18 (4:7), Gasperini 2, Turk 4 (0:1), Lippolis 9 (3:4), Race 5 (1:2), Vodopivec 12 (2:4), Pertot 15 (1:2), Bogatec 19 (5:9).
SOKOL: Bogatec, Škrk 20 (2:3), Pizziga 11 (1:3), Rupel 9 (3:7), Golemac 2, Stanissa 8 (2:3), Dolhar 5 (1:5), Brumat, Šuligoj 6, Lesizza 19 (3:4).
3 TOČKE: Lesizza 4.

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva mladincev sta se na »1. maju« srečali slovenski ekipi Cicibone in Sokola. Tekma je bila v prvih minutah izenačena, nato pa so domačini zaradi boljše igre in zaradi nekaterih spornih sodniških odločitev, močno povedli in končali prvi polčas z 20 točkami prednosti.

V začetku drugega polčasa so se mladinci Sokola približali na samih 9 točk, Cicibonaši pa so reagirali in si priigrali novo prednost 20 točk in tekme je bilo tako konec.

V vrstah Sokola sta se izkazala Škrk in Lesizza, pri domačih pa je bil najboljši Bogatec. (A. R.)

LESTVICA: Stefanel 18, Saba, Inter 1904 in Alabarda 16, Libertas A 12, Cicibona in Stella Azzurra 8, Sokol 4, CGI Milje 2, Libertas B 0.

LESTVICA: Sloga Sagor 6, CUS in Killjoy 4, DLF in OMA Mobili San Giusto 2, Legovini Sport in Virtus 0. (Virtus, OMA in DLF imajo tekmo manj)

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Skupina A
BOR FRIULEXPOR B - LE VOLPI B 3:1
(15:10, 15:10, 13:15, 15:1)
BOR FRIULEXPOR: Gregori, Azman, Legović, Čok, Neubauer, Zubalič, M. in P. Krapež, Vitez.

Kljub veliki razliki v starosti in telesni višini so mlade borovke prepričljivo premagale sicer zelo žilave in pozhrtvovalne nasprotnice (v drugem nizu so skoraj v celoti nadoknadile zaostanek 14:0), ki pa jim s tehničnega vidika nikakor niso bile kos. Glede na dosežanje izide ne zgleda niti predzna trditev, da bi lahko imele borovke svojo besedo celo v boju za uvrstitev v končnico, kar bi bil za naše dvanajstletnice prvovrstni uspeh.

SANT'ANDREA - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 3:0
(15:10, 15:11, 15:9)
KONTOVEL: Pertot, Rebula, Gruden, Kralj, Lukša, Tretjak, Bezin, Canziani, Crissani, Operti, Černe.

Z izkušeno ekipo Sant'Andrea so Kontovelke utrpel gladek poraz, a igra, ki so jo predvajale ni razočarala. Vseskozi so se naša dekleta srčno borila in v tretjem nizu tudi krepko povedla. V ključnih trenutkih pa so zgrešile nekaj napadov in servisov in poraz je bil neizbežen. (Tanja Černe)

OSTALI IZID 3. KOLA: Club Altura OMSE - OMA Mobili S. Giusto 3:0.
LESTVICA: Club Altura OMSE, Bor Friulexport B in Le Volpi 4, Kontovel Electronic Shop in Sant'Andrea 2, Sokol Indules in OMA Mobili S. Giusto 0. (Sokol Indules ima dve tekmaji, Club Altura, Sant'Andrea in Kontovel El. Shop imajo tekmo manj)

Skupina B
BOR FRIULEXPOR A - LA MARMOTTA 1:3
(6:15, 13:15, 15:5, 11:15)
BOR FRIULEXPOR: Del Piero, Gregori, Milanič, Pernarčič, Rojc, Callegaris, Vesel, Pisani.

V 3. kolu so borovke doživele svoj prvi poraz. Borovke so tokrat igrale nekoliko slabše kot sicer, saj so zgrešile veliko število servisov in več napadov, svoje je k slabšemu dnevu pristavilo tudi dejstvo, da so morale nastopiti z nekoliko spremenjeno postavo.

BLITZ VIVAI BUSA - BREG 0:3
(10:15, 4:15, 8:15)
BREG: Gaburro, Sancin, Glavina, Svetlič, Kralj, Ota, Giorgi.
Igra je bila pusta in nezanimiva. Gostje so imele očitno premoč nad

skromno domačo šesterko. V prvem setu so imele Brežanke težave, posebno pri sprejemu servisov. Ostala dva seta sta se iztekla dobro. (I. Giorgi)

OSTALI IZID 3. KOLA: Prevenire - DLF 1:3.

LESTVICA: Breg 6, Bor Friulexport A in La Marmotta 4, DLF, Blitz Vivai Busa in Prevenire 2, Le Volpi A in Julia 0. (Julia in Le Volpi imata tekmo manj)

UNDER 18 ŽENSKKE
SLOGA KOIMPEX - OMA 3:0
(15:11, 15:12, 15:9)
SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Fabrizio, Foschini, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Miot, Rebula, Škerk.

Osrednja tekma tega kola je bila na Opcinah, kjer je pri Slogi Koimpex gostovala vodilna in doslej še neporažena OMA. Tekma, ki so jo predvajale igralke obeh ekip je bila prav gotovo ena najboljših v mladinskih prvenstvih. Tako pri slogašicah kot pri Tržačankah nastopajo v mladinski ekipi igralke, ki sestavljajo tudi prvo društveno šesterko, zato je bilo srečanje polno res lepih in zrelih akcij. Sloga Koimpex je povsem zaslužen slavlila. Vse igralke so zelo zbrano in samozavestno stopile na igrišče in s taktično zrelo in dovršeno igro povsem nadigrale svoje nasprotnice. S to gladko zmago je Sloga Koimpex tudi ponovno odprla vprašanje pokrajinskega prvenstva, saj je do tega kola vse kazalo, da bo naslov osvojila prav OMA, katero pa sedaj lahko še ogrožata Bor Friulexport in seveda Sloga Koimpex. (Inka)

BREG - CUS 3:0
(16:14, 15:12, 15:9)
BREG: Komar, Canziani, E. in T. Žerjal, Sancin, Giorgi, Gaburro, Pertot. Breg je gladko premagal tržaški CUS. Čeprav je rezultat popolnoma pozitiven, je bila igra na zelo nizki ravni. Brežanke so bile netočne v sprejemu in niso gradile igre. Precej težaven je bil drugi set, medtem ko je bila igra v tretjem setu boljša. (I. Giorgi)

SOKOL INDULES - JULIA 3:0
(15:11, 15:1, 16:14)
SOKOL: Brumat, Ban, Cattonar, D'Amico, Gruden, Vižintin, Živec, Devetak.

Sobotna tekma z Julio je bila dober trening za vse igralke Sokola, ki nastopajo v drugi diviziji. Starejše standardne igralke so tokrat prepustile vlogi mlajšim kolegicam, ki so svojo nalogo vestno opravile. Pokazale so namreč, da lahko brez skrbi kot samostojen kolektiv dobro izpeljejo prvenstvo druge divizije in da sta bila za prvi poraz kriva le uigranost in pomanjkanje zaupanja v lastne sposob-

nosti. Tekma kot taka je postala nape-ta le v končnici tretjega seta, ko je Julia povedla 14:12, toda Nabrežinke se niso vdale in so z zbrano in borbeno igro odbržale točki po treh setih. (Igor)

LESTVICA: OMA Mobili S. Giusto, Sloga Koimpex in Bor Friulexport 20, Sokol Indules in Breg 14, CUS 8, Virtus 6, Julia 0. (OMA ima tekmo manj, Breg ima tekmo več)

Na Goriškem
UNDER 18 ŽENSKKE
LUCINICO - AGOREST 3:1
(16:14, 15:7, 7:15, 15:6)
AGOREST: Magda in Maša Braini, Florenin, Krašček, Fajt, Tabaj, Paulin, Pavšič.

Igralke združene ekipe so tokrat prikazale še kar dopadljivo igro. Z nekoliko več zbranosti bi lahko iztržile tudi zmago, saj so v prvem setu že vodile 14:10, v ključnih trenutkih pa je padla koncentracija. Po delnem uspehu v tretjem nizu pa so slovenske predstavnice popustile. (Jo)

UNDER 16 MOŠKI
DOPOL. FERROVIARIO - SLOGA 1:3
(5:15, 3:15, 15:13, 6:15)
SLOGA: Ban, Križman, A. in M. Maver, Natalicchio, Riolino, Simonettig, Stopar.

Tudi v drugem kolu so Slogini mladinci slavili. Z njihovim nastopom smo tokrat lahko povsem zadovoljni. Naši fantje so dobro zaigrali in bili v vseh igralnih elementih bolj pripravljeni od domačinov. Spodbuden začetek tega deželnega prvenstva torej, pred nekoliko zahtevnejšim nastopom prihodnjega kola, ko bodo slogaši gostovali pri videmskem VBU. (Inka)

VOLLEY BALL MANIAGO - SOČA ČERIMPEX 0:3
(9:15, 6:15, 2:15)
SOČA ČERIMPEX: Dorni, Terpin, Pellegri, Klede, Belloni, Milocco, Pisk, Ferfoglia.
Združena ekipa Soče je brez težav zmagala v Maniagu. Kljub temu da niso sočani še dobro uigrani, so v borih 50 minutah premagali furlansko šesterko. Sovodenjci so tudi tokrat pokazali svoj velik potencial. Jelavičevi varovanci so sicer slabo začeli prvi set, kaj kmalu pa so se zbrali in odločno povedli. V drugem in tretjem setu pa so zaigrali sproščeno in pokazali vso svojo premoč. (C. Pellegrin)

UNDER 16 ŽENSKKE
Skupina A
VIRTUS - BOR FRIULEXPOR 0:3
(8:15, 10:15, 8:15)
BOR FRIULEXPOR: Sancin, Gregori, Azman, Brazzani, Visentin, Fučka, I. Vitez.

Kljub temu da so nastopile brez dveh standardnih igralok so borovke zlahka premagale tudi Virtus in so po prvem delu nepremagane na vrhu lestvice A skupine. Plave so igrle zbrano in zrelo ter brez vsakršnega podcenjevanja.

OSTALI IZID 3. KOLA: Sloga Sagor - DLF odigrana sinoči.

LESTVICA: Bor Friulexport 6, Sloga Sagor in Virtus 2, DLF A 0. (Sloga Sagor in DLF A imata tekmo manj)

Skupina B
IZID 3. KOLA: Club Altura - DLF B 3:0.
LESTVICA: Sloga Sklad Mitja Čuk 4, Club Altura 2, DLF B 0.

UNDER 16 ŽENSKKE
SOČA ČERIMPEX - FINCANTIERI 0:3
(10:15, 4:15, 4:15)
SOČA ČERIMPEX: A., E. in S. Černic, K. in S. Princi, Tuniz, Florenin, Devetak.

Kot smo sicer pričakovali so sočanke izgubile proti Fincantieriju, ki je doslej osvojil vse tekme s čistim 3:0. V prvem setu so se naše igralke res potrudile in so dalj časa kljubovale močnim nasprotnicam. Ta je bila tudi letošnja najboljša predstava sočank, čeprav so ob koncu seta popustile in niz izgubile. V nadaljevanju pa so domačinke izgubile tisto borbenost, s katero so stopile na igrišče. Odpoval je predvsem sprejem, kar je že značilno za naša dekleta.

Ob koncu pa velja zabeležiti, da sestavljajo tržiško ekipo dekleta, ki igrajo v D ligi, nekatere pa nastopajo celo v prvenstvu C-1. Nič čudnega torej, če nizajo zmage kot na tekočem traku. (E. Č.)

UNDER 15 ŽENSKKE
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - RICREATORI 2:0 (15:8, 15:8)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Pertot, Kralj, Canziani, Crissani, Operti, Černe, Tretjak, Bezin, Lukša, Gojča.
Kontovelke so se v tej tekmi lepo izkazale. Igrale so odlično, čeprav so v prvem nizu nekoliko popuščale in so nasprotnice že vodile z 8:0. Oba niza so si Kontovelke zaslužen priborile z velikim številom lepih akcij. (Tanja Černe)

OSTALA IZIDA 3. KOLA: Zaule Rabuiese - OMA Mobili S. Giusto 2:0, CUS - Prima Scuola 2:0.

LESTVICA: Kontovel Electronic Shop 6, Zaule Rabuiese in CUS 4, OMA Mobili S. Giusto in Ricreatori Comunali 2, Prima Scuola in Breg 0. (CUS, OMA in Breg imajo tekmo manj)

naši košarkarji v mladinskih ligah - naši košarkarji v mladinskih ligah

Naše peterke v tem kolu odpovedale

Med deželnimi mladinci zmaga cicibonašev v slovenskem derbiju proti Nabrežincem - Končal se je prvi del prvenstva dečkov: od naših najbolje uvrščeni borovci - Med naraščajniki tesen poraz domovcev

dobro v obrambi in odigrali najboljšo tekmo sploh v letošnjem prvenstvu. Končno so nastopili v popolni postavi, tako da je lahko trener razpolagal z enakovrednimi menjavami. Pohvalo si poleg vseh igralcev zasluži tudi sodnik, ki je zelo dobro opravil svojo nalogo. (A. Pertot)

BOR - STELLA AZZURRA 33:116 (20:60)
BOR: Ferluga 5, Stubelj, Glavina 1 (1:2), Rosso, Tavčar 7 (3:5), Umer 5 (1:5), Furlan 8, Pregarc 4 (2:2).
3 TOČKE: Ferluga 1.

Borovi kadeti so tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi. Obramba gostov je bila zelo učinkovita in tako so borovci v napadu zelo slabo igrali. V prvem polčasu je nihala tudi obramba in seveda je bil poraz neizbežen. V Borovih vrstah so manjkali trije standardni igralci. Pohvalil pa bi Tavčarja in Ferlugo zaradi pozhrtvovalnosti. (R. Ž.)

NARAŠČAJNIKI
DOM - CORRISONI 59:63 (34:24)
DOM: Lo Grasso, Silič 16, Pavšič 11, Skok, Primožič 2, Bordon 18, Zavadlav 13, Pintar, Covi.

V drugem kolu letošnjega prvenstva so Semoličevi varovanci izgubili tekmo proti ekipi Corridoni iz Fogliana. Domovci so vodili skozi vse srečanje, dokler niso v poslednjih sekundah zaradi utrujenosti izgubili dve dragoceni in za

zmago bistveni žogi. Našim je bila usodna peta osebna napaka centra Bordona, tako da so nasprotniki lahko polovili vse odbite žoge in osvojili dve pomembni točki. (Alex Pavšič)

DEČKI
BARCOLANA - BOR INDULES 46:80 (24:38)
BOR INDULES: Ferluga 6, Galopin 7 (1:3), Grbec 9 (1:7), Samec 16 (4:6), Giacomini 10, Calzi 4, Zupin 2 (2:8), Porporati 24 (2:7).

V tem kolu so borovci visoko premagali skromno ekipo Barcolane. Tekma se je odvijala enosmerno, saj je bila premoč plavih očitna. Sedaj čakata naše v prvih dveh kolih povratnega dela odločilni tekmi proti Ricreatoriju in Don Boscu. Če bodo naši igrali, kot znajo, lahko pričakujemo kako prijetno presenečenje. Morajo pa še veliko trenirati, saj so še daleč od prave forme. (A. Kovačič)

LATTE CARSO A - KONTOVEL TECHNNA 67:49 (29:23)
KONTOVEL TECHNNA: Cingerla, Colja 4, Spadoni 2, Križman 2, Emili 12, Danieli, Gruden 3, Budin 23, Černe 3.
Proti drugouvrščeni ekipi Latte Carso so bili Kontovelci enakovredni nasprotnikom v prvem polčasu, medtem ko so v nadaljevanju nekoliko popustili in poraz je bil neizbežen.

V Kontovelovih vrstah se je, kot običajno sicer, odlikoval Jan Budin.

POLET - POGGI B 67:86 (29:39)
POLET: Gerli 4, Talocchi, Pro, Legiša 6, Clarich 2, Malalan, Vaupetič 21, Vidali 22, Vatta 12.

Poletovci so sklenili prvi del prvenstva s porazom, s prikazano igro pa so nedvomno zadovoljili. Po prvi četrtini so zaostali le za točko (17:18), v teku druge pa so celo povedli.

V preostalih dveh časih je prišla na dan večja izkušnost gostov, ki so tudi zasluženo in zanesljivo zmagali.

Boljši v Poletovih vrstah so bili Vidali, Vaupetič in Vatta. (A. Granier)

LESTVICA: Poggi A 22, Don Bosco in Latte Carso A 16, Bor Indules in Ricreatori 14, Poggi B 12, Kontovel Technna 10, Scoglietto 8, Libertas 6, Polet 4, Barcolana 2, Latte Carso B 0.

MEDŠOLSKO PRVENSTVO
PREŠEREN - DANTE 129:92 (58:55)
PREŠEREN: Sterni 22, Zupin 19, Race 12 (1:2), Gruden 10 (1:1), Lesizza 16, Kocman 13, Pertot 25, Oberdan 10.
3 TOČKE: Lesizza 4, Sterni in Pertot 3, Kocman 2, Zupin, Race in Oberdan 1.
V zadnjem kolu kvalifikacijskega turnirja so košarkarji liceja Prešeren zmagali in si tako po mnogih letih zagotovili mesto v polfinalu. Zaradi očitnega podcenjevanja, so imeli v prvem polčasu igralci Prešerna veliko težav, v drugem pa so si z odličnim izvajanjem trojk (15:19) prisvojili visoko prednost in tako brez težav zmagali. (A. R.)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 1.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juliske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, UI, Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

25. januarja 1989

TRST - UI, Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska **ZTT** Trst **FIEG** Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Afganistansko prebivalstvo se za preživetje zanaša le še na sovjetsko pomoč

Položaj v Kabulu postaja že dramatičen zaradi pomanjkanja hrane in ostre zime

ISLAMABAD — Od začetka leta se je v Sovjetsko zvezo vrnilo še 15 tisoč sovjetskih vojakov, prav toliko pa se jih bo umaknilo do konca prihodnjega tedna. Do 15. februarja, ko je predviden popoln umik sovjetskih čet, bo v Afganistanu ostal le bataljon padalcev. Sovjetski vojaki so med drugim zapustili tudi strateško pomembno oporišče Šindand na severovzhodni meji države.

Ze nekaj dni deluje tudi dobro organiziran letalski most med Moskvo in Kabulom, preko katerega SZ dobavlja prebivalstvu afganistanskega glavnega mesta najnujnejšo pomoč. Od začetka umika sovjetskih čet se je namreč položaj v Kabulu izredno poslabšal, saj je prebivalstvo pod stalnim pritiskom mudžahedinov, ki nadzorujejo dohode v mesto in ovirajo dobavo hrane po normalnih poteh. Samo do zob oboroženim vojakom včasih uspe prebiti obroč mudžahedinov in priti do mesta. Od prejšnjega petka pristane na kabulskem letališču dnevno vsaj 15 sovjetskih tovornih letal, ki prevajajo v glavnem moko in sladkor. Prebivalstvo je zaradi pomanjkanja zelo izčrpano, najhujše pa se godi otrokom, ki zaradi mraza in podhranjenosti množično umirajo. Dopolnil Tanjuga med drugim poroča, da se že v zgodnjih jutranjih urah otroci postavijo v vrste, ki so včasih dolge tudi sto metrov, in čakajo, da jim sovjetski vojaki razdelijo vrečke z živil. Zaradi sabotaja električnih central je Kabul naj-

večkrat brez električnega toka, kar še dodatno ogroža prebivalstvo. Tudi izredno ostra zima, kakršne zadnjih 16 let ne pomnijo, opravi svoje. Prav zaradi izrednega stanja je oficir sovjetske vojaške komande v Kabulu izjavil, da se bo sovjetska pomoč Afganistanu nadaljevala tudi po 15. februarju, ko bi se moral vrniti v domovino ves sovjetski vojaški kontingent.

Izredno stanje, splošno pomanjkanje in napetost, ki jo ustvarjajo mudžahedini pa je prisililo razna tuja veleposlaništva, da zaprejo svoje sedeže. Dolej je drastično ukrepala le Zvezna republika Nemčija, ki je odredila odhod vseh diplomatskih organov in uslužbencev. Tudi Madžarska, Češkoslovaška, Bolgarija, Francija in Velika Britanija bodo v prihodnjih dneh začele s postopnim zapiranjem veleposlaništev, že sedaj pa vabijo svoje državljane, da se vrnejo domov, vsaj dokler še kolikor toliko redno deluje mednarodna letalska služba.

Problem zase pa so begunci, ki množično zapuščajo Afganistan in bežijo v Pakistan. Pakistanski funkcionarji so sporočili, da beležijo dnevno najmanj 300 prebežnikov, ki pa niso ravno dobrodošli med begunci, ki so Afganistan zapustili že pred časom. Nove prišleke zmerjajo s kolaboracionisti Sovjetov, in jim ne dovolijo, da bi se namestili v taboriščih.

Na sliki (telefoto AP): sovjetski vojaki na kabulskem letališču

Mlad Nemec poskusil zažgati Raffaellovo sliko v Vatikanu

RIM — Ali je šlo za norost ali vandalizem, bo pokazala preiskava v zvezi z včerajšnjim brezumnim poskusom zažiga Raffaellove slike »La Madonna di Foligno« (na sliki) v vatikanski pinakoteki. Sliko je poskušal zažgati 31-letni Nemec Thomas Lange, ki ima stalno bivališče v Grossetu. Langeja so včeraj dolgo zadrževali na sedežu policije v Vatikanu, verjetno pa ga bodo pregledali tudi zdravniki, saj sumijo, da z njegovim psihičnim zdravjem ni vse v redu.

Dragoceno platno je na srečo ostalo nepoškodovano, kljub temu pa so sliko včeraj natančno pregledali v vatikanskih laboratorijih, že od danes jutraj pa bo spet na svojem mestu v muzeju. Raffaello je sliko »La Madonna di Foligno« naslikal v letih 1511 in 1512.

Lange se je sliki približal sedeč na invalidskem vozičku, čeprav vse kaže, da z njegovimi fizičnimi sposobnostmi ni nič narobe in mu je invalidski voziček služil le zato, da se je lažje približal sliki. Nato je proti platnu vrgel termovko z vnetljivo tekočino (po vsej verjetnosti je šlo za bencin) in pritaknil vžigalico. Toda na srečo so muzejski čuvaji ogenj takoj pogasili, Langeja pa zgrabili in zadržali do prihoda policije. Ko so ga aretirali, je imel Lange pri sebi poleg termovke še dve bombici razpršilca za osebno obrambo. Mladega Nemca so čuvaji na videz že poznali, saj je bil v zadnjem času dokaj reden gost vatikanske pinakoteke.

Stallerjeva za pornografijo

RIM — Poslanka Ilona Staller je včeraj začasno slekla Cicciolinine halje in predstavila novinarjem zakonski osnutek, ki naj bi ga sama zasnovala in prav tako zaenkrat sama podpisala. Plavalasla parlamentarka sicer toplo upa, da bo kdo od njenih strankarskih kolegov podprl zakonski osnutek, težko pa bi že sedaj rekli, ali bo iz te moke prišlo sploh kaj kruha.

Stallerin politični korak sta podprla dva večja svetovalca, njen menedžer Riccardo Schicchi in njena kolegica Moana Pozzi, edina, s katero se še nista skregali. Prisotnost bivših partnerjev je bila vsekakor upravičena, saj je poslanka Staller pripravila načrt o bodočem pornografskem raju, kjer naj bi cenzurirali cenzuro, kar je tudi vse, za kar se trenutno misli boriti brhko

deklet madžarskega porekla. Pornografijo naj bi prepovedali izključno mladini pod šestnajstimi letom, odrasli pa naj bi uživali ob popolni legalizaciji vsega, kar mislijo, da je na erotičnopornografski sceni možno. Da bi svojemu predlogu dala tudi primerno resen pečat, pa je poslanka preudarno dodala, da je to panoga, ki zaposluje približno 20 tisoč ljudi. Kaj ti ljudje počenajo je seveda druga stvar, med njimi pa so vendar tudi režiserji in filmski delavci. Poslanka Staller je svoj poseg zaključila s prošnjo, naj kolegi čimprej odobrijo zakon proti spolnemu nasilju. Da bi svojim besedam dala še poseben pomen, pa je Stallerjeva v družbi obilnejše Moane stopila pred Montecitorio in pokazala to, kar običajno prekriva modrček.

Kaznujmo politike-vsevede

RIM — Napnimo ušesa in prisluhnimo profesorju Massimu Cacciariju, ki je posegel v debato KPI-PSI o zgodovinsko navdihnenih politikih. Po Cacciarijevem mnenju bi morali uvesti novo globo, v vrednosti 10 milijonov lir, ki naj bi jih iz svojih žepov potegnili politiki-vsevede.

V to skupino ministrskih, tajniških, parlamentarnih in senatorskih sesalcev, naj bi spadala tudi tajnika Craxi in Occhetto, ki ne stopita pred občinstvo, ne da bi v svoje govore natrosila (običajno dala natrositi, saj si le redki politiki sami pišejo govore) prgišče visokoletečih citatov. Zadržna moda je menda zgodovinskega značaja. Tajnik PSI Craxi se je namreč spravil na samega Machiavellija, komunistični sekretar Occhetto pa na Robespiera.

Cacciari bi bil najbrž pripravljen odpustiti Occhetto, saj je izbral zgodovinsko osebnost, ki se navezuje na skorajšno 200-letnico francoske revolucije, Craxijev Macchiavelli pa je marsikoga osupnil. Še posebno zaradi tega, trdi Cacciari, ker so politiki pač politiki in ne vsevede, zato tudi ne zgodovinarji, in se rado zgodi, da nekomu prisodijo modrost koga drugega....

V ZDA aretirali mafijskega šefa Johna Gottija

NEW YORK — V ponedeljek ponoči so na Manhattanu v New Yorku aretirali enega najbolj znanih mafijskih vodij v ZDA Johna Gottija. Zaprl so ga pod obtožbo, da je leta 1986 sodeloval v napadu na znanega sindikalista Johna O'Connorja.

Po trditvah preiskovalcev je Gotti »boter« mafijske družine Gambino, ki je najmočnejša med petimi kriminalnimi organizacijami v New Yorku. Doslej je bil Gotti že večkrat aretiran, vendar pa obsojen ni bil nikoli. Tokrat mu grozi od 5 do 15 let zapore.

V Miamiju zaprli policaja - rasista

MIAMI — Policaja, ki je v neredih, do katerih je prišlo prejšnji teden, ubil nekega črnca, so oblasti aretirale pod obtožbo namernega umora.

Do neredov je prišlo med komemoracijami ob obletnici smrti črnkega voditelja Martina Luthra Kinga. Policaj William Lozano je 15. januarja zvečer brez pravega vzroka streljal na temnopoltega mladeniča, ki se peljal z motorjem. Da bi vsaj za silo preprečili demonstracije, ki jih je priredilo temnopolt prebivalstvo iz Miamijskega župana Xavier Suarez obljubil, da bodo primerno ukrepali zoper morilca. Neredi so trajali tri dni, v tem času pa je policija aretirala najmanj 400 ljudi.

Tudi krivica so nenavadno hitro zasledili in aretirali, s pomočjo odvetnikov pa je Lozano lahko že zapustil zapor po plačilu kavcije. Lozano je kolumbijskega porekla, to pa še krepi prepričanje, da je rasna nestrpnost med priseljenci večja kot med belci in črnci.

Po pokolu izredna prodaja kalašnikov

STOCKTON (KALIFORNIJA) — Medtem ko je kalifornijski guverner George Deukmejian v priložnostnem govoru na pogrebu petih malih žrtev pokola v stocktonski šoli zagotavljal, da je v Kaliforniji ogromno ljudi dobrega srca in čustev, pa si kalifornijski orožarji manevro roke ob rekordnih prodajah avtomatske puške AK-47 (kalašnikov), s katero je Patrick Purdy streljal na otroke.

»Sodobni svet izgleda zelo krut, a v Kaliforniji je večina ljudi poštenih, navdihnenih od dobrih čustev, tako da so solidarni z vašo žalostjo.« S temi besedami je guverner skušal potolažiti starše petih otrok azijskega rodu, ki so prejšnji teden padli pod streli nepri-sebneža.

Ne vemo ali je guverner prepričal svoje mladih žrtev, nedvomno pa so njegove besede skrajno protislovne ob vesteh, da se je kot posledica pokola izredno povečala prodaja avtomatskih pušk. Casopisje je namreč z velikim poudarkom navajalo prednosti kalaš-

nikova, tako da se je bliskovito povečala prodaja AK-47.

»Prodam jih petkrat več kot običajno, po petnajst na teden, medtem ko sem jih prej prodal le dva ali največ tri.« Ta izjava nekega orožarja zgovorno dokazuje, kako bolešno so Američani navezani na orožje. Od raznih modelov kalašnikov pa gre najbolje v promet izpopolnjena in sodobnejša jugoslovanska verzija avtomatske puške M-72, ki stane le 429 dolarjev (slabih 600 tisoč lir).

Al Campbell, funkcionar neke največje kalifornijske družbe za prodajo orožja, pa je povedal, da nakupom poleg pokola botruje tudi strah, da bi v Kaliforniji prepovedali prodajo tovrstnega orožja. Tako je neki oče kupil kar dve avtomatski puški M-72, zase in za mladoletnega sina. Orožje bo sinu daroval, ko bo postal polnoleten, takrat pa bodo podobni nakupi verjetno prepovedani.

Na sliki (AP): pogreb v Stocktonu

